1883 TIZENHETEDIK ÉVFOLYAM. 332. SZAM. BUDAPEST, HÉTFŐ, DECZEMBER 3.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV. HIMZŐ-UTCZA 1. SZ.
KÉZIRATOKAT VISSZA NEM KÜLDÜNK.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy egész évre 20 frt | Egy negyedévre 5 frt
Egy fél évre .. 10 frt | Egy hóra 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 8 frt 30 kr.
Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám 6 krajczár.

EGYETÉRTÉS

KIADO-HIVATAL:
BUDAPEST, IV. HIMZŐ-UTCZA 1. SZ.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTERBE
VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
Hirdetéseket felvesz a külföldön:
Bécsben: Főügynökségünk: Stern Moritz hirdetési irodája, I. Wollzeile Nr. 22.
Oppelik A., I. Stubenbastei Nr. 2.
Mosse Rudolf, I. Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Vogler, I. Wallfischgasse 10.
Daube G. L. és Társa, I. Wollzeile Nr. 12.
Dukes Miksa, I. Riemergasse Nr. 12.
Schalek Henrik, I. Wollzeile Nr. 14.
Herndl Alajos, I. Wollzeile Nr. 25.
Frankfurtban a. M.: Daube G. L. és Társa.
Párisban: R. Mosse, 40, r. Notre-Dame-d.-Vict.
Agence Havas (place de la Bourse).

Budapest, decz. 2.

A *tonkingi bizottság jelentését* tegnap olvasta föl a *franczia képviselőházban* Léon *Renault* előadó. Történelmi előadást tévén az expediczióról, Renault kiemelé, hogy eleinte a hadmüveletek a kalózok által megzavart közbátorság helyreállitására, valamint az 1874-iki szerződés végrehajtására látszottak irányozva lenni; a viszonyok azonban arra a kényszerüségre vezettek, hogy a Tonkingban levő franczia csapatok rendes állománya erősittessék. A franczia akczió czélja azonban ezzel nem változott, csak kiszélesbült. A körülmények kötelességévé tették Francziaországnak, hogy erősebb eszközökhöz folyamodjék. *Khinának* a fekete-lobogósok mögött való *beavatkozása* uj helyzetet teremtett. Francziaországnak *8000 főnyi hadtestet és 32 hadihajót* kell Tonkingba küldenie. E czélból a kormány *9 milliónyi hitelt* kért. A bizottság, mondja továbbá Renault, az összes okiratok előterjesztését kivánta, de a *Francziaország külpolitikájáról* való felvilágositásnak a kormány és a képviselőház közt kell megtörténnie. Ha e megegyezés mindjárt az akczió elején lesz ténynyé, az akczió gyorsabbá és hathatósabbá lehet. *Nehézségek nem forognak fenn. Khina valószinüleg nem fog beavatkozni.* A tonkingi akczióhoz elégtelen eszközökkel fogtak; a Gambetta-kabinet helyesen cselekedett, midőn 1882. február havában az expedicziót egy gyarmati hadsereg alakitásáig elnapolta. Renault ezután előadja a tonkingi kérdés hisztorikumát s rosszalja, hogy nagyobb nyomatékkal nem jártak el; most — ugymond — fontos, hogy megtalálják az alapot egy békés megegyezésre, hogy az összeütközés elkerültessék. Francziaország ily módon bátorsággal és eszélyességgel meggátolja a kereskedelmi érdekekre káros összeütközést. A Tonkingban levő tengernagy és főhadparancsnok most teljes felhatalmazással van ellátva, hogy az akcziót vezethesse, de habár a bizottság semminemü közlést sem kapott a hüéi dolgokról, mégis tudja, hogy a *dolgok mostani állása nem zárja ki a kiegyezést*, mely oly sok okból volna tanácsos. Midőn a tárgyalások eredményét megvárjuk, lehetetlen a távolban feltüzött nemzeti lobogónkat cserben hagyni. Ha uj kiadások szükségesek, azok semmiesetre sem fognak a törvényhozás helybenhagyása nélkül eszközöltetni. A kilencz millió elegendő ahhoz, hogy a kiadásokat 1884 januárig födözze, ha a körülmények a mostaniak maradnak; de a Tonkingba küldött hadiszert pótolni kell, ha a haderő nagyobbitása válik szükségessé. A hadügyi és tengerészeti miniszterek már most tesznek intézkedéseket, hogy a parliament által helybenhagyott erősitéseket elküldjék. Végül az *előadó inditványozza a 9 millió megszavazását*. A ház a tárgyalást péntekre tüzi ki. Ezt megelőzőleg — szerdán fog kiosztatni a *sárga-könyv*.

Az *angol közvetitésről* Francziaországban semmit sem tudnak s nem is kivánnak róla tudni. Tévesnek mondják azt a jelentést, mintha *Waddington* lord Granville előtt erről egyáltalában nyilatkozott volna; csupán azt mondá a franczia nagykövet, hogy kormánya csak Bakninh és Szontai megszállása után lesz — kielégitve; de még azt sem igérte meg, hogy ez esetben aztán fegyverszünetet kötnek. Londonban azonban folyvást ragaszkodnak a közvetités legendájához. A *Morning Post* legujabban ezt irja:

«A *République Française* ujabban dementálja azt a hirt, mintha az angol mediaczió kérdése valaha szóba jött volna a londoni és párisi kabinetek közt. Mi, daczára a franczia opportunista közlöny állitásának, közölhetjük, hogy igenis fejtegették azt az eszmét, hogy Anglia «jó szolgálatait» közvetitéssé változtassák. *Ferry* ur azonban jobbnak látta a végleges válasz elhalasztását, remélvén, hogy a Bakninh és Szontai elfoglalásáról esetleg érkező hir a befejezett tények alapján könnyebbé fogja tenni a megegyezést. A franczia kabinet nem várhatja be, hogy Anglia akkorra halaszsza az érdekei által követelt politikában való elhatározást, midőn az ellenségeskedések kitörése a közvetitést már hasznavehetetlenné teszi. Senkit sem fog tehát meglepni, hogy lord *Granville* sürgönyt intézett lord *Lyonshoz* e tárgyban. Mint értesülünk, e lépés a *pétervári, berlini* és *washingtoni* kabinetekkel való *eszmecsere* után tétetett meg.»

Hasonlóra utal a *Memorial Diplomatique* is, midőn azt mondja, hogy a *pétervári, berlini* és *washingtoni* kabinetek ismételten fejezték ki *aggódásukat* a khinai kikötők ostromzárolása miatt, valamint amaz óhajukat, hogy gondoskodni kellene az európaiak biztonságáról. Lord Granville értesitette Ferryt, hogy a kormányok ezzel a kényes kérdéssel már foglalkoztak, hogy méltányos és igazságos megoldásra jussanak. Anglia, bár az ügy békés kimenetelét nem tartja lehetetlennek, mégis ugy vélekedik, hogy az emlitett hatalmakkal már egy idő óta megállapitott *rendszabályokat foganatositania* kell. Anglia ennélfogva sürgősen választ kér Francziaországtól.

Budapest, deczember 2.

Horvátországban az alkotmányos állapotok a mai nappal ismét visszaállitattak. A magyar feliratu czimerek letépését követő zendülés által szükségessé vált királyi biztosság, mely feltétette a letépett czimereket, hogy aztán a magyar országgyülés rendeletéből ismét letépje azokat, ma feloszlattatott s átveszi a kormányzást az uj bán. A «Budapesti Közlöny» mai száma a következő királyi kéziratokat közli:

I. Kedves báró Ramberg! Miután azon feladatok, melyek végett Horvát- és Szlavonországokba és az ezen országokkal 1881-ik évben egyesitett, volt határőrvidékbe királyi biztosomma kineveztem, immár teljesitvék, — magyar miniszterelnököm előterjesztésére önt ezen megbizásától ezennel felmentem, és sok éven át, ugy mint ez alkalommal is tett kitünő szolgálata által szerzett érdemei elismeréseül, önnek első osztályu vaskoronarendemet dijmentesen adományozom. Kelt Gödöllőn, 1883. évi deczember 1-én. Ferencz József, s. k. Tisza Kálmán s. k.

II. Kedves gróf Khuen-Hédervàry! Magyar miniszterelnököm előterjesztésére önt Horvát-Szlavon-Dalmátországok bánjává s egyszersmind az ezen országokkal 1881-ik évben egyesitett, volt határőrvidék királyi biztosává ezennel kinevezem. Kelt Gödöllőn, 1883. évi deczember 1-én. Ferencz József, s. k. Tisza Kálmán, s. k.

III. Kedves Bedekovich! Magyar miniszterelnököm előterjesztésére önt a Budapesten székelő központi kormányhoz tárcza nélküli horvát-szlavon-dalmát miniszteremmé ezennel kinevezem, illetőleg ezen eddig is viselt állásában ujólag megerősitem. Kelt Gödöllőn, 1883. évi deczember 1-én. Ferencz József, s. k. Tisza Kálmán, s. k.

A vallás és tanulmányi alapok kezelését ellenőrző bizottság ma délben a közoktatásügyi miniszterium termében *Szlávy* József koronaőr elnöklete alatt ülést tartott. Jelen voltak: Simor János bibornok hg.-primás társelnök, dr. Haynald Lajos bibornok, kalocsai érsek, Cziráky János gróf tárnokmester, Ipolyi Arnold püspök, Andaházy Pál, dr. Bartha Béla, Berzeviczy Albert, dr. Hajnik Imre, Muzslai Sándor, Prileszky Tádé, Boncz Ferencz, Forster Gyula, Hánzély János, Rudnyánszky Ferencz biz. tagok, utóbbi ugy is mint előadó.

Mindenekelőtt a november 20. és 21-én tartott albizottsági üléseken tárgyalt javaslatokat és az ott hozott határozatokat vette tanácskozás alá a plenáris ülés. E tárgyak a következők voltak:

I. A hozzájárulási alapnak a miniszteri javaslat szerint való leszállitása. Ez az alap az 1884. évre 254.302 frt fedezetet kiván, a gazdászati, erdészeti, számvevőségi és jogügyigazgatási tisztviselők fizetéseire és kiadásaira. A plenáris ülése helyeslőleg tudomásul vette, hogy a miniszter két főtisztséget beszüntetett, t. i. a gazdászati és erdészeti hivatalokat, hogy azok javadalmazását ujra szervezi és általában a kiadásokat leszállitani óhajtja. Habár a bizottság a szervezet és fizetés kérdését csak elvileg tárgyalta, annak a javaslatnak adott kifejezést, hogy az államépitészettel szemben az eddig fenállott viszony és eddig érvényben volt fizetés megszüntetendő lenne.

II. A vallás és tanulmányi alap 1882. evi zárszámadása.

A vallásalap összes vagyona 20 millió 251,234 frtban van kimutatva; ebben az összegben azonban az állampapirok névszerinti értékben vannak felvéve és igy az 1881 évi törzsvagyonhoz képest, a mely 19 millió 783,714 frt volt, a mutatkozó 467,519 frt többlet, mely a papirok konverziójából származik, csak névleges. A kezelési vagyon 358,305 frttal fogyott, mivel az előirányzott bevételek be nem folytak.

A tanulmányi alap a zárszámadás szerint 1882. év végén volt 8 millió 963,272 frt és igy a megelőző évihez képest 94,755 frttal szaporodott.

III. A tanulmányi alap 1884. évi költségelőirányzata. A rendes kiadás 571,952 frt. A rendkivüli kiadás 3332 frt, összesen 575,284 frt, a rendes bevétel 566,952 frt, a rendkivüli bevétel 10.000 frt, összes bevétel 576,952 frt, s igy a felesleg 1668 frt. A vallásalapnál bevétel 1.074,040 frt, a kiadás 1.210,206 frt, a deficzit 136,666 frt, melyet azonban a miniszter leszállitandónak vél 123,616 frtra, a bizottság 118,626 frtban véli megállapitandónak.

IV. Elintézte továbbá a bizottság az 1881. évi vallásalap zárszámadásaira tett észrevételekre beérkezett számvevőségi felvilágositásokat, melyeket helyesnek talált; konstatálja azt is, hogy a vallásalap az 1878—1881-ig terjedő négy év alatt 2.150,510 frt jövedelemhiányt szenvedett.

V. Ezután tárgyalta a plenáris ülés az albizottságnak arra vonatkozó javaslatát, hogy a vallásalap deficzitje jövőre miképen szüntettessék meg. Az albizottság a deficzit okát abban találta, hogy az uradalmak jövedelmeiből az adminisztráczionális költségek igen nagyok és igy az alap kiadásaira igen kevés jövedelem marad fenn. Ennek az alapnak kiadásait nagy mértékben növelik a budai, továbbá a pest-lipótvárosi és kassai templomok épitési költségei; a mig ezek meg nem szünnek, az egyensuly helyreállitását remélni nem lehet; a bizottság tekintettel a fentebb emlitett körülményekre, szigorubb gazdálkodást és a bevételek fokozását ajánlja.

VI. Az ülés megbizta az elnököt, hogy a bizottságnak 1881 és 1882. évi működéséről szóló jelentését, valamint az egyensuly helyreállitása végett készitett javaslatát, a legfelsőbb helyre felterjessze.

Ezeken kivül az üléshez több hivatalos értesités érkezett, a melyeket egyszerűen tudomásul vettek.

A képviselőház pénzügyi bizottságának ülése.

— decz. 2.

A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délelőtt 11 órakor *Ordódy* Pál elnöklete alatt ülést tartott, melynek napirendjét az 1884. év, I. negyedében viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról (indemnity) szóló törvényjavaslatnak és a pénzügyminiszteriumi tárcza költségvetésének folytatólagos tárgyalása képezte.

Az ülésen a kormány részéről jelen voltak: *Szápáry* gr. pénzügyminiszter, *Kerpely*, *Buzeczky*, *Splényi* b. miniszteri tanácsosok, *Hilbert* és *Weckerle* osztálytanácsosok. Az ülés megnyilta és a mult ülés jegyzőkönyvének hitelesitése után tárgyalás alá vétetett az 1884. év negyedében viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról szóló törvényjavaslat.

Hegedüs előadó ajánlja a törvényjavaslatot általánosságban elfogadásra, mert az idén már nem reményli, hogy a költségvetési előirányzat törvényerőre emelkedhessék.

A bizottság a tjavaslatot általánosságban elfogadván, következett a részletes tárgyalás. Az 1. §. változatlanul elfogadtatott. A 2. §-nál — mely a kiadásokról szól — Hegedüs előadó részletezi azon törvényeket, melyek oly kiadásokat involválnak, a melyek az 1883-ik költségvetésben nincsenek. A §., Láng, Nikolics és Szápáry gr. miniszter felszólalásai után elfogadtatott, nemkülönben a törvényjavaslat többi szakasza is.

Ezután **Weckerle** osztálytanácsos a mult ülésben kilátásba helyezett részletes felvilágositást adja a sószállitási árak iránt. Megjegyzi, hogy ez árak a só árát emelik, igy, mint Wahrmann megjegyezte, a fogyasztásra nyomasztólag hatnak. **Szápáry** gróf miniszter megigéri, hogy e tárgyban a közlekedési miniszterrel érintkezni fog.

Ezután tárgyalás alá vétetett a pénzügyminiszteri tárczának az utóbbi ülésben függőben maradt része. **Hegedüs** előadó ismerteti és elfogadásra ajánlja az állami jószágok költségvetését, mely 1.458,635 frt kiadást és 3.750,000 frt bevételt mutat.

Helfy megjegyzi, hogy miután évről-évre adunk el állami jószágokat, a kezelési költségeknek apadni kellene. Gr. **Szápáry** miniszter válaszolólag megjegyzi, hogy ez idő szerint épen az eladás ád sok dolgot, idővel azonban be fog állani a kezelési költségek apadása.

Erre az állami jószágigazgatóságok és számvevőségek kiadása 154.508 frttal változatlanul elfogadtatott.

Az állami jószágok költségvetésének tárgyalásánál **Hegedüs** feltünőnek tartja a biztositatlan bérhátralékok nagy összegét. **Szápáry** gr. miniszter megjegyzi, hogy a nem biztositott hátralékok nagy része régibb időből származik. **Andrássy** gr. onnan magyarázza a régibb hátralékok származását, hogy a bérlők kezdetben sokat, később pedig semmit sem fizettek. Ügyelni kell a szerződések megkötésénél, mert szerinte a bérlők legnagyobb részének dolga riziko.

Szápáry gr. miniszter konstatálja, hogy vannak 20—30 esztendős hátralékok, ezek azonban most már nem szaporodnak, mert a kincstár érdekei a jogügy-igazgatóság által kellő elővigyázattal őriztetnek.

Králitz helyesnek tartja a mostani pénzügyi kormány eljárását, hogy kis tagokban adja bérbe a jószágokat; ez által a bérletek behajtása is lehetővé válik, mert a régi hátralékok egyik oka a nagy tagokban kiadott bérletekből származik.

Andrássy gr. ajánlja, hogy a kormány a bérleti hátralékok behajtása körül szigorral járjon el.

Ezek után az állami jószágok tiszta jövedelme 2.291,361 frttal változatlanul elfogadtatott. Megszavaztatik továbbá a bányaigazgatóságok és számvevőségek 180.943 frt kiadása és 55.294 frt bevétele.

A fémbányászat és opálbánya czimnél

Andrássy gr. elismeri, hogy a fémbányákat feladni nem lehet, de azt is tudja, hogy azoknak állami kezelése nagyon drága, hogy az átlag egy millió frtba kerül. Épen ezért szerinte a hol lehet, el kellene adni a fémbányákat is, mint az államjószágokat. Ez által a kincstár is több hasznot huz s ez nemzetgazdaságilag is előnyös leend.

Zsigmondy szerint a fémbányák eladása a fémbányászat absolut tönkretétele volna. Az állam a 17. században ép akkor vette a fémbányákat birtokába, mikor azokat egyesek már csak kárral művelhették. A jelen baj oka az, hogy a bányák a hét éves háboru idején kizsákmányoltattak, a nélkül, hogy beruházások történtek volna. Ellene van a fémbányák eladásának.

Láng óhajtja, hogy a fémbányák jövedelmezőségének emelése czéljából minden lehető megtétessék. **Andrássy** gr. az olyan nagy bányákat, mint pl. a selmeczi, nem kifogásolja, de a kisebbek eladását czélszerünek tartja.

Szapáry gr. miniszter megjegyzi, hogy a bányaügyet nem csupán a budget, de közgazdasági szempontból is kell tárgyalni. Ő szakbizottság véleményét kérte ki, azt fogadta el a költségvetés alapjául és ez alapon ajánlja azt elfogadásra.

Helfy nem osztja Zsigmondy nézetét, hogy a fémbányák magán kezekben tönkremennének, de Andrássy gróffal sincs teljesen egy véleményen, mert tudja és példát hoz fel reá, hogy a magán vállalkozó csakugyan nem tartja szem előtt a bánya vidékének érdekeit. Ellene van tehát annak, hogy a bányák most eladassanak.

Erre a bizottság a fémbányászat és opálbánya 3.460.874 frt kiadását és 3.276,742 frt bevételét változatlanul elfogadja. A fémkohászat költségvetése tárgyalásánál **Hegedüs** kérdést intéz a faárak emelkedése iránt. **Splényi** min. tanácsos megjegyzi, hogy a földmivelési miniszter csakugyan emeli a fa árát. **Zsigmondy** felemlit egy anomaliát, mely szerint egy állami gyár tönkrement azért, mert drágán kellett fizetni a földmivelési tárczának a fát, mely fa különben értéktelen volna.

A kérdéshez hozzászólnak még Lukács, Andrássy gr. s végül miután Szápáry gr. miniszter figyelmeztette a bizottságot, hogy erről alább, a vasmüveknél lehet szó, a fenti czimen előirányzott 4.127,565 frt bevétel és ugyanennyi kiadás megszavaztatott.

A pénzverde és pénzbeváltásra előirányzott 4.933,662 frt kiadás és 4.933,572 frt bevétel **Helfy** felszólalása után megszavaztatott.

A *vasmüvek* czimén előirányzott 4.554,650 frt kiadás és 4.875.935 bevétel tárgyalásánál *Hegedüs* előadó az előirányzatot túlvérmesnek találja és ezért részletes felvilágositást kér.

Kerpely min. tanácsos számszerint kimutatja, hogy a vajdahunyadi üzlet jövőre jóval többet fog hozni, mint eddig, igy a brezovai s más vasmüvek is, melyeknek müködésében és jövedelmezőségében nagy előhaladást konstatál. A Zsigmondy által emlitett rhoniczi vasgyár nem azért szüntettetett meg, mivel a fát drágán adná a földmivelési tárcza, hanem azért, mert a fa a gyár vidékén egészen letaroltatott s igy azt messze földről drágán kellett beszerezni.

Helfy kérdésére, hogy helyes-e az, hogy a sinek gyártása Rhoniczán megszüntettetett, **Kerpely** min. tanácsos válaszolja, hogy helyes volt és igazolja ezt. **Andrássy** gróf kéri a kormányt, hogy a vasmüveknél ügyeljen azok helyes bázisára. Ez nemcsak a vaskő, hanem a tüzelőszer és a munkás. Óva inti a kormányt, hogy ne terjeszkedjék ok nélkül müködésében.

A bizottság az előirányzatot változatlanul elfogadta. Nemkülönben változatlanul megszavaztattak a zsilvölgyi kőszénbánya 22,624 frt kiadási és 35,153 bevételi előirányzata, a sótermelés czimén előirányzott 1.100,024 frt kiadás és ugyanennyi bevétel, a felhagyott bányamüvek és a bányászat körüli egyházi és jótékony czélokra előirányzott 55,889 frt kiadás és 2420 frt bevétel.

Az állami nyomda 532,768 frt kiadási és 683,000 frt bevételi előirányzatának tárgyalásánál

Hegedüs inditványozza, hogy a bevétel, tekintettel az 1882-iki zárszámadásokra, 750,000 frtra emeltessék.

Helfy a 280,000 frt áru papirosra, melyet a nyomda felemészt, kevésnek tartja a nyomda bevételét. A nyomtatás és gyártmányok kidolgozásánál szükséges anyagoknak árát 150,000 frttal soknak tartja. **Hegedüs** előadó szerint a 280,000 frt áru papirosból 4/5 rész az értékpapirokra esik. **Wahrmann** arányosnak tartja a papiros arat. **Králitz** kérdi, hogy az államnyomda részt fog-e venni az országos kiállitáson; mire azon választ kapja, hogy ez a rendkivüli kiadásoknál fog tárgyaltatni.

Erre a bizottság az állami nyomda czimén előirányzott kiadást változatlanul, a bevételt pedig 700,000 frttal fogadta el.

Az állami épületek költségvetése 10,346 frt kiadás és 3,275 frt bevétellel és a budapesti állami hidak költségvetése 190,889 frt kiadás és 753,147 frt bevétel, tehát 562,258 frt tiszta bevétellel fogadtatott el.

Helfy a bpesti hidak személyi forgalmára nézve kérdi, nem lehetne-e megszüntetni a vámot, mely 35000 frtra rug. **Hegedüs** forgalmi szempontból inkább a teherszállitást óhajtaná megszüntetni. **Wahrmann** a teherforgalomnál a 21 kr dijat 20-ra szeretné leszállitani. Ezután az állami vasutak, állami gépgyár, diósgyőri vas- és aczélgyár és barnaszénbánya tiszta jövedelmére előirányzott 10.944,350 frt, az ingó állami vagyon czimén előirányzott 35,666 frt bevétel. a különféle kiadások czimén 139,640 frt, a különféle bevételek czimén 815,673 frt és a nyugdijak czimén előirányzott 2.050,000 frt kiadás változatlanul megszavaztattak.

Az átmeneti kiadások költségvetésének tárgyalásánál, és pedig az országos dohánykiállitásnál Wahrmann 20,000 frt kiadást soknak tart. **Weckerle** oszt. tanácsos megjegyzi, hogy egy külön dohánypavillon fog építtetni, a pavillon később el fog adathatni s igy ez összeg részben megkerül. Egészben az országos kiállitásra a pénzügyminiszterium most takarékosságból kevesebbet szán, mint a bécsi kiállitásra adott. Ezután az összeg Helfy, Hegedüs és Éles hozzászólásaik után megszavaztatott és igy az átmeneti kiadásokra 725,690 frt előirányzat változatlanul elfogadtatott. A beruházások czimnél **Helfy** most sem érti, hogy a földadóosztályozási költségek hogy jutnak a beruházások közé. **Szápáry** gr. miniszter megjegyzi, hogy azok már 10 éve ott vannak. E költségek megtéríttetnek az adókból. Erre a beruházások czimén 7.633,064 frt megszavaztatik.

A gölniczvölgyi vasut segélyezésére előirányzott 200,000 frtnál **Szápáry** gr. miniszter indokolja, hogy ezen ipar-

A versenyző festők.

A müosarnok kiállitásának második sorozatában foglalnak helyet a versenyző müvek. A kiállitás másképen is nagyot érdekesült. Külföldi müvészektől becses és hatásos darabok érkeztek. Egy gyüjtemény is összejött olasz müvekből; s azok közt nehány aquarell, a mi alig-alig szokott képviselve lenni mütárlatainkon. A fő mindenesetre: a verseny-müvek a három rendbeli jutalomra. A sürgés-forgás jelentékeny, az eredmény sem lesz meddő. Első eredmény mindenek fölött, hogy a történelmi festészet is neki indult.

Történeti tárgyu müvekre ezuttal kétféle dij juthat. Ipolyi Arnold püspök 500 arany-forintos dija a magyar történelemből, vagy hazai közéletből vett festményekre (vázlat vagy kész kép) szól. Ráth György 400 arany-forintos dija pedig, mely évenkint más-más genret illet a kiállitásban bemutatott müvek közül, az idén történeti vagy életképekre esik. A juryktől függ, hogy kompromisszumra lépnek-e, s a szerint intézik a jutalmazást. Végre a 200 drb tizfrankos aranyból álló társulati dijat a kiállitás tájképeiből, állatképeiből és csendéleti festményeiből a legkiválóbbnak adják ki. Az arczképeken kivül tehát minden genre érdekelve van, s az érdekelt csoportokból valószinüleg egyedül a csendéleti festményekből nem lesz kitüntetett egy sem, mert ez szerény.

Legtöbb versenyez életképekből, tájképekből, kevesebb az állatképekből. (Különben az állatképek is rendesen tájképekkel forrnak egybe.) Történelmi tárgyu festményekkel öt képiró pályáz.

A történelmi müvek közül Székely Bertalan, Vágó Pál vázlatai, Paczka kész festménye; az életképek közül Baditz, Gyárfás, Ebner; a tájképekből pedig Mészöly, Spányi neve közül találjuk meg valószinüleg a kitüntetés részesét. *Baditz Ottó* az ujabb festői nemzedék legérdekesebb jelensége. Még azt sem kell hozzá tenni, hogy «egyik» legérdekesb jelensége. A tavalyi kiállitáson is feltünt, kitüntették, minden festményét megvették. Most igénytelenebbül jelenik meg, de csak annyiban, hogy kevésbbé keresi az alkalmat kiválni tárgyakkal. Az erő nyugalma van meg minden festményén. Nagyot haladt, igen sokat igér. Ugy látszik nem zajos tehetség, hanem annál nagyobb müvészi temperamentuma, intenzivitása. A «Kisértés» festménye a legszebb darabok egyike, minő fiatal festőktől kikerülhet. Tárgya csöppet sem uj. Egy vén asszony beszél egy fiatal lánynak. Derekasan megfestett arcz a rábeszélő vén asszonyé, hanem mellékes; ha ott sincs a képen, akkor sem vesztene a festmény; akkor is érdekes maradna ez a keleties öltözetü fiatal leány, merengő sötét szemével, árnyékos homlokával, buja szájával. Az inger melegsége szinesiti az arczot. Élet ez itt, s a festék valóban hust adott és meleg bőrt. Mellette van mindjárt egy női arczkép, kevésbbé inspirált festmény, de szintén igazi arcz. Két kedves miniaturfestvényt találunk ugyane teremben: «fürdés előtt» — «fürdés után» két kis gyerek a patak mellett; az egyik képen füben ülnek, a másikon egy faágon. Van még «Magányosan» feliratu kisebb festménye is; azon egy kecses fiatal hölgy dolgozó asztalánál. Szintén kifejező, vonzó festmény.

Vágó Pál (tavaly a Munkácsy-dij nyertese) mint történeti festő tett kisérletet, tárgyban és méretekben egyaránt a nagyobbak közé tartozót. «Kiev hódolása a hazát kereső magyarok előtt» — ez a czim és tárgy. Az alakok majdnem fél-életnagyok vázlatban. A kép két részre oszlik, balra Kiev bástyája, a kapu s előtte a kieviek, balra a magyarok, kik közül a lóháton ülő vezér alakja emelkedik ki. A két csoport közt a hadi sarcz arany és ezüst holmija, a lerakott fegyverek hevernek. A kievi csoport élén egyházi férfiu kenyeret és sót, a szlávok hódolati kifejezőjét nyujtja át a magyaroknak. Mögötte egy haragos alak, ökölbe szoritva kezet. Mások épen most teszik le a fegyvert a győztesek lába elé. Megijedt siránkozó nők egészitik ki a csoportot. A hadi zsákmányt lányok is gazdagitják, kiket épen e pillanatban adnak át az ellenségnek. Számos az alak a képen, a legtöbb a vázlatok elmaradhatatlan homályában körvonalozva, vagy szintömegekkel jelölve. Vágó e kompozicziója nemcsak erős becsvágyra mutat, hanem előadási styl tanulmányozására is. A tehetség előbbi szép nyilatkozásaihoz hozzá számitva e tanulmányi mutatványt, hizelgő tanuság arra nézve, a mi a fiatal festőben forrong és fejledez. Mint vázlat tisztességes munka. Vegyülékes, tört szinei már kevésbbé vázlatba valók, mert a hatás főpontjai ilyenkor mindig leghaladatosabb vagy határozottan jelölni, vagy csak temperálni; vagy megadni a teljes szin-tömegeket (a minek ily nagyobb festményen meg is kell lenni), vagy feltüntetni a szinek futásának skáláját. A rajz tisztaságáról, korrektségéről nem eléggé biztosit még a vázlat. Elsőrendü pontjain is találunk nem egy olyan részt, mely bizonytalan. Sehol sem oly nélkülözhetetlen a tiszta rajz, mint a történelmi festményeken, a hol a daliás világ plasztikáját is követeljük, mint egyik czélját annak, a mért a müvész a multban talált kutatni valót. Alkalmasint minél kevesebbeknek lenne kifogása az ellen is, ha a történelmi vázlatokat kartonokban lehetne látni. És még egyet arról az általánosságról, mely a történelmi festészetnek annyira szabadalmai közé tartozott, hogy élt is vele a legnagyobb mértékben s bizonyos konvenczionális jelleg és festészeti hagyományok alá vont mindent, a legrégibb kor eseményeitől és embereitől kezdve csaknem az ujabb időkig. Angliában egész tulságig vitték az ettől való iszonyt, s jelentékeny pályadijakkal serkentik a festőket, hogy ha történelmet ábrázolnak, arkheologiát fessenek. Az angol kritikusok némelyike Munkácsy «Krisztus és Pilátusá»-ban is történelmi tanulmányok hiányát konstatálta. Vágó vázlatán az egész ábrázoláshoz kevés köze a korhűségnek, vagy legalább a látszólagosságnak. A hol ennyi régi vitéz jelenik meg, azoknak még sem lehet elhagyni saját koruk festőiségét, fegyverzetét, valami speciálitását a multnak. Ez nem a művészet szava ugyan, de az előadás stylje megkivánja, és e stylnek oly kiegészitő része, mint Homer hőseinek a hexameter.

Paczka Ferencz a magyar ősmondából keresett tárgyat: «Emese, Álmos anyjának álma.» Nagyobb festmény; a rajta levő egyetlen alak, Emese, egész életnagy. A felfogásban meg van az eredetiség, a kidolgozásban a jeles mestereket látott művész technikája és bizonyos bizarrság, melyet hajlandók vagyunk szintèn eredetiségnek tulajdonitani. A magyar ősmonda szerint (nem tudjuk pontosan, hogy Ipolyi mythologiájában is igy van-e megirva) a honfoglaló hős Álmos apja a turul madár; hogy anyja Emese volt, az többféle költeményből ismeretes, melyek Emese álmát zengik. Paczka felfogása szerint az ázsiai sivatagon ismétlődött Léda hattyujának kalandja, csakhogy őseink szent madara, a turul nem az olympusi kalandor féktelen szórakozási vágyából vetett szemet Emesére. A festményen legelőször is egy hegyes sátor, s annak belsejében egy barna testü nő tünik föl. Ezt a beosztást mondjuk bizarrnak, mert az első pillanatra a képet nem jelentősége szerint állitja szem elé. — Az első hatás, (ha nincsen kezünkben a magyarázó lajstrom) azt mondja nekünk, hogy ilyen sátrakat szokás állitani bizonyosan a sivatagokon; a nehéz szőnyegkelméből azt is sejthetjük, hogy valahol a keleten; ilyen sátorban szoktak aludni az előkelő nők. És ez igaz is. A magyar nomád nép volt, sátrakban tanyázott, s Emese ily barnásbőrü, keleti szépség lehetett. A festő félreismerhetetlenül ki akarta fejezni ezt az igazságot. Emese alvó sátrán tul még több sátor látszik a kopár sivatagon. A fejedelmi sátor szőnyegei föltürve, látni engedik az ágyában felébredő Emesét. Ugy tetszik, hogy ethnografiai szép illusztrácziót látunk, melynél igen természetes, hogy a sátor titka elől igy szét van huzva a függöny, mert az a czél, hogy ily nomád szőnyegpaloták külsőjét és belsőjét is meglássuk, néprajzi tanulmányaink öregbitésére. A hűségre való törekvést Paczka tehát jó távol kezdte, a genre-szerü aprólékosságnál. Ez hátránya művének, mert az első benyomásból eredő félreismerés hatását a mű kiváló művészi előnyei még sajnálatosabbá teszik. Egészen egy sátor belsejét választani szinhelyül, több komolysággal hatott volna.

A turul madár épen most röpült ki, ott látszik a sátor hegyénél. Emese fölébred, egyik kezével mintegy az álmot üzi ki szeméből. Az arcz mámoros és fiatalosan gyöngéd. Az egész alak kifogástalanul rajzolt, sőt fél ülő, fél fekvő helyzetével a festő rajzbeli nehézségeket is szabott maga elé, a miket derekasan meg is oldott; ilyen a bal láb rövidités. Az egész igazi női alak, de nem ártott volna, ha az anatomikus igazságból elenged egyetmást a művész. Az ideálizálás soha sem fölösleges. Az allegoria egyenesen jó néven veszi, ha tökéletesitenek számára. A derékfűzőt viselő modell semmi esetre sem kész Éva, Junó vagy Emese.

Az «Emese álma» Paczka mult évi darabjának «A tékozló fiu»-nak mellékdarabja. Ugyanazon törekvések közepette látjuk. Nehezebb rajzolást igénylő emberi test; fehér szinek ellentéte a barna szinü testhez; keleties hangulat. Ezek közös motivumai mind a két festménynek.

E sokra hivatott tehetség igen kellemesen nyilatkozik a «Szent Pankráczius vértanu» nevet viselő arczképen, e gyermeteg, szelid arczon, melyen a vallásos lelkület talált bájos kifejezést.

Székely Bertalan vázlata «Zrinyi Szigetvártt», sok tudással festett kép. A szigetvári hős a fölnyitott várkapunál vezeti ki harczosait a rohamra. Az erőteljes mozdulat, melylyel Zrinyi kardját villogtatja, áthárul az utána következő harczosokra, melyek utolsó alakjai az égő vár belsejének vöröses tónusában szélednek el. A mozgás lendülete semmi kétséget sem hagy, hogy nehány percz alatt kizudul minden a kapun, s nem marad egyéb, mint a térdelő, kétségbeesett asszonynép. A jelenetet vöröses szin boritja. A müvész bizonyára érdekesen tudná kidolgozni, ha ugyan még ki nem dolgozta; mert a vöröses szinezet, melyet Székely utóbb elhagyott, régibb müvének hirdeti.

Margitay Tihamér számos életkép mellett két históriai vázlatot állitott ki. A nagyobbik «II. Lajos király holttestének feltalálása». Harczosok egy lepelben viszik a király holttestét. A gyakran ábrázolt jelenet felfogásában semmi uj. A másik vázlat: Zrinyi a költő felolvassa «Szigetvár veszedelme» czimü költeményét bajtársai előtt. A bajuszos alakok asztal körül ülnek s ugy hallgatják. A bajusz sokat elrejt a költemény hatásából. Nagyobb az élet Margitay azon a képén, a hol Boccaccioból tart felolvasást egy öreg ur.

Aggházy Gyula egy vázlatban a Munkácsy-ünnepély reminiszczencziáját festette meg; azt a jelenetet, mikor a képzőművészeti társulat ünnepélyes ülésben fogadja a müvészt. Számos arczképes alakja van a feszes csoportnak. Egy másik festménye: «Nyires tájkép,» gyönge tájképi részszel, s az előtérben is gyönge asszony támaszkodik fáradtan (galyat czipel) a nyirfához. A kép rámájára aszerző fölirta, hogy: «nem versenyez.»

Ezek a történeti festmények, melyek közül a Ráth-féle dijra csak Paczka müve versenyezhet (ha történetinek adják oda), mert kész müvek pályázhatnak.

Gyárfás Jenőtől nagy életképet látunk. Két év előtt Arany balladáját a «Tetemre hivást» illusztrálta életnagy alakokkal s dijat nyert vele. A történeti genret most népéleti genrevel cserélte föl. Ez is tetemre-hivás. A pristadok helyett hentesekkel, de kevésbbé félelmes tetemmel, mint az a kisasszony is bizonyitja, a ki a teknőben levő tetem legvégső és kunkorgós részét siet bemetszeni. «A tél öröme» czime a terjedelmes festménynek, és hüségesen feltárja a disznóölés ama gazdag részleteit, melyekhez annyi dicsö emlékezet száll vissza a gyermekkorhoz a kisvárosi vagy falusi udvarba, hol e tarka csoportozat valóban ilyenformán gyült össze a tetemrehiváshoz. Minden részlete hű a nagyszerü szertartásnak; az udvar is mintha ismerős volna. A ház apraja, nagyja összegyült; jó magyaros alakok. A legifjabb sarjadék most fujta föl a hólyagot. Az egyik tetem már föl van szeldelve s darabjai a teknőbe rakva. A másikkal most foglalkoznak a hentesek; szalonnája kielégitheti a gazdasszonyt. Nézik is minden oldalról; bizonyára a szomszédból is jöttek. Csinos lánycseléd, elhizott gazdaasszony; prémes kabátba öltözött hazigazda, kiváncsi menyecske stb. élénken csoportosulnak, hogy tényezői legyenek a nagy eseménynek, mely majd csak a pompás füstölt kolbászban és oldalasban fog kellő jelentőségre emelkedni. Olyan igaz, olyan hű kép, mint valami fotografia. Nem is egyéb, mint fotografiája az életnek. A festő látható kedvvel gondoskodott mindenről, egész a részletekig. Az alakok alkalmasint élő minták után készültek és jellegzetesek. Az ügyesség, melylyel az egész jelenet elő van adva e jókora vásznan, nem közönséges. Csak alkotási kedve nem volt elég a müvésznek.

Ebner Lajos, ki friss mozgékonyságu kisebb életképeivel Párisban is kellő figyelmet gerjesztett, nagy életképpel jelent meg a versenyen. Ujonczok mulatnak korcsmában. A kép három csoportra oszlik. Balra czigányok huzzák és nehány ujoncz járja. Jobbra az asztal körül ülnek, boroznak; az egyik legény nagyot ölel szeretőjén. Középen bus legény ül; nagy bánata, sok felejteni valója lehet. Öreg anyja is mellette van, de aligha anyja elhagyása fáj neki csupán; még a kicsi huga is ott áll, a kinek legnagyobb gondja a tánczosok nézése. Az alakok magyarosabbak, mint Ebnernél szokott. A főalakok (a busuló legény, anyja és a kis lány) jók, beszédesek. A mellékalakok is egyenkint véve, betöltik a maguk helyét, életet képviselnek. Mégis van valami üresség a képen. Ebner nem szokott ily nagy vászonhoz; ecsetje itt nem elég szaftos, szinei bágyadtak. A háttér magába nyeli a mozgalmas csoportot, melyet a müvész a három főalak uralmának rendelt alá, de tágas helyet hagyván neki, abban lapossá lett.

Vajda Zsigmond képei «A tolakodó» (kecske és gyermek), «Hazafelé» és «Vihar a vásáron». A «Hazafelé» egy fiatal lányt mutat, hátán farakás, kötényében száradt fü; mindenütt eleven szinek. Dicsérni való. A «Vihar a vásáron» nagy életkép, széltől bontott sátrakkal, megriadt kofákkal, balesetekkel, szaladó vásáros néppel, általános zürzavarral és

vasuti vállalatnak létrehozása közgazdasági követelmény volt.

Az átmeneti bevételek összege 13.340,090 frttal változatlanul elfogadtatott.

Ezzel a pénzügyminiszterium költségvetésének tárgyalása befejeztetett.

Hátra van még a *határőrvidék költségvetése.* A bizottság, tekintettel arra, hogy a bántól ennek részletes ismeretét kivánni nem lehet, Szapáry gr. miniszter inditványára elhatározta, hogy a határőrvidékre nézve egyelőre az 1883-iki költségvetés vétessék alapul.

Így az 1884. évi állami költségvetés tárgyalása teljesen befejeztetvén, a jelentés szövegezése és hitelesitése végett szerdán d. u. 6 órakor ülés fog tartatni.

Ezzel az ülés d. u. 2 órakor véget ért.

VIDÉK.

* **A kecskeméti** felső kerületben ma ment végbe az uj országgyülési *képviselőválasztás*, melyet a függetlenségi párti *Sziládi* Lajosnak elhunyta tett szükségessé. A mai választásnál a függetlenségi párt megoszolva szavazott. A *függetlenségi párt* vezérférfiai, a párt vezérbizottsága a függetlenségi választók egy részével *Halász* Géza jelenlegi ráczkevei országgyülési képviselőre adták szavazatukat, ki tudvalevőleg az országos függetlenségi párt központjának hire tudta nélkül lépett fel s e mellőztetés következtében az országgyülési függetlenségi kör a választási küzdelemmel szemben semlegesen viselte magát. A kecskeméti függetlenségi párt másik része «*antisemita függetlenségi párt*» név alatt az antisemiták jelöltjére, *Vadnai* Andorra szavazott, a kiről azt a hirt terjesztették el, hogy szintén függetlenségi párti. Vadnai Andor mellettt több antisemita képviselő járt lent a kerületben korteskedni még ma is s a korteskedésnek alapját még a «keresztény védegyleti «mozgalom alkalmával vetettek meg, a mikoron az antisemita mozgalom érdekében több kormánypárti képviselő is lent járt Kecskeméten. A *kormánypártiak* egy helybeli jelöltre *Vámos* Béla kecskeméti jogakadémiai tanárra szavaztak. *Halász* Géza ellen nagyon sokan azzal érveltek, hogy hiszen ő már ugyis képviselő, minek szavazzanak reá. Tizennégy év óta e kerületben mindig győzedelmes függetlenségi párt megoszlásának következménye az lett, hogy a kormánypárti *Vámos* Béla kapott 357, az antisemita *Vadnai* Andor 339 és a függetlenségi *Halasz* Géza 160 szavazatot, mintegy 300 függetlenségi párti választó pedig nem szavazott. Általános többséget egyik sem nyervén, a kormánypárti *Vámos* Béla s az antisemita *Vadnai* Andor közt *pótválasztás* lesz.

* **Maros-Tordamegye** törvényhatósági bizottsági tagjai tegnap este a tisztujitás érdekében külön pártértekezletet tartottak. Az értekezletek eredményeit összeezve, a központi tisztség változatlanul marad. Szolgabirákká *Dósa* Elek, *Nagy* Károly, *Kőrösy* Albert és *Kőrösy* József jelenlegi szolgabirák Marosvásárhely, Szászrégen és Magyarrégen székhelyekkel jelöltettek ki. A nyárádszeredai járásban előreláthatólag kemény küzdelem lesz *Winkler* szolgabiró és *Zilahy* segédszolgabiró között.

* **Egerből** irják lapunknak, hogy ott mult hó 29-én tartottak meg az id. *Puky* Miklós által összehivott megyebizottsági nagy konferencziát a megyeház nagy termében. A következő kijelölések történtek: Alispánnak *Majzik* Viktor, főjegyzőnek Zalár József, első aljegyzőnek Simáczius Gusztav, második aljegyzőnek Földváry Kálmán, megyei főügyészül Imre Miklós, árvaszéki elnökké Kaszap Bertalan, árvaszéki ülnökké Mártonffy László, Weichardt Márton és Tavasi Kálmán, a negyedik árvaszéki ülnöki állásra Jankovics Adolf és Csernyus Kálmán közt a többség kivehető nem lévén, nyilt kérdésnek hagyatott. Kijelölték továbbá: pénztárnokul Rapaics Dánielt, ellenőrnek Hutter Károlyt, Székely Jánost és Kürthy Ferenczet, a központi közgyámságra Csernyus Kálmán és Cserey Ignáczot, árvaszéki jegyzőül Kapácsy Dezsőt, árvaszéki ügyészül Altorjay Sándort és Vizslovszky Mihályt, a két számvevői állásra Horváth Bélát és Kovács Józsefet, főorvosul dr. Frantz Alajost. Az egri járás szolgabirójának: Almássy Gézát és Jankovics Dezsőt, segédbiróul Kövér Bertalant; a hevesi járás szolgabirói állására: Korponay Istvánt és Hellebronth Bélát, segédszolgabiróul Maczki Emilt; a gyöngyösi járásban szolgabiróul Hám Gyulát, segédszolgabiróul Borhy Adámot, a hatvani járás szolgabirójául Horváth Lászlót, segédszolgabirónak Zaleczky Imrét, Fehér Lászlót és Kékessy Dezsőt; a tiszai járás szolgabirójául Lipcsey Tamást, segédszolgabiróul Murányváry Bélát, a mátrai járásban szolgabiróul Svády Miklóst, a két segédszolgabirói állásra Holló Gézát és Drizsnyei Bélát jelölték ki. Járási orvossá kijelöltetett az egri járásban dr. Köszler József és dr. Dombai Tádé, a hevesiben dr. Kindl Józsefet és dr. Füzessy József, a gyöngyösi járásban dr. Koller József, a mátraiban Vurumpek Károly. A két állatorvosi állásra Kronperger és Kepes jelöltetett ki.

* **Aradmegye** törvényhatósági bizottságának tagjait — mint nekünk irják — b. *Bánhidy* Albert értekezletre hivta össze e hó 3-ára a Fehér kereszt szálló nagytermében az alispánjelölés tárgyában. Az értekezlet a megye eddigi érdemes alispánját *Ormós* Péter kir. tanácsost fogja ez állásra ujból kijelölni s ezzel *Urbán* Iván jelenlegi aradjárási szolgabirónak felléptetése iránt a döntő koczka el lesz vetve, mert Ormos megválasztása, kinek alispánsága iránt még *József* főherczeg is legmelegebben érdeklődik, több mint bizonyos. Igaz ugyan, hogy a megye összes birtokossága Urbán Iván mellé sorakozik, de ez vajmi kevés számot tesz az 500-on felül levő bizottsági tagokból. Főjegyzőnek Szathmáry Gyula, főpénztárnoknak Daniel László, főszámvevőnek Szathmáry János és árvaszéki elnöknek Vannay János lesznek kijelölve. A többi állások betöltésénél is kevés lesz a változás.

* **Békés-Gyuláról** kapjuk e sorokat: Békésmegye bizottsági tagjainak kandidáczionális értekezlete folyó hó 29-én folyt le B.-Gyulán a megyeház disztermében, rendkivüli érdeklődés mellett. Az értekezleten — a gyulai járás bizottsági tagjainak előzetes értekezletén hangoztatott — stabilitás elve győzött. Alispánná egyhangulag a jelenlegi erélyes alispán — id. *Jancsovics* Pál kandidáltatott. Az árvaszéki elnök s főszámvevői állásra a jelenlegi árvaszéki elnök Nagy Károly, s a mostani főszámvevő: Szombathely Gyula jelöltetett ki. Márki Lajos, a mostani főjegyző főjegyzői jelöltsége mellett a bizottsági tagok szintén egyhangulag nyilatkoztak. A megyei tiszti ügyész Kertay Zsigmond leköszönése következtében megüresedett állomás betöltésére többen jelöltettek ki, de a többség Oláh György ügyvéd mellett nyilatkozott, ki I-ső helyen kandidáltatott is. Az első aljegyzőségre két jelölt állittatott: ifj. *Jancsovics* Pál m. árvaszéki jegyző s dr. *Semian* Kálmán. Ugyanök állnak szemben esetleg az árvaszéki jegyzői állásoknál is. 2-od aljegyzőül Fábry Sándor és Aszalay Gyula kandidáltatott. A járási szolgabirák — bár itt-ott ellenjelölt is akadt — minden valószinüség szerint maradnak a régiek.

* **Zalavármegye** keszthelyi járásának megyebizottsági tagjai Bogyay Máté elnöklete alatt nov. 29-én Keszthelyen a tisztujitás ügyében értekezletet tartottak, melyen kijelöltettek központi tisztviselőkül: alispánnak Svastics Benő, főjegyzőnek Gózony László, I. aljegyzőnek Botfy Lajos, tiszti főügyésznek Varga Lajos és Árvay Lajos, árvaszéki elnöknek Csesznák Sándor, Rózsás L. ellenében, árvaszéki ülnököknek Thassy Kristóf, Horváth Berta, Trsztyánszky Ödön, Zarka Zs. és Darás Zs., főszámvevőnek Skublics Zs., főpénztárnoknak Czukkelter János, főorvosnak dr. Mangin Károly; keszthelyi járási szolgabirónak *Göde* Lajos, segédszolgabirónak *Vértessy* Béla, járásorvosnak dr. *Hanny* Ödön egyhangulag. A tisztujitó megyei közgyülés deczember 19-én lesz.

Figyelmeztetjük és kérjük tisztelt előfizetőinket kiknek előfizetésük m. hó végével lejárt, hogy ujabb megrendeléseiket mielőbb megtenni méltóztassanak

Lapunk előfizetési ára:

egy hóra	1 frt 80 kr.	hat hóra	10 frt
két hóra	3 frt 60 kr.	egész évre	20 frt
három hóra	5 frt — kr.		

Lapunk mindennap, tehát hétfőn és ünnepek után következő napokon is megjelen.

Az előfizető nevének, czimének, lakhelyének s az utolsó postának tisztán olvasható lag kiirását kérjük, hogy a lap szétküldésében hiba ne történjék.

Előfizetést a hó bármely napjától elfogadunk.

Régi előfizetőink legczélszerübben cselekesznek, ha czimszalagjukat a posta-utalvány szélére ragasztva beküldik a kiadó-hivatalnak.

Az előfizetési pénzek és posta-utalványok Budapestre az „Egyetértés“ kiadó-hivatalába (himző utcza 1. szám alá) küldendők.

Az „Egyetértés“ kiadó-hivatala.

UJDONSÁGOK.

— decz. 2.

— *Személyi hirek.* A *király ő felsége* holnap délután Budapestre érkezik és kedd délutánig a budai várlakban marad. — Gróf *Khuen-Héderváry* bán már e hó 4-én leteszi a hivatalos esküt ő felsége kezeibe. — *Szögyény-Marich* László a főrendiház elnöke a tegnap délutáni gyorsvonattal Székesfehérvárra utazott. — Báró *Radvánszky* Béla főispán a fővárosból székhelyére Zólyomba utazott s gróf *Esterházy* Kálmán főispán Kolozsvárról a fővárosba érkezett. — *Gladstonenek* az angol miniszterelnöknek a neje aggasztóan megbetegedett. — Herczeg *Ruspoliné*, született Broadwood Eva asszony, egy régi protestáns család ivadéka a római St. Louis des Français templomban a katholikus vallásra tért át. — *István főherczeg* tegnapelőtt egy torpedonaszádon Polából Fiuméba érkezett.

— **A trónörökös párról.** Már hetek előtt hire járt, hogy a trónörököspár nem megy többé Prágába állandó tartózkodásra. Most jelentik, hogy a trónörökös és neje Bécsbe költöznek. Ennek az elhatározásnak okát főkép Prága városának felette rosz egészségügyi viszonyaiban kell keresni. Tudvalevőleg Prágában hosszabb idő óta himlős-járvány uralkodik és a járvány elfojtására tett intézkedések elégteleneknek bizonyultak. Cserny polgármester a városi tanácsnak tegnap tartott ülésében azt a jelentést tette, hogy legközelebb Prágában a himlőjárvány kitörését hivatalosan fogják kihirdetni. A ragályos betegség kitörését Prága rossz vizének és hiányos csatornázásának lehet tulajdonitani. Ez elég fontos ok arra nézve, hogy a trónörökös pár a három hónapos főherczegnővel ne menjen többé Prágába lakni.

— **A Volkmann siremlék-bizottság** tegnap d. u. 5 órakor dr. *Falk* Miksa elnöklete alatt ülést tartott, melyen első sorban *Végh* János alelnök bejelentette, hogy a nemzeti zenede 100 frtot adományozott a Volkmann-siremlék javára, mit a bizottság köszönettel vett tudomásul. Ezután elnök felolvasta az ország, valamint a külföld közönségéhez a Volkmann-siremlékre leendő adakozás tárgyában intézendő felhivásnak általa készitett fogalmazványát, melyet a bizottság változatlanul elfogadott s elhatározta, hogy az magyar és német nyelven kinyomassék. Elhatározta továbbá a bizottság, hogy fel fogja hivni a vidéki zene- és dalegyleteket, miszerint zene- és dalestélyek rendezése által ők is járuljanak hozzá a siremlék költségeinek előállitásához. A fentebb emlitettük felhiváson kivül a bizottság elhatározta gyüjtőivek kibocsátását is, melyeket azonban csak a bizottság tagjai és az ezek által ajánlott egyének közt osztanak ki. Végül elhatározta a bizottság, hogy a tervbe vett siremlék javára január hó közepe tájan a vigadóban egy nagy philharmoniai hangversenyt rendez s közremüködésre az összes fővárosi zenetársulatokat felkéri.

— **Ifj. gróf Ráday Gedeon** honvédelmi miniszter állapota, mint részvéttel halljuk, egyre aggasztóbb. Nyelvbaja, mely ellen már több izben mütétek által keresett orvoslást, mindinkább sulyosodik; a nyak-mirigyek és főleg a nyelv oly annyira föl vannak dagadva, hogy a beteg szilárd táplálékot többé nem képes magához venni. A miniszter hetek óta ágyban fekvő bécsi lakásán; az egyetemi tanárok mellett dr. Mattei gyógykezeli.

— **Jókainé** asszonynál ötvenéves jubileuma alkalmából ma délelőtt tisztelegni volt a *Nemzet* szerkesztősége, kifejezvén legjobb szerencsekivánatait. *Visi* Imre, a ki a küldöttség szószólója volt, a hirlapirók egyesülétének nevében is üdvözölte a nagy müvésznőt a ki igy válaszolt:

A magyar irodalom s a magyar közönség iránti hála szivemben épen olyan idős, mint szinművészi pályám. E só föllépésem óta a közönség buzdító részvéte, s az irodalom nagy vezérszellemeinek oktató pártfogása vezetett előbbre. Ez a kettő adott az elmult kor szinmüvészeinek szárnyakat, hogy ne érezzék a nehéz ut göröngyeit. A szenvedések, mikkel hosszu pályám alatt találkoztam, rég feledve vannak; hanem az a gyönyör, mit a müvészpálya adott, holtig él szivemben. Az a meleg bucsuhang, mely e pálya utolsó lépcső fokán üdvözöl, irók, müvészek és közönség részéről igazat ád annak az első lépésnek, mely e pályára hozott. Ha ujra kezdhetném a lefolyt életet, megint ott kezdeném. Deszkaszin, papirkorona és töviskoszoru várt egykor a magyar müvészre; most fényes paloták és babérkoszoruk köszöntnek feléje. Adja isten, hogy e fényes nagy paloták, mik a deszkaszineket felváltották, kicsinyek legyenek egykor a nemzeti müvészet dicsőségének befogadására. Adjon isten fénykort a magyar hazának, — nagy szellemeket, kik azt müveikben megörökitsék — müvészeket, kik a nagy lelkeket tolmácsolni tudják, s honfi közönséget, mely azokért lelkesülni tudjon. Én, ha elhagytam is lelkem eszményvilágát, a müvészi pályát, a müvészetet örökké imádom, s hazám dicsőségét ha nem hirdethetem: imádkozom érte.

A müvésznő ezután megmutatta látogatóinak a tömérdek emléktárgyat, koszorut, virágokat, a melyekkel a lelkesedés őt jubileuma alkalmából elhalmozta. A sok szép emlék alig fér bele két nagy szobába.

— **Az égvöröslés** szokatlan tüneménye, mely a mult napokban többször ismétlődött, latható volt egész Európában. Páris, Berlin, Bécs, Róma, Velencze, Trieszt és Fiume lakói mind csodálhatták a tüneményt, mely hogy nem volt mágneses jelenség, hanem a napsugarak visszaverődése most már csaknem bizonyos. Bizonyitja ezt az is, hogy mint nekünk ugocsai levelezönk irja, Királyházánál e hó 1-én *napfelkelte előtt is* jelentkezett a káprázatos tünemény, még pedig a keleti égen. Érdekes hogy a nép nagy háboruságot, inséget, utolsó itéletet jósol az égi jelenetekből.

— **József főherczeg** Kisjenőn időzéséről a következőket irják: József főherczeg köztudomás szerint kisjenői uradalmában időzik és naponta vadászatokat tart. Társaságában vannak Koburg Fülöp herczeg, Ghyczy Béla altábornagy, br. Nyáry Adolf tábornok s főudvarmester, Csáky és Elek ezredesek, báró Bornemisza, gr. Bethlen, Ormós Péter alispán, Harris Károly ornagyhadbiro, Horváth Alajos az államvasutak igazgatója. Tegnapra várták Gräf altábornagy főparancsnoksági adlátust. Ő fensége és környezete november 28-án a fekete-gyarmati uj ültetésü erdőségben tartotta az első vadászatot, hol a kellemetlen esős időhöz képest, sátor alatt volt kedélyes ebéd. Az e napi vadászat eredménye: 1 őz, 88 nyul, 2 róka, 4 fáczán, 1 szalonka, 1 bagoly és 3 héjja. Este Kisjenőn a főherczegi kastélyban magyaros vacsora volt. Másnap 29-én a miskei erdőségben elejtettek a vadászok két hatalmas farkast, melyek közül az egyik oly nagyszerü példány, hogy valóban ritkitja párját. Elejtetett továbbá 1 róka és 2 fogoly. E napon érkezvén meg Koburg Fülöp herczeg Kisjenőre, a hatalmas ordas farkasok a főherczegi kastély elfogadó termében rögtönözötten kiállittattak, a mi a belépő Koburg herczegnek kellemes meglepetést szerzett. November 30-án és decz. 1-én az ágyai erdőkben, azután a szintyei és somosi erdőkben tartatott vadászat. — Ormós Péter alispán a kedden tartandó megyei közgyülés irodokából Aradra haza utazott. A gyülés után a főispán kiséretében viszszatér. A főherczeg az udvar köréből kiszivárgó hirek szerint decz. 6-án utazik el Kisjenőről.

— **480,000 keresztelt gyermek.** XIII. Leo pápa mult heten fogadta Monsignor Fougereint, a «De la sainte enfance» társulat igazgatóját. E társulat pogány gyermekek keresztelésével és a keresztségre való előkészitésével foglalkozik. Az igazgató XIII. Leo pápának részletes kimutatást adott, mely szerint a társulat a mult évben 480,000 pogány gyermeket látott el a keresztséggel; most ismét 90,000 gyermeket készit elő a keresztségre.

— **A tudomány áldozata.** Nyitráról irják nekünk: Városunkban mély elszomorodást és megdöbbenést keltett megyénk egyik legkitünőbb orvosának, dr. Huszár I.-nek gyászos esete. Dr. Huszár nemrég egy viziszonyban meghalt embert bonczolt; rendkivül nagy gonddal végezte az obdukcziót, mely több óráig tartott és a többi közt konzerválta a veszett ember agyát is. Csak jóval a mütét után vette észre, hogy bonczolás közben egyik ujját kissé megvágta a bontókéssel. Kiétette az alig látható sebet és többet nem gondolt rá. — Pár nap előtt azonban a jeles orvos borzadva vette magán észre a hydrophobia kétségtelen jeleit. — Még tudott akaratával élni és szellemi tehetségei teljes birtokában volt; magához kérette egyik legjobb barátját, dr. N. orvost, közölte vele szörnyü észleletét, aztán szobájába zárkozott. A városban az a hir terjedt el, hogy dr. Huszár egy betegtől foltos typust kapott, de nemsokára közbeszéd tárgya lett a szomoru valóság. Dr. Huszáron egész iszonyatosságában tört ki a hydrophobia és a java korabeli ember néhány napi leirhatatlan szenvedés után tudománya áldozatául esett. Mély részvéttel kisérték őt kora sirjába és mindenki azzal a tisztelettel emlékezik meg róla, a melyet a csatatéren elesett harczos megérdemel.

— **Uj divatu házasság.** Ilija Dobrics sati legény, a dubicai kerületben halálosan beleszeretett Aleksics Angjelijába és elhatározta, hogy minden áron nőül veszi. A leány természetesen beleegyezett, de Ilija hadköteles volt és nem tudott magának engedélyt kieszközölni a házasságra. De a határőrt mindez nem igen aggasztotta. Egy szép napon, midőn Angjelija szülei nem voltak odahaza, Ilija a násznéppel elment kedveséért és ezzel együtt kurjongatva, danolva visszatért saját lakására, hol megtartották a lakodalmas ünnepet és reggelig mulattak. Másnap Angjelija szülei hazamentek és csodálkozva látták, hogy távollétükben a vőlegény nemcsak a menyasszonyt és ennek kelengyéjét, hanem egy szekrénybe elzárt, összekuporgatott 100 frtot is magával vitt. Az öreg Aleksics jelentést tett a csendőröknek, a kik a tüzes vőlegényt letartóztatták. A «férjhez ment» menyasszony pedig viszszatért a szülői házba, várva legénye kiszabadulását.

— **Utazás a föld körül.** Stockholmból irják e hó 1-ről: A svéd király tegnap a 24 éves Oszkár herczeggel második fiát Karlskronaba kisérte, honnan a «Vanadis» fregatton fogja a herczeg megkezdeni nagy utját a világ körül. A hajó következő kikötőkben fog kikötni utja alatt: Lissabon, Rio de Janeiro, Valparasso, Callao, a Sandvich szigetek, San-Francisco, Japán, China, India, Ceylon, Suez-csatorna, Malta és Gibraltár.

— **A főherczegnő ruháit kéri.** Aradról egy öt éves kis iskolás leány kérvényt irt a királyhoz és általa Mária Valéria főherczegnőhöz, s kérte a királykisasszonyt, hogy elviselt ruháival ajándékozza őt meg. Nagyon szegény, mint mondja, és tanitónő akarna lenni. A kérvény megfordult a kabinet-irodában, majd a belügyminiszter utján az aradi városi tanácshoz küldetett le véleményadás végett. Alig ha jó véleményt kap, mert a gyermeknek munkabiró anyja van.

— **A vasuti szerencsétlenséghez,** mely a voralbergi vasut innsbruck-landecki vonalán történt, ma a következőket jelentik: A 81. számu tehervonat Zirl állomásnál összeütközött a Landeckből érkező személyvonattal. A tehervonat vezetője a sürü ködben nem látta az állomás pályaházát és csak az elindulási váltónál állt meg, a hova a személyvonat már megérkezett. A személyvonaton levő utazók közül csak egynehányan szenvedtek horzsolást; a postakocsiban levő hivatalnok azonban sulyosan sebesült meg. A kalauz-kocsi megsérült.

— **Fiumei horvát katonák Magyarország ellen.** Annak idején emlitettük, hogy Fiume város közgyülésén *Fletzer* Ferencz képviselő interpellácziót intézett a podestához az iránt, hogy van-e tudomása a bujtogatásról, a melylyel Susákon a Jelacsics ezredbeli katonákat a magyarok ellen izgatják, és fölemlitette, hogy a katonák folyton gunydalokkal és káromlásokkal sértegetik a magyarokat. A podesta, tudtunkkal, eddig még nem válaszolt az interpellaczióra; a fiumei olasz *Bilancia* legujabb számának nyiltterében azonban horvát nyelven irott nyilatkozatot olvasunk *Lukanovics* urtól, a tersattoi képviselőtestület tagjától, melyben kijelenti, hogy a horvátok sem Susakon, sem Fiumében nem bujtogatták a katonákat; azt a hatóság sem türné meg és az ilyen álhirek terjesztői csak a saját ellenséges indulatukat árulják el.

— **Honnan eredt?** — A «Koldus diák» operettéből egy «spongyát rá» mondás terjedt el, melyet magyarban is gyakran emlegetnek. Ezelőtt mindenki azt mondta: fátyolt reá, mig most a spongya erős előkészületeket tesz, hogy a fátyolt végkép háttérbe szoritsa. Egy kölni lap legutóbbi számában kimutatja, hogy ez a mondás már Corneille egyik tragédiájában előfordul, midőn Antonius Cleopatrához igy szól: «Ce sont fatalités dont l'ame embarassée, A plus qu'elle ne veut, se voit souvent forcée, Sur les noires couleurs d'un triste tableau *Il faut passer l'éponge*, on tirer le rideau.

— **Hajókatasztrófa**. Hamburgból e hó 2-ikáról rémületes szerencsétlenség hirét hozza a táviró. A «Flóra» nevü angol gőzös ma reggel Hullba indult és *Finkenwerder* közelében az «Ottar» nevü svéd hajóval összeütközött. Leirhatatlan rémület támadt a hajón, mindenki csak a maga életet akarta menteni. Eszeveszetten kapkodtak a szerencsétlenek ide-oda, nem törődve a másik bajával. Egyszerre csak tüz támadt az «Ottar» hajón. Tüz és viz közt! Két halál közé szorultak e hajó utasai. Alig néhány percz és az égő hajó sülyed, nincs kegyelem számára. Már-már az emberek is a halál torkában voltak és valósággal onnan mentette ki a szerencsétleneket a «Flóra» gőzös. Soha nagyobb hálafohász nem hangzott el megmentett emberek részéről, mint miker a «Flóra» hajón találták magukat az «Ottar» emberei. E szerencsétlenség nem volt elég e napra, mert kevéssel ezután még két hajó összeütközött egy hamburgi hajóval az Elba folyón. Mind három hajó megsérült.

— **Egy végrendelet, melyet nem lehet végrehajtani.** Egy aradi izraelita asszony gyermekeivé fogadott két leánykát, kik még e nő életében áttértek a keresztény vallásra. Az örökbe fogadó asszony végrendeletében azt az akaratat fejezte ki, hogy a leányok térjenek át a keresztény hitről a Mózes vallásra. Ez a végrendelet fel üldetett a belügyminiszterhez, a ki eldöntötte, hogy a törvény a halott végakaratához képest sem változtatható meg és a keresztény vallásról a Mózes-hitre nálunk viszszatérni nem lehet.

— **Rablók.** Vörös Péter alsó dörgicsei lakos m. hó 23-án esti 11 óra tájban kocsijával haza felé menvén Alsó-Dörgicse és Akali közt a rend s közlekedési uton nem messze a dörgicsei faluvégtől, négy ismeretlen egyén által megtámadtatott. A rablók a szegény embert a kocsiról leütötték s a kocsival, a nyomról itélve, vissza Akali felé a tapolcza-füredi országut irányában elhajtattak. Ugyan e hó 22-én este a balaton-kisszőllősi lelkész udvarába szintén négy rabló hatolt be. A gazda észrevette őket s közibük lőtt, mire a rablók megfutottak. Azt hiszik, hogy ezek ugyanazok a rablók voltak, kik Vörös Pétert támadták meg s hogy a rablók a Savanyu Jozsi bandájából valók.

— **Egy millió egy képért.** Az Evénementban olvassuk, hogy Vanderbilt nevü gazdag amerikai Meissoniernél hat négyszög méter nagyságu katonai tárgyu képet rendelt meg, melyért egy milliót fizet.

— **Rablás és gyilkossági kisérlet.** *Nagy* József tisza-füredi illetőségü 17 éves czipészlegény tegnapelőtt reggel Budapestről elindult Székesfehérvár felé egy előtte ismeretlen 28—30 évesnek látszó, szőke, középtermetü férfival, a ki saját állitása szerint, szintén vándorló czipészlegény volt. Utközben az ismeretlen megmutatta kézi-táskáját Nagy Józsefnek. 2—300 frt készpénz, egy revolver és egy két csövü pisztoly volt benne. Nagy József az ut mentén több csárdába betért, utitársa azonban künn maradt és kérte, hogy hozzon ki neki ételt. Este fél hat óra után megérkeztek Székesfehérvárra s ott a lövölde-kert mögött levő golyófogónál egy árokban megpihentek. Alig hogy leültek, az ismeretlen hátulról, orozva megtámadta Nagy Józsefet, száját egy e czélra elkészitett csepücsomóval betömte, kevés pénzét, táskáját, ezüst óráját, láncostul együtt elrabolta, s midőn látta, hogy Nagy József ellenszegül, revolveréből rálőtt. A golyó Nagy Józsefnek bal czombjába furódott; eltántorodott s az árokba esett. A rabló futásnak eredt s a földek között tovamenekült. Nagy kevés idő mulva magához tért, a csepücsomót kivette szájából; azonban sulyosan sérült lábával nem tudott kivánszorogni az árokból. Csak ugy 8 óra tájban sikerült neki az árokból kimászni, s kiáltozni kezdett, mit meghallottak a magy. kir. méntelepben a katonák, a helyszinére siettek s a szerencsétlent kocsin a megyei közkórházba szállitottak. A rendőrségnél jelentést tettek az esetről.

— **«A piros bugyelláris» meséje.** Az igazi népszinmüvek meséje gyakran lejátszódik a népéletben. Az a történet, melynek hire tegnap érkezett Szegedre Pusztaszerről, egészen a «piros bugyelláris» meséje, csupán a vége más. Fehér János telkes gazda öreg számadójának gyönyörü Juliskáját megszerette Kordás Miska béreslegény. Juliska megértette, mi szól olyan kesergően a Kordás Mihály furulyáján, mely esténkint hivogatta, csalogatta. És nemsokára a boldogságtól sirt az a furulya. Az öreg számadó se bánta, hogy a lánya a Kordás Misit megölelte, hiszen ő se volt számadó, mikor anyjukja legelőször kinyitotta előtte a kapuját. De gyerek volt még mind a kettő. A legény hadd szolgálja ki a három esztendőt, akkorára Juliska is megérik a partára. És Kordás Misi elment katonának. A három esztendő eltellett azóta s a legény dobogó szivvel sietett haza Pusztaszerre menyasszonyához. Most szerdán kopogtatott be az öreg számadóhoz, hogy számon kérje tőle Juliskáját. De az öreg nem tudott beszámolni a lánynyal, mert az felesége lett azóta a gazdájának, Fehér János uramnak. Egész éjjel bubánatos nótával volt hangos a pusztaszeri csárda ivója. A megcsalatott legény sirta ki bánatát s másnap reggel elment Fehér Jánosnéhoz, hogy megkérdezze tőle, ha boldog-e? A gazda fogadta, jó szóval tartotta és pénzzel kinálta meg a veszteségeért. «Nem pénzt akarok én, azt az asszonyt akarom utoljára látni» tört ki a legényből, és hogy megtudta, hogy az asszonyt elrejtették előle, boldogságának megrablóját megfenyegetve távozott. Alig várta a gazda, hogy messze legyen, a csendőrséghez sietett és följelentette a legényt életveszélyes fenyegetésért. De a legényt nem látták se aznap, se másnap, pénteken, a mikor egyszerre hire ment a faluban, hogy eltünt az asszony is, Fehér Mihályné. A szive mégis csak a Kordás Misié maradt, a kiért elhagyta az urát. Legérdekesebb a történetben, hogy Fehér János nem keresteti a feleségét.

Rövid hirek. *Vonatkésés.* Az osztrák-magyar államvasut tegnapi Bécsből jövő személyvonata 1 óra 10 perczny kesedelemmel érkezett meg Budapestre. — ***Földrengés*** volt e hó 1-én Váczon. Délután 4 óra 28 perczkor, öt másodperczig tartó erősebb lökéseket éreztek. — ***A párbajban elesett*** Batthyány István gróf özvegye még Buziáson időzik és naponként felkeresi férje sirját. — ***Aradon*** tüz volt, mely azonban nem okozott nagyobb kárt. — ***Gambetta*** emlékére pénteken a parisi huszadik választókerület tagjai nagy lakomát rendeztek, melyen Spuller tartotta az ünnepi beszédet.

= **Szökött katona.** A sziszeki 83. számu honvédparancsnokság átiratilag értesiti a főkapitányságot, hogy *Matusics* Károly, a honvédséghez 1873. évben besorozott közhonvéd 1875-ben zászlóaljához Sziszekre berendeltetvén, nem jelent meg és azóta folyton szökésben van. Minthogy a parancsnokság értesülése szerint az illető jelenleg Budapesten lappang, kéri kinyomozni és elfogatás esetén Sziszekre kisértetni. Az emlitett katonaszökevény 38 éves, Farkasicson született, nőtlen, 165 cm. magas, fekete haju, fekete szemü, beszél horvátul és németül.

= **Kiszenvedett.** *Hegedüs* Anna 17 éves hajadon cseléd, a ki a mult hó 24-én életuntságból foszforoldatot ivott, a Rókus-kórházban, hova azonnal beszállittatták, minden orvosi segély daczára tegnap meghalt.

= **Nyoma veszett.** Ifj. *Enczenmüller* János 14 éves pinczérfiu tegnap reggel 9 órakor a «Fróhner» szállodából — a hol alkalmazva volt — eltávozott és azóta nyomtalanul eltünt. Az illető alacsony, gyenge testalkatu, szőke haju és kék szemü, bal arczán sebhely látszik.

= **Veszedelmes szállitmány.** Ma ismét egy fekete zászlós hajó haladt el a Dunán a főváros területén keresztül, ami annyit jelent, hogy az illető hajó veszélyes portékát szállit. Nem más volt rajta, mint nagy menynyiségü lőpor, melyet a szerb kormány számára szállitanak Belgrádba. A hajó ide érkezése már nyolcz nappal előbb volt jelezve, de a nagy köd miatt Komárom felett vesztegelni volt kénytelen s igy csak ma érkezett a főváros határába. Amig átvonult, a Duna mindkét partján lovas rendőrök kisérték, nehogy a hajó a tilalom daczára valahol a főváros területén kikössön.

= Legfinomabb ingek 2 frt 50 krjával, valamint a legujabb uri divatczikkek, csodálatos olcsó áron, **Bauer Zsigmond és társa** ur fehérnemü specialistáknál kaphatók Budapesten, Kristóftér 6. szám alatt.

A német trónörökös Spanyolországban.

Madrid, nov. 29.

A német trónörökös sokáig időzött ma a Museo-Realban, melyet ritka képgyüjteménye világhirüvé tett. Nagy öröme telt a régi mesterek remekeiben s egyik-másik festménytől alig birt megválni. Nem egyszer mondta, mennyire sajnálja, hogy neje nem kisérte el őt Spanyolországba s kifejezte azt a reményét is, hogy nemsokára együtt latogatják meg a spanyol udvart.

Megnézte a trónörökös a müvészeti akadémiát s a természettudományi intézetet is, azután visszatért a királyi palotába, hol nem sokára megkezdődött a nagy kihallgatás, melyen a király az udvari méltóságok szerencsekivánatait fogadta születésnapja alkalmából. Kevéssel azelőtt adta a német trónörökös ajándékait a spanyol királynak, ki németül köszönte meg vendége figyelmét s elmondta, hogy mennyire büszke ő barátságára.

Mialatt az udvari méltóságok rendre üdvözölték a királyi párt, a német trónörökös a trónterem ajtajából nézte a fölvonulás gyönyörü látványát. A királyi pár mellett az infánsnők, az udvar tagjai és Spanyolország grandjai foglaltak helyet a trónus emelvényén.

Lenn a palota udvarán állottak a katona-zenészek s a régi, XIV. Lajos korabeli hintók lassan döczögtek be egymás után. A kocsisok bársony ruhát, fehér parókát viseltek, a lovak tarka tollakkal voltak felékesitve. Azután jött az arisztokrata szerencsekivánók végtelen kocsisora: a férfiak ragyogó, tarka egyenruhákban, a nők pompás toilettekben jelentek meg. A szerencsekivánók száma meghaladta a kétezret; volt köztük harminczkét exminiszter, legelül Martos, a spanyol köztársaság egykori minisztere. Alfonz király uralkodása alatt egyetlen egyszer sem jutott trónja elé annyi hive mint ma.

A kihallgatások után az Academia del San Franciscoba hajtatott a német trónörökös s megnézte a benne kiállitott képeket.

Este udvari hangverseny volt az operaszinház legkiválóbb tagjainak, köztük a hires Masini tenoristának közremüködésével. A holnapra tervezett udvari vadászat elmarad. Holnap lesz ugyanis négy esztendeje, hogy a fiatal királyi pár egybekelt. A német trónörökös két gyönyörü virágvázát fog átadni ez alkalomból Vilmos császár nevében. A nagy hadgyakorlatot sem tartják meg s csak egy század vadászkatona mutatja be majd a német korona örökösének a guerilla harczot.

Ma este ünnepiesen föl voltak diszitve a város középületei és magánházai, mert a nép is megünnepelte királya születés napját.

A német császár táviró utján kivánt szerencsét Alfonzó királynak s egyuttal megköszönte a szives fogadtatást, melyben a trónörököst reszesitette. Hire jár, hogy a porosz királyfi jelen lesz katholikus Izabella szobrának leleplezésén is.

A karthagenai katonai kaszinóban szintén megülték a király születése napjának ünnepét, s meghivták reá a város előtt horgonyzó német hadihajók tisztjeit is.

Alfonzó vendége meglátogatta tegnap a pápai nunciust és Posada de Herrara kormányelnököt. Az udvari hangversenyen pedig sokáig társalgott Canovas del Castilloval és Sagostaval.

A német trónörökös aligha lesz kedvelője annak a véres látványnak, melyben a spanyol népnek oly nagy öröme telik, de azért el kellett türnie, hogy a tegnapi bikaviadalt az ő czége alatt hirdessék e szavakkal: «Corrida extraordinaria en honor de S. A. Y. el principe Federico Guillermo». Sok aprólékosságban, de különösen a bikaviadal nemzeti sportját illetőleg, szuverénnek érzi magát a spanyol nép. Az a király, a ki megtiltaná a bikaviadalokat, koczkára tenné tronusát s az a vendég, a ki a bikaviadal alakjában bemutatott hódolatot megvetné, vesztese lenne a nép kegyének. Már ez itt szokás, melyet különféleképen lehet megitélni, de a tény, az tagadhatatlan.

Azzal a borzasztó elszántsággal, mely a matadort harczra készti a bikával, mely Cortest Mexikó meghóditására, Pizarrot Peru elfoglalására sarkalta, együtt jár a gyermekes naivság. A véres viadal előtt néhány nappal programmokat árultak az utczákon a megölendő bikák képeivel és életrajzaival. A hét kép tökéletesen egyforma volt, mert ugyanegy fametszettel nyomtatták valamennyit, de a közönség azért nagyban vitatta az egyes bikák testi előnyeit. A modern spanyol bikaviadalok egyenes utódai ama véres látványosságoknak, melyekben 1500—2000 évvel ezelőtt gyönyörködtették a római népet. A régi arénák alakja ovális volt, a mostani gömbölyü, de a madridi «Plaça de Toros» nagyságra egyenlő a római kolosszeummal. Valamennyi páholynak van örökös gazdája, a többi helyeket pedig szétosztják a nép között. A páholyok természetesen a legdrágábbak s igazán szomoru dolog, hogy a nem épen gazdag Spanyolország nemzeti vagyonából oly sokat nyelnek el ezek a barbár mulatságok. Spanyolországban még sokkal jobban találkoznak a végletek, mint egyebütt s a robogó fényes uri fogatok mellett ott döczögtek az öszvérektől vont rozoga szekerek is az aréna felé. Itt-ott nyegle fiatal emberek vágtattak tánczoló paripákon.

Egész Madrid talpon volt s mindenki a szőke szakálu vendégről, már mint a német trónörökösről beszélt. Az utczák szélein polgári őrök állottak sort s festői egyenruháikkal eszébe juttatták az idegennek azt a nemrég mult időt, melyben Spanyolország első katonai állama volt Európának.

Az aréna karzatain vegyes rangu sokaság lepte a viadalt; ott a porond körül megszünnek a kasztok, melyeknek határait különben oly gondosan őrzik a nemes spanyolok.

Az egyszer mértéket tartott a bámuló közönség a tapsolásban, rivalgásban. Mielőtt megkezdődött a véres küzdelem, nyugodtan viselte magát s mindenki szótlanul türte a szomszédja lökéseit s a tömegből ki-kinyult magas kalapokat sem zuzták be, melyeknek más, kevésbé ünnepies alkalmakkor nem adnak kegyelmet.

Bikaviadaloknál szörnyen pontos a spanyol nép. Két órára volt kitüzve a viadal kezdete s öt perczczel előbb megjelent az udvari páholyban a királyi család: Alfonzó király, Mária Krisztina királyné, a német trónörökös, Izabel és Eulalia infánsnők. Ott voltak a német trónörökös kiséretének előkelő tagjai is. A páholyokban köröskörül szebbnél-szebb nők ültek s Alfonzó király hol ide, hol oda forgatta messzelátóját. A nők közül azok, kik különös kedvelői a bikaviadal szörnyü látványának, fehér köpenyt öltöttek, hogy rájuk ismerjenek.

A spanyolok nagyon sajnálják, hogy a német trónörökös nem tavaszszal jött, mikor a bikák a legtüzesebbek. Hanem azért most is elég tüzesek voltak. Az első bika két-három lovat ölt meg, a második kettőt, a harmadik hármat, a negyedik ötöt, az ötödik kettőt, a hatodik egyet, a hetedik kettőt. A közönségnek nem volt ugyan elég véres a látvány, de a vendég kedveért mérsékelte vérszomját s csak gyéren hallatszott e kiáltás: «Caballos á la plaza» (több lovat az arenába.) Pár nappal előbb tudták már a városban, hogy az egyszer — kivételképen — nem hajszolják ujabb rohamra a megsebesült lovakat hanem azonnal megadják nekik a kegyelemdöfést. Szép szándék, melyet azonban nem nagy gonddal valósitottak meg. A banderillero vagy matador harczát a bikával, a bátorság és ügyesség harczát a nyers erővel szépnek tarthatja a lovagias kedély is, de a védtelen lovak sanyargatása, lemészárlása, melyeket bekötött szemmel vezetnek harcztérre, mig a rajtuk ülő pánczélt visel, — igazán utálatos!

A második bika átugrotta a hat láb magas korlátot, mely a porondot elválasztja a nézőtérről, a mi a bikaviadalok történetében ritka eset. Egy Rafael Molina nevü matadort, kinek a harmadik bikát kellett volna megölnie, tulságosan magasztalták már előre az ujságok. De a mikor roszul csinálta a dolgát s az ötödik döfésre sem találta sziven a bikát, a közönség elárasztotta őt gunyos kiáltásaival: «Ember — orditotta egy elegáns hölgy — mit gondol majd felőled a principe imperial! Rajta! Anda curajo! Kontár vagy!» A negyedik eszpada ügyesebb volt s ennek böven dobáltak szivarokat, kalapokat, kabátokat a porondra.

A trónörökös nagyon komolynak látszott s az egész idő alatt németül társalgott a királynéval, mig az infánsnők el sem forditották tekintetüket a harcztérről. Néhányszor, midőn valamelyik küzdő csodálatos jelét adta batorságának és lélekjelenlétének, tapsolt a trónörökös is, követve a király példáját.

Bámulatos ellentétek vannak a spanyol nép jellemében; jószivü a szegények iránt, gyöngéd a betegekkel szemben, de azt elfelejti, hogy az állatok is éreznek!

. . . Mennyivel különb ünnep volt ennél a jogtudományi akadémia idei ülésszakának megnyitása, mi szintén tegnap ment végbe. Humanitásról, szabadságról, emberi méltóságról, munkáról és rendről beszéltek a pompás kifejezésekkel, melyekben annyira gazdag a spanyolok nyelve. A kis terem szorongásig tele volt a tudo-

---

porfelleggel. Végezetlen kép: de mozgalmas és egyes alakjai tevékenységben vannak.

Eisenhut Ferencz (Odessában van) keleti benyomásait adja «A Korán által való gyógyitás»-ban, egy török csoportozatban. Beteges asszonynak karjába tetoviroz egy dervis szent mondatot. Csinos kép.

Peske Géza (München) ezer forintos képe «Borpróba» három középkori harczos pityizálása, az ablakon bejövő világitásnál. Jó kép, habár nem is ezer forintnyi értékben. *Molnár* József, a régibb gárdából, két népéleti genret festett: «Tiszai komp» és «Jégverés».

Szobonya Mihály (Münchenben tanul) családias két életképben mint serdülő tehetség hivja föl a figyelmet; *Balló* Ede is «A szájhős»-sel, a ki egy középkori katona és nagy gesztussal beszél poharazás közben. Régibb hollandi festők előszeretete látszik a képen. *Kubányi* Lajostól a «Vásári részlet», melynek csoportgyüjtő pontja egy komédiás, elrajzolásból, hibás intonálásból és megfigyelni való részekből áll. *Tahi* Antal a bosnyák világra emlékezik «Bosnyák kalauz»-ával. A bakák és vadászok egy patak hidjánál pihennek; a kalauz maga is fáradtan települt le. Közvetlenséggel előadott tábori emlék. Kisebb kép. *Blaskovics* Ferencztől «Irja alá» rövid nadrágos és harisnyás két személy duoja.

A tájképek sorozata gazdag. Ezen a téren nagy a termelés, sok az ismert és kezdődő név. *Ligeti* Antal egy meleg és tiszta levegőjü képe «Kesüj-vizi töltés Nádudvarnál» a jeles müvész minden kedvelt előnyét egyesiti. Nem versenyez. *Telepy* Károly vagy ritka vagy szerény vendége a müczarnoknak, mert hát ugyis az ő keze rendez el itt mindent. Most kivételesen nagyobb tájképet is állitott ki, jobban mondva elrejtett egy sötét szobácska zugába. Szakadékos, partos vidék, szép alakulása fákkal, az országut mentében sorakozva. Komor felhők az égen; s fegyverekből elszálló lőporfüst a földön. Honvédek csatároznak az oroszok ellen. A kép müvészi értékét történeti vonatkozása is emeli. A Losoncz melletti dugáti utat tünteti föl 1849-ből. *Markó* Károlyt, a hasonló nevü kitünő müvész fiát is föltaláljuk több olaszos jellegü tájképpel. *Somogyi* Dánielt havasi és vizparti részleteket mutató tájképeivel, *Brodszky* Sándortól az «Erdei malom», *Tarnóczy* Bertától egy bajor faluvégi táj, *Györök* Leotól kisebb tengeri kép a versenyt nem fogják neheziteni a győzőnek. *Valentiny* János életképfestőnket a Balaton tájképre lelkesitette és egy képecskén őrizte meg az est benyomását.

A Balaton szépségével azonban *Mészöly* Géza bir legjobban. Sok elismerést is szerzett vele. Egy pár miniatür dolog mellett nagyobb tájképeket hozott a versenyre. Jótékony változatosságot nyujtanak mind azok számára, kik e jeles müvésznek már-már modorosságba csapó apróságait ismerik. A ki oly tiszta éget, oly játszi viztükröt, oly enyhe és nyugalmas természetet tud festeni, nagyon örömest látjuk most viszont ismét a Balaton partjánál, egészen kitárulva és elmerengve. Ilyen a «Részlet Siófokról»; füzek a parton s három gyermek, aztán a deszka fürdőbódé s azon tul a csillogó viz. De még inkább a «Balaton», mely Mészöly egyik nagyobb és legszebb festménye, a parton tehenekkel, talyigás csacsival, s a viz és ég poétikus harmóniájával.

Spányi Béla termékenységét hat tájkép hirdeti. Egyebet is hirdet, s a mi a «Szeptemberi reggel» czimü nagy tájképére föl van jegyezve, hogy t. i. «kormány költségén a muzeumi képtárnak megvásárolták», ezt igazságos kritikának elfogadhatja a szigoruság is. A fiatal képiró gyorsan emelkedett s a tavalyi kiállitáson mindenkit meglepett a mély érzésü hangulattal, mely tájképeit kedvelteti s az aránylag nem sokat változó motivumokat is oly vonzóvá teszi. A «Szeptemberi reggel» szintén parti részlet, a vizben tehenekkel, a táj felett elhuzódó köddel, szépen rendezett, de természetes sorban álló fákkal. Szinei üdék, a kezelés gyöngéd. Szintén ily kiváló és egyre finomabban fejlő tulajdonaival festette a «Balaton mellett» nevü nagyobb képet. Ez a két festménye mutatja, hogy a müvészi előadásban és érzésben Spányi ismét mély előmenetelt tett.

Tölgyessy Arthur és *Mesterházy* Kálmán uj festményein a régiekhez mérten tisztultság látszik. Mind a ketten szeretik a nagyobb alakokkal, vagy állatokkal élénkitett tájakat. Bizonyos, hogy ezuttal látjuk tőlük a legjobb képeket. *Tölgyessytől* a «Szalmás szekér» az élet egész közelségével hat. *Mesterházytól* a «Hátramaradtak» ér legtöbbet (maga a festő 2000 frtra becsüli), átlátszó vizzel, s abban három tehén.

A tájfestők közt ott találjuk idősb *Markó* Károly nagy nevét is, három tájképpel. A nagynevü tájfestő e müveit eladásra kinálják. Az egyik, melyet még 1838-ban festett és Pistoja vidékét mutatja, egyik becses müve, s helye volna a muzeumi Markógyüjteményben.

Feledi Tivadar vegyes müvekben szerepel. Egy arczkép tanulmányának czime «Modern Magdolna». Gondosabb tanulmányra mutat azonban a «Keresztény vértanu», a ki a soványság anatómiai megfigyelésére szolgáltatott alkalmat a festőnek. Lánczra vert, elgyötrött alak, sötét pinczében. Két nagyobb állatképet is festett. Az elsőn három ágaskodó lovat akar megfékezni egy paraszt suhancz. Jobb ennél a másik, melyen huszárok ugratásra oktatják a paripát. Feledi sok irányba indult eddigelé sikert keresni. Még mindig nem bizonyos, hol állapodik meg.

Még folytathatnók az ismertetést, de a verseny fő mozgását és abban főszereplőit eléggé feltüntettük. A hatással, melyet a kiállitás tesz, meg lehetünk elégedve.

vasuti vállalatnak létrehozása közgazdasági követelmény volt.

Az átmeneti bevételek összege 13.340,090 frttal változatlanul elfogadtatott.

Ezzel a pénzügyminiszterium költségvetésének tárgyalása befejeztetett.

Hátra van még a *határőrvidék költségvetése.* A bizottság, tekintettel arra, hogy a bántól ennek részletes ismeretét kivánni nem lehet, Szapáry gr. miniszter inditványára elhatározta, hogy a határőrvidékre nézve egyelőre az 1883-iki költségvetés vétessék alapul.

Igy az 1884. évi állami költségvetés tárgyalása teljesen befejeztetvén, a jelentés szövegezése és hitelesitése végett szerdán d. u. 6 órakor ülés fog tartatni.

Ezzel az ülés d. u. 2 órakor véget ért.

VIDÉK.

* **A kecskeméti** felső kerületben ma ment végbe az uj országgyülési *képviselőválasztás*, melyet a függetlenségi párti *Sziládi* Lajosnak elhunyta tett szükségessé. A mai választásnál a függetlenségi párt megoszolva szavazott. A *függetlenségi párt* vezérférfiai, a párt vezérbizottsága a függetlenségi választók egy részével *Halász* Géza jelenlegi ráczkevei országgyülési képviselőre adták szavazatukat, ki tudvalevőleg az országos függetlenségi párt központjának hire tudta nélkül lépett fel s e mellőztetés következtében az országgyülési függetlenségi kör a választási küzdelemmel szemben semlegesen viselte magát. A kecskeméti függetlenségi párt másik része «*antisemita függetlenségi párt*» név alatt az antisemiták jelöltjére, *Vadnai* Andorra szavazott, a kiről azt a hirt terjesztették el, hogy szintén függetlenségi párti. Vadnai Andor mellettt több antisemita képviselő járt lent a kerületben korteskedni még ma is s a korteskedésnek alapját még a «keresztény védegyleti «mozgalom alkalmával vetettek meg, a mikoron az antisemita mozgalom érdekében több kormánypárti képviselő is lent járt Kecskeméten. A *kormánypártiak* egy helybeli jelöltre *Vámos* Béla kecskeméti jogakadémiai tanárra szavaztak. *Halász* Géza ellen nagyon sokan azzal érveltek, hogy hiszen ő már ugyis képviselő, minek szavazzanak reá. Tizennégy év óta e kerületben mindig győzedelmes függetlenségi párt megoszlásának következménye az lett, hogy a kormánypárti *Vámos* Béla kapott 357, az antisemita *Vadnai* Andor 339 és a függetlenségi *Halász* Géza 160 szavazatot, mintegy 300 függetlenségi párti választó pedig nem szavazott. Általános többséget egyik sem nyervén, a kormánypárti *Vámos* Béla s az antisemita *Vadnai* Andor közt *pótválasztás* lesz.

* **Maros-Tordamegye** törvényhatósági bizottsági tagjai tegnap este a tisztujitás érdekében külön pártértekezleteket tartottak. Az értekezletek eredményeit össze ezve, a központi tisztség változatlanul marad. Szolgabirákká *Dósa* Elek, *Nagy* Károly, *Körösy* Albert és *Körösy* József jelenlegi szolgabirák Marosvásárhely, Szászrégen és Magyarrégen székhelyekkei jelöltettek ki. A nyárásdszeredai járásban előreláthatólag kemény küzdelem lesz *Winkler* szolgabiro és *Zilahy* segédszolgabiró között.

Egerből irják lapunknak, hogy ott mult hó 29-én tartottak meg az id. *Puky* Miklós által összehivott megyebizottsági nagy konferencziát a megyeház nagy termében. A következő kijelölések történtek: Alispánnak *Majzik* Viktor, főjegyzőnek Zalár József, első aljegyzőnek Simáczius Gusztav, második aljegyzőnek Földváry Kálmán, megyei főü yészül Imre Miklós, árvaszéki elnökké Kaszap Bertalan, árvaszéki ülnökké Mártonffy László, Weichardt Márton és Tavasi Kálmán, a negyedik árvaszéki ülnöki állásra Jankovics Adolf és Csernyus Kálmán közt a többség kivehető nem levén, nyilt kérdésnek hagyatott. Kijelölték továbbá: pénztárnokul Rapaics Dánielt, ellenőrnek Hutter Károlyt, Székely Jánost és Kürthy Ferenczet, a központi közgyámsázra Csernyus Kálmán és Cserey Ignáczot, árvaszéki jegyzőül Kapácsy Dezsőt, árvaszéki ügyészül Altorjay Sándort és Vizslovszky Mihályt, a két számvevői állásra Horváth Bélát és Kovács Józsefet, főorvosul dr. Frantz Alajost. Az egri járás szolgabirójának: Almássy Gézát és Jankovics Dezsőt, segédbiróul Kövér Bertalant; a hevesi járás szolgabirói állására: Korponay Istvánt és Hellebronth Bélát, segédszolgabiróul Maczki Emilt; a gyöngyösi járásban szolgabiróul Hám Gyulát, segédszolgabiróul Borhy Adámot, a hatvani járás szolgabirójául Horváth Lászlót, segédszolgabirónak Zaleczky Imrét, Fehér Lászlót és Kékessy Dezsőt; a tiszai járás szolgabirójául Lipcsey Tamást, segédszolgabiróul Murányváry Bélát, a mátrai járásban szolgabiróul Svády Miklóst, a két segédszolgabirói állásra Holló Gézát és Drizsnyei Bélát jelölték ki. Járási orvossá kijelöltetett az egri járásban dr. Köszler József és dr. Dombai Tádé, a hevesiben dr. Kindl Józsefet és dr. Füzessy Józsefet, a gyöngyösi járásban dr. Koller Józsefet, a mátraiban Vurumpek Károly. A két állatorvosi állásra Kronperger és Kepes jelöltetett ki.

Aradmegye törvényhatósági bizottságának tagjait — mint nekünk irják — b. *Bánhidy* Albert értekezletre hivta össze e hó 3-ára a Fehér kereszt szálló nagytermében az alispánjelölés tárgyában. Az értekezlet a megye eddigi érdemes alispánját *Ormós* Péter kir. tanácsost fogja ez állásra ujból kijelölni s ezzel *Urbán* Iván jelenlegi aradjárási szolgabirónak fellépetése iránt a döntő koczka el lesz vetve, mert Ormos megválasztása, kinek alispánsága iránt még *József* főherczeg is legmelegebben érdeklődik, több mint bizonyos. Igaz ugyan, hogy a megye összes birtokossága Urbán Iván mellé sorakozik, de ez vajmi kevés számot tesz az 500-on felül levü bizottsági tagokból. Főjegyzőnek Szathmáry Gyula, főpénztárnoknak Daniel László, főszámvevőnek Szathmáry János és árvaszéki elnöknek Vannay János lesznek kijelölve. A többi állások betöltésénél is kevés lesz a változás.

* **Békés-Gyuláról** kapjuk e sorokat: Békésmegye bizottsági tagjainak kandidáczionális értekezlete folyó hó 29-én folyt le B.-Gyulán a megyeház disztermében, rendkivüli érdeklődés mellett. Az értekezleten — a gyulai járás bizottsági tagjainak előzetes értekezletén hangoztatott — stabilitás elve győzött. Alispánná egyhangulag a jelenlegi erélyes alispán — id. *Jancsovics* Pál kandidáltatott. Az árvaszéki elnök s főszámvevői állásra a jelenlegi árvaszéki elnök Nagy Károly, s a mostani főszámvevő: Szombathely Gyula jelöltetett ki. Márki Lajos, a mostani főjegyző főjegyzői jelöltsége mellett a bizottsági tagok szintén egyhangulag nyilatkoztak. A megyei tiszti ügyész Kertay Zsigmond leköszönése következtében megüresedett állomás betöltésére többen jelöltettek ki, de a többség Oláh György ügyvéd mellett nyilatkozott, ki I-ső helyen kandidáltatott is. Az első aljegyzőségre két jelölt állittatott: ifj. *Jancsovics* Pál m. árvaszéki jegyző s dr. *Semian* Kálmán. Ugyanök állnak szemben esetleg az árvaszéki jegyzői állásoknál is. 2-od aljeg zőül Fábry Sándor és Aszalay Gyula kandidáltatott. A járási szolgabirák — bár itt-ott ellenjelölt is akadt — minden valószinüség szerint maradnak a régiek.

* **Zalavármegye** keszthelyi járásának megyebizottsági tagjai Bogyay Máté elnöklete alatt nov. 29-én Keszthelyen a tisztujitás ügyében értekezletet tartottak, melyen kijelöltettek központi tisztviselőkül: alispánnak Svastics Benő, főjegyzőnek Gózony László, I. aljegyzőnek Botfy Lajos, tiszti főügyésznek Varga Lajos és Árvay Lajos, árvaszéki elnöknek Csesznák Sándor, Rózsás L. ellenében, árvaszéki ülnököknek Thassy Kristóf, Horváth Berta, Trsztyánszky Ödön, Zarka Zs. és Darás Zs., főszámvevőnek Skublics Zs., főpénztárnoknak Czukkelter János, főorvosnak dr. Mangin Károly; keszthelyi járási szolgabirónak *Göde* Lajos, segédszolgabirónak *Vértessy* Béla, járásorvosnak dr. *Hanny* Ödön egyhangulag. A tisztujitó megyei közgyülés deczember 19-én lesz.

Figyelmeztetjük és kérjük tisztelt előfizetőinket kiknek előfizetésük m. hó végével lejárt, hogy ujabb megrendeléseiket mielőbb megtenni méltóztassanak

Lapunk előfizetési ára:

egy hóra	1 frt 80 kr.	hat hóra	10 frt
két hóra	3 frt 60 kr.	egész évre	20 frt
három hóra	5 frt — kr.		

Lapunk ***mindennap,*** *tehát hétfőn és ünnepek után következő napokon is megjelen.*

Az előfizető nevének, czimének, lakhelyének s az utolsó postának tisztán olvasható lag kiirását kérjük, hogy a lap szétküldésében hiba ne történjék.

Előfizetést a hó bármely napjától elfogadunk.

Régi előfizetőink legczélszerübben cselekesznek, ha czimszalagjukat a posta-utalvány szélére ragasztva beküldik a kiadó-hivatalnak.

Az előfizetési pénzek és posta-utalványok Budapestre az „Egyetértés“ kiadó-hivatalába (himző utcza 1. szám alá) küldendők.

Az „Egyetértés“ kiadó-hivatala.

UJDONSÁGOK.

— decz. 2.

— ***Személyi hirek.*** A *király ő felsége* holnap délután Budapestre érkezik és kedd délutánig a budai várlakban marad. — Gróf *Khuen-Héderváry* bán már e hó 4-én leteszi a hivatalos esküt ő felsége kezeibe. — *Szögyény-Marich* László a főrendiház elnöke a tegnap délutáni gyorsvonattal Székesfehérvárra utazott. — Báró *Radvánszky* Béla főispán a fővárosból székhelyére Zólyomba utazott s gróf *Esterházy* Kálmán főispán Kolozsvárról a fővárosba érkezett. — *Gladstonenék* az angol miniszterelnöknek a neje aggasztóan megbetegedett. — Herczeg *Ruspoliné*, született Broadwood Éva asszony, egy régi protestáns család ivadéka a római St. Louis des Français templomban a katholikus vallásra tért át. — *István főherczeg* tegnapelőtt egy torpedonaszádon Polából Fiuméba érkezett.

— **A trónörökös párról.** Már hetek előtt hire járt, hogy a trónörököspár nem megy többé Prágába állandó tartózkodásra. Most jelentik, hogy a trónörökös és neje Bécsbe költöznek. Ennek az elhatározásnak okát főkép Prága városának felette rosz egészségügyi viszonyaiban kell keresni. Tudvalevőleg Prágában hosszabb idő óta himlős-járvány uralkodik és a járvány elfojtására tett intézkedések elégteleneknek bizonyultak. Cserny polgármester a városi tanácsnak tegnap tartott ülésében azt a jelentést tette, hogy legközelebb Prágában a himlőjárvány kitörését hivatalosan fogják kihirdetni. A ragályos betegség kitörését Prága rossz vizének és hiányos csatornázásának lehet tulajdonitani. Ez elég fontos ok arra nézve, hogy a trónörökös pár a három hónapos főherczegnővel ne menjen többé Prágába lakni.

— **A Volkmann siremlék-bizottság** tegnap d. u. 5 órakor dr. *Falk* Miksa elnöklete alatt ülést tartott, melyen első sorban *Végh* János alelnök bejelentette, hogy a nemzeti zenede 100 frtot adományozott a Volkmann-siremlék javára, mit a bizottság köszönettel vett tudomásul. Ezután elnök felolvasta az ország, valamint a külföld közönségéhez a Volkmann-siremlékre leendő adakozás tárgyában intézendő felhivásnak általa készitett fogalmazványát, melyet a bizottság változatlanul elfogadott s elhatározta, hogy az magyar és német nyelven kinyomassék. Elhatározta továbbá a bizottság, hogy fel fogja hivni a vidéki zene- és dalegyleteket, miszerint zene- és dalestélyek rendezése által ők is járuljanak hozzá a siremlék költségeinek előállitásához. A fentebb emlitettük felhiváson kivül a bizottság elhatározta gyüjtőivek kibocsátását is, melyeket azonban csak a bizottság tagjai és az ezek által ajánlott egyének közt osztanak ki. Végül elhatározta a bizottság, hogy a t rvbe vett siremlék javára január hó közepe táján a vigadóban egy nagy philharmoniai hangversenyt rendez s közremüködésre az össze fővárosi zenetársulatokat felkéri.

— **Ifj. gróf Ráday Gedeon** honvédelmi miniszter állapota, mint részvéttel halljuk, egyre aggasztóbb. Nyelvbaja, mely ellen már több izben mütétek által keresett orvoslást, mindinkább sulyosodik; a nyak-mirigyek és főleg a nyelv oly annyira föl vannak dagadva, hogy a beteg szilárd táplálékot többé nem képes magához venni. A miniszter hetek óta ágyban fekvő bécsi lakásán; az egyetemi tanárok mellett dr. Mattei gyógykezeli.

— **Jókainé** asszonynál ötvenéves jubileuma alkalmából ma délelőtt tisztelegni volt a *Nemzet* szerkesztősége, kifejezvén legjobb szerencsekivánatait. *Visi* Imre, a ki a küldöttség szószólója volt, a hirlapirók egyesületének nevében is üdvözölte a nagy müvésznőt a ki igy válaszolt:

A magyar irodalom s a magyar közönség iránti hála szivemben épen olyan idős, mint szinmüvészi pályám. E so föllépésem óta a közönség buzditó részvéte, s az irodalom nagy vezérszellemeinek oktató pártfogása vezetett előbbre. Ez a kettő adott az elmult kor szinmüvészeinek szárnyakat, hogy ne érezzék a nehéz ut göröngyeit. A szenvedé ek, mikkel hosszu pályám alatt talalkoztam, rég feledve vannak; hanem az a gyönyör, mit a müvészpálya adott, holtig él szivemben. Az a meleg bucsuhang, mely e pálya utolsó lépcső fokán üdvözöl, irók, müvészek és közönség részéről igazat ád annak az első lépésnek, mely e pályára hozott Ha ujra kezdhetném a lefolyt életet, megint ott kezdeném. Deszkaszin, papirkorona és töviskoszoru várt egykor a magyar müvészre; most fényes paloták és babérkoszoruk k szöntnek feléje. Adja isten, hogy e fényes nagy paloták, mik a deszkaszineket felváltották, kic inyek legyenek egykor a nemzeti müvészet dicsőségének befogadására Adjon isten fénykort a magyar hazának, — nagy szellemeket, kik azt müveikben megörökitsék — müvészeket, kik a nagy lelkeket tolmácsolni tudják, s honfi közönséget, mely azokért lelkesülni tudjon. Én, ha elhagytam is lelkem eszményvilágát, a müvészi pályát, a müvészetet örökké imádom, s hazám dicsőségét ha nem hirdethetem: imádkozom érte.

A müvésznő ezután megmutatta látogatóinak a tömérdek emléktárgyat, koszorut, virágokat, a melyekkel a lelkesedés őt jubileuma alkalmából elhalmozta. A sok szep emlék alig fér bele két nagy szobába.

— **Az égvöröslés** szokatlan tüneménye, mely a mult napokban többször ismétlődött, latható volt egész Európában. Páris, Berlin, Bécs, Róma, Velencze, Trieszt és Fiume lakói mind csodálhatták a tüneményt, mely hogy nem volt mágneses jelenség, hanem a napsugarak visszaverődése most már csaknem bizonyos. Bizonyitja ezt az is, hogy mint nekünk ugocsai levelezönk irja, Királyházánál e hó 1-én *napfelkelte előtt is* jelentkezett a káprázatos tünemény, még pedig a keleti égen. Érdekes hogy a nép nagy háboruságot, inséget, utolsó itéletet jósol az égi jelenetekből.

— **József főherczeg** Kisjenőn időzéséről a következőket irják: József főherczeg köztudomás szerint kisjenői uradalmában időzik és naponta vadászatokat tart. Társaságában vannak Koburg Fülöp herczeg, Ghyczy Béla altábornagy, br. Nyáry Adolf tábornok s főudvarmester, Csáky és Elek ezredesek, báró Bornemisza, gr. Bethlen, Ormós Péter alispán, Harris Károly őrnagyhadbiro, Horváth Alajos az államvasutak igazgatója. Tegnapra várták Gräf altábornagy főparancsnoksági adlátust. Ő fensége és környezete november 28-án a fekete-gyarmati uj ültetésü erdőségben tartotta az első vadászatot. hol a kellemetlen esős időhöz képest, sátor alatt volt kedélyes ebéd. Az e napi vadászat eredménye: 1 őz, 88 nyul, 2 róka, 4 fáczán, 1 szalonka, 1 bagoly és 3 héjja. Este Kisjenőn a főherczegi kastélyban magyaros vacsora volt. Másnap 29-én a miskei erdőségben elejtettek a vadászok két hatalmas farkast, melyek közül az egyik oly nagyszerü példány, hogy valóban ritkitja párját. Elesett továbbá 1 róka és 2 fogoly. E napon érkezvén meg Koburg Fülöp herczeg Kisjenőre, a hatalmas ordas farkasok a főherezegi kastély elfogadó termében rögtönözötten kiállitattak, a mi a belepő Koburg herczegnek kellemes meglepetést szerzett. November 30-án és decz. 1-én az ágyai erdőkben, azután a szinityei és somosi erdőkben tartatott vadászat. — Ormós Péter alispán a kedden tartandó megyei közgyülés indokából Aradra haza utazott. A gyülés után a főispán kiseretében visszatér. A főherczeg az udvar köréből kiszivárgó hirek szerint decz. 6-án utazik el Kisjenőről.

— **480,000 keresztelt gyermek.** XIII. Leo pápa mult heten fogadta Monsignor Fougereint, a «De la sainte enfante» társulat igazgatóját. E társulat pogánygyermekek keresztelésével és a keresztségre való előkészitésével foglalkozik. Az igazgató XIII. Leo pápának részletes kimutatást adott, mely szerint a társulat a mult évben 480,000 pogány gyermeket látott el a keresztséggel; most ismét 90,000 gyermeket készit elő a keresztségre.

— **A tudomány áldozata.** Nyitráról irják nekünk: Városunkban mély elszomorodást és megdöbbenést keltett megyénk egyik legkitünőbb orvosának, dr. Huszár I.-nek gyászos esete. Dr. Huszár nemrég egy viziszonyban meghalt embert bonczolt; rendkivül nagy gonddal végezte az obdukcziót, mely több óráig tartott és a többi közt konzerválta a veszett ember agyát is. Csak jóval a mütét után vette észre, hogy bonczolás közben egyik ujját kissé megvágta a bontókéssel. Kiétette az alig látható sebet és többet nem gondolt rá. — Pár nap előtt azonban a jeles orvos borzadva vette magán észre a hydrophobia kétségtelen jeleit. — Még tudott akaratával élni és szellemi tehetségei teljes birtokában volt; magához kérette egyik legjobb barátját, dr. N. orvost, közölte vele szörnyü észleletét, aztán szobájába zárkozott. A városban az a hir terjedt el, hogy dr. Huszár egy belegtől foltos typust kapott, de nemsokára közbeszéd tárgya lett a szomoru valóság. Dr. Huszáron egész iszonyatosságában tört ki a hydrophobia és a java korabeli ember néhány napi leirhatatlan szenvedés után tudománya áldozatául esett. Mély részvéttel kisérték őt kora sirjába és mindenki azzal a tisztelettel emlékezik meg róla, a melyet a csatatéren elesett harczos megérdemel.

— **Uj divatu házasság.** Ilija Dobrics sati legény, a dubicai kerületben halálosan beleszeretett Aleksics Angjelijába és elhatározta, hogy minden áron nőül veszi. A leány természetesen beleegyezett, de Ilija hadköteles volt és nem tudott magának engedélyt kieszközölni a házasságra. De a határőrt mindez nem igen aggasztotta. Egy szép napon, midőn Angjelija szülei nem voltak odahaza, Ilija a násznéppel elment kedveséért és ezzel együtt kurjongatva, danolva visszatért saját lakására, hol megtartották a lakodalmas ünnepet és reggelig mulattak. Másnap Angjelija szülei hazamentek és csodálkozva látták, hogy távollétükben a vőlegény nemcsak a menyasszonyt és ennek kelengyéjét, hanem egy szekrénybe elzárt, összekuporgatott 100 frtot is magával vitt. Az öreg Aleksics jelentést tett a csendőröknek, a kik a tüzes vőlegényt letartóztatták. A «férjhez ment» menyasszony pedig viszszatért a szülői házba, várva legénye kiszabadulását.

— **Utazás a föld körül.** Stockholmból irják e hó 1-ről: A svéd király tegnap a 24 éves Oszkár herczeggel második fiát Karlskronaba kisérte, honnan a «Vanadis» fregatton fogja a herczeg megkezdeni nagy utját a világ körül. A hajó a következő kikötőkben fog kikötni utja alatt: Lissabon, Rio de Janeiro, Valparasso, Callao, a Sandvich szigetek, San-Francisco, Japán, China, India, Ceylon, Suez-csatorna, Malta és Gibraltár.

— **A főherczegnő ruháit kéri.** Aradról egy öt éves kis iskolás leány kérvényt irt a királyhoz és általa Mária Valéria főherczegnőhöz, s kérte a királykisasszonyt, hogy elviselt ruháival ajándékozza őt meg. Nagyon szegény, mint mondja, és tanitónő akarna lenni. A kérvény megfordult a kabinet-irodában, majd a belügyminiszter utján az aradi városi tanácshoz küldetett le véleményadás végett. Alig ha jó véleményt kap, mert a gyermeknek munkabiró anyja van.

— **A vasuti szerencsétlenséghez,** mely a voralbergi vasut innsbruck-landecki vonalán történt, ma a következőket jelentik: A 81. számu tehervonat Zirl állomásnál összeütközött a Landeckből érkező személyvonattal. A tehervonat vezetője a sürü ködben nem látta az állomás pályaházát és csak az elindulási váltónál állt meg, a hova a személyvonat már megérkezett. A személyvonaton levő utazók közül csak egynehányan szenvedtek horzsolást; a postakocsiban levő hivatalnok azonban sulyosan sebesült meg. A kalauz-kocsi megsérült.

— **Fiumei horvát katonák Magyarország ellen.** Annak idején emlitettük, hogy Fiume város közgyülésén *Fletzer* Ferencz képviselő interpellácziót intézett a podestához az iránt, hogy van-e tudomása a bujtogatásról, a melylyel Susákon a Jelacsics ezredbeli katonákat a magyarok ellen izgatják, és fölemlitette, hogy a katonák folyton gunydalokkal és káromlásokkal sértegetik a magyarokat. A podesta, tudtunkkal, eddig még nem válaszolt az interpelláczióra; a fiumei olasz *Bilancia* legujabb számának nyilttérében azonban horvát nyelven irott nyilatkozatot olvasunk *Lukanovics* urtól, a tersattoi képviselőtestület tagjától, melyben kijelenti, hogy a horvátok sem Susákon, sem Fiuméban nem bujtogatták a katonákat; azt a hatóság sem türné meg és az ilyen álhirek terjesztői csak a saját ellenséges indulatukat árulják el.

— **Honnan eredt?** — A «Koldus diák» operettéből egy «spongyát rá» mondás terjedt el, melyet ma yarban is gyakran emlegetnek. Ezelőtt mindenki azt mondta: fátyolt reá, mig most a spongya erős előkészületeket tesz, hogy a fátyolt végkép háttérbe szoritsa. Egy kölni lap legutóbbi számában kimutatja, hogy ez a mondás már Corneille egyik tragédiájában előfordul, midőn Antonius Cleopatrához igy szól: «Ce sont fatalités dont l'ame embarassée, A plus qu'elle ne veut, se voit souvent forcée, Sur les noires couleurs d'un triste tableau *Il faut passer l'éponge*, on tirer le rideau.

— **Hajókatasztrófa.** Hamburgból e hó 2-ikáról rémületes szerencsétlenség hirét hozza a táviró. A «Flóra» nevü angol gőzös ma reggel Hullba indult és *Finkenwerder* közelében az «Ottar» nevü svéd hajóval összeütközött. Leirhatatlan rémület támadt a hajón, mindenki csak a maga életet akarta menteni. Eszeveszetten kapkodtak a szerencsétlenek ide-oda, nem törődve a másik bajával. Egyszerre csak tüz támadt az «Ottar» hajón. Tüz és viz közt! Két halál közé szorultak e hajó utasai. Alig néhány percz és az égő hajó sülyed, nincs kegyelem számára. Már-már az emberek is a halál torkában voltak és valósággal onnan mentette ki a szerencsétleneket a «Flóra» gőzös. Soha nagyobb hálafohász nem hangzott el megmentett emberek részéről, mint miker a «Flóra» hajón találták magukat az «Ottar» emberei. E szerencsétlenség nem volt elég e napra, mert kevéssel ezután még két hajó összeütközött egy hamburgi hajóval az Elba folyón. Mind három hajó megsérült.

— **Egy végrendelet, melyet nem lehet végrehajtani.** Egy aradi izraelita asszony gyermekeivé fogadott két leánykát, kik még e nő életében áttértek a keresztény vallásra. Az örökbe fogadó asszony végrendeletében azt az akaratat fejezte ki, hogy a leányok térjenek át a keresztény hitről a Mózes vallásra. Ez a végrendelet fel üldetett a belügyminiszterhez, a ki eldöntötte, hogy a törvény a halott végakaratához képest sem változtatható meg és a keresztény vallásról a Mózes-hitre nálunk viszszatérni nem lehet.

— **Rablók.** Vörös Péter alsó dörgicsei lakos m. hó 23-án esti 11 óra tájban kocsijával haza felé menvén Alsó-Dörgicse és Akali közt a rend s közlekedési uton nem messze a dörgicsei faluvégtől, négy ismeretlen egyén által megtámadtatott. A rablók a szegény embert a kocsiról leütötték s a kocsival, a nyomról itélve, vissza Akali felé a tapolcza-füredi országut irányában elhajtattak. Ugyan e hó 22-én este a balaton-kisszőllősi lelkész udvarába szintén négy rablo hatolt be. A gazda észrevette őket s közibük lőtt, mire a rablók megfutottak. Azt hiszik, hogy ezek ugyanazok a rablók voltak, kik Vörös Pétert támadták meg s hogy a rablók a Savanyu Jozsi bandájából valók.

— **Egy millió egy képért.** Az Evénementban olvassuk, hogy Vanderbill nevü gazdag amerikai Meissoniernél hat négyszög méter nagyságu katonai tárgyu képet rendelt meg, melyért egy milliot fizet.

— **Rablás és gyilkossági kisérlet.** *Nagy* József tisza-füredi illetőségü 17 éves czipészlegény tegnapelőtt reggel Budapestről elindult Székesfehérvár felé egy előtte ismeretlen 28—30 évesnek látszó, szőke, k zéptermetü férfival, a ki saját állitása szerint, szintén vándorló czipészlegény volt. Utközben az ismeretlen megmutatta kézi-táskáját Nagy Józsefnek. 2—300 frt készpénz, egy revolver és egy két csövü pisztoly volt benne. Nagy József az ut mentén több csárdába betért, utitársa azonban künn maradt és kérte, hogy hozzon ki neki ételt. Este fél hat óra után megérkeztek Székesfehérvárra s ott a lövölde-kert mögött levő golyófogónál egy árokban megpihentek. Alig hogy 1 ültek, az ismeretlen hátulról, orozva megtámadta Nagy Józsefet, száját egy e czélra elkészitett csepücsomóval betömte, kevés pénzét, táskáját, ezüst óráját, lánczostul együtt elrabolta, s midőn látta, hogy Nagy József ellenszegül, revolveréből ráfött. A golyó Nagy Józsefnek bal czombjába furódott; eltántorodott s az áro ba esett. A rabló iutásnak eredt s a földek között tovamenekült. Nagy kevés idő mulva magához tért, a csepücsomót kivette szájából; azonban sulyosan sérült lábával nem tudott kivánszorogni az árokból. Csak ugy 8 óra tájban sikerült neki az árokból kimászni, s kiáltozni kezdett, mit meghallottak a magy. kir. méntelepben a katonák, a helyszinére siettek s a szerencsetlent kocsin a megyei közkórházba szállitottak. A rendőrségnél jelentést tettek az esetről.

— **«A piros bugyelláris» meséje.** Az igazi népszinmüvek meséje gyakran lejátszódik a népéletben. Az a történet, melynek hire tegnap érkezett Szegedre Pusztaszerről, egészen a «piros bugyelláris» meséje, csupán a vége más. Fehér János telkes gazda öreg számadójának gyönyörü Juliskáját megszerette Kordás Miska béreslegény. Juliska megértette, mi szól olyan keservesen a Kordás Mihály furulyáján, mely esténkint hivogatta, csalogatta. És nemsokára a boldogságtól sirt az a furulya. Az öreg számadó se bánta, hogy a lánya a Kordás Misit megölelte, hiszen ő se volt számadó, mikor anyjukja legelőször kinyitotta előtte a kapujat. De gyerek volt még mind a kettő. A legény hadd szolgálja ki a három esztendőt, akkorára Juliska is megérik a pártára. És Kordás Misi elment katonának. A három esztendő kitellett azóta s a legény dobogó szivvel sietett haza Pusztaszerre menyasszonyához. Most szerdán kopogtatott be az öreg számadóhoz, hogy számon kérje tőle Juliskáját. De az öreg nem tudott beszámolni a lánynyal, mert az felesége lett azóta a gazdájának, Fehér János uramnak. Egész éjjel bubánatos nótával volt hangos a pusztaszeri csárda ivója. A megcsalatott legény sirta ki bánatát s másnap reggel elment Fehér Jánosnéhoz, hogy megkérdezze tőle, ha boldog-e? A gazda fogadta, jó szóval tartotta és pénzzel kinálta meg a veszteségeért. «Nem pénzt akarok én, azt az aszszonyt akarom utoljára látni» tört ki a legényből, és hogy megtudta, hogy az a szonyt elrejtették előle, boldogságának megrablóját megfenyegetve távozott. Alig várta a gazda, hogy messze legyen, a csendőrséghez sietett és főjelentette a le ényt életveszélyes fenyegetésért. De a legényt nem látták se aznap, se másnap, pénteken, a mikor egyszerre hire ment a faluban, hogy eltünt az asszony is, Fehér Mihályné. A szive mégis csak a Kordás Misié maradt, a kiért elhagyta az urát. Legérdekesebb a történetben, hogy Fehér János nem keresteti a feleségét.

Rövid hirek. ***Vonatkésés.*** Az osztrák-magyar államvasut tegnapi Bécsből jövő személyvonata 1 óra 10 perczny késedelemmel érkezett meg Budapestre. — ***Földrengés*** volt e hó 1-én Váczon. Délután 4 óra 28 perczkor, öt másodperczig tartó erősebb lökéseket éreztek. — ***A párbajban elesett*** Batthyány István gróf özvegye még Buziáson időzik és naponként felkeresi férje sirját. — ***Aradon*** tüz volt, mely azonban nem okozott nagyobb kárt. — ***Gambetta*** emlékére pénteken a parisi huszadik választókerület tagjai nagy lakomát rendeztek, melyen Spuller tartotta az ünnepi beszédet.

= **Szökött katona.** A sziszeki 83. számu honvédparancsnokság átiratilag értesiti a főkapitányságot, hogy *Matusics* Károly, a honvédséghez 1873. évben besorozott közhonvéd 1875-ben zászlóaljához Sziszekre berendeltetvén, nem jelent meg és azóta folyton szökésben van. Minthogy a parancsnokság értesülése szerint az illető jelenleg Budapesten lappang, kéri kinyomozni és elfogatás esetén Sziszekre kisértetni. Az emlitett katonaszökevény 38 éves, Farkasicson született, nőtlen, 165 cm. magas, fekete haju, fekete szemü, beszel horvátul és németül.

= **Kiszenvedett.** *Hegedüs* Anna 17 éves hajadon cseléd, a ki a mult hó 24-én életuntságból foszforoldatot ivott, a Rókus-kórházban, hova azonnal beszállitották, minden orvosi segély daczára tegnap meghalt.

= **Nyoma veszett.** Ifj. *Enczenmüller* János 14 éves pinczérfiu tegnap reggel 9 órakor a «Fröhner» szál odából — a hol alkalmazva volt — eltávozott és azóta nyomtalanul eltünt. Az illető alacsony, gyenge testalkatu, szőke haju és kék szemü, bal arczán sebhely látszik.

= **Veszedelmes szállitmány.** Ma ismét egy fekete zászlós hajó haladt el a Dunán a főváros területén keresztül, ami annyit jelent, hogy az illető hajó veszélyes portékát szállit. Nem más volt rajta. mint nagy mennyiségü lőpor, melyet a szerb kormány számára szállitanak Belgrádba. A hajó ide érkezése már nyolcz nappal előbb volt jelezve, de a nagy köd miatt Komárom felett vesztegelni volt kénytelen s igy csak ma érkezett a főváros határába. Amig átvonult, a Duna mindkét partján lovas rendőrök kisérték, nehogy a hajó a tilalom daczára valahol a főváros területén kikössön.

= Legfinomabb ingek 2 frt 50 krjával, valamint a legujabb uri divatczikkek, csodála os olcsó áron, **Bauer Zsigmond és társa** ur fehérnemü specialistáknál kaphatók Budapesten, Kristóftér 6. szám alatt.

A német trónörökös Spanyolországban.

Madrid, nov. 29.

A német trónörökös sokáig időzött ma a Museo-Realban, melyet ritka képgyüjteménye világhirüvé tett. Nagy öröme telt a régi mesterek remekeiben s egyik-másik festménytől alig birt megválni. Nem egyszer mondta, mennyire sajnálja, hogy neje nem kisérte el őt Spanyolországba s kifejezte azt a reményét is, hogy nemsokára együtt látogatják meg a spanyol udvart.

Megnézte a trónörökös a müvészeti akadémiát s a természettudományi intézetet is, azután visszatért a királyi palotába, hol nem sokára megkezdődött a nagy kihallgatás, melyen a király az udvari méltóságok szerencsekivánatait fogadta születésnapja alkalmából. Kevéssel azelőtt adta a német trónörökös ajándékait a spanyol királynak, ki németül köszönte meg vendége figyelmét s elmondta, hogy mennyire büszke ő barátságara.

Mialatt az udvari méltóságok rendre üdvözölték a királyi párt, a német trónörökös a trónterem ajtajából nézte a fölvonulás gyönyörü látványát. A királyi pár mellett az infánsnők, az udvar tagjai és Spanyolország grandjai foglaltak helyet a trónus emelvényén.

Lenn a palota udvarán állottak a katona-zenész k s a régi, XIV. Lajos korabeli hintók las an d czögtek be egymás után. A kocsisok bársony ruhát, fehér parokát viseltek, a lovak tarka tollakkal voltak felékesitve. Azután jött az arisztokrata szerencsekivánók végtelen kocsisora: a férfiak ragyogó, tarka egyenruhákban, a nők pompás toilettekben jelentek meg. A szerencsekivánók száma meghaladta a kétezret; volt köztük harminczkét exminiszter, legelül Martos, a spanyol köztársaság egykori minisztere. Alfonz király uralkodása alatt egyetlen egyszer sem jutott trónja elé annyi hive mint ma.

A kihallgatások után az Academia del San Franciscoba hajtatott a német trónörökös s megnézte a benne kiállitott képeket.

Este udvari hangverseny volt az operaszinház legkiválóbb tagjainak, köztük a hires Masini tenoristának közremüködésével A holnapra tervezett udvari vadászat elmarad. Holnap lesz ugyanis négy esztendeje, hogy a fiatal királyi pár egybekelt. A német trónörökös két gyönyörü virágvázát fog átadni ez alkalomból Vilmos császár nevében. A nagy hadgyakorlatot sem tartják meg s csak egy század vadászkatona mutatja be majd a német koronа örökösének a guerilla harczot.

Ma este ünnepiesen föl voltak diszitve a város középületei és magánházai, mert a nép is megünnepelte királya születése napját.

A német császár táviró utján kivánt szerencsét Alfonzó királynak s egyuttal megköszö te a szives fogadtatást, melyben a trónörököst részesitette. Hire jár, hogy a porosz királyfi jelen lesz katholikus Izabella szobrának leleplezésén is.

A karthagenai katonai kaszinóban szintén megülték a király születése napjának ünnepét, s meghivták reá a város előtt horgonyzó német hadihajók tisztjeit is.

Alfonzó vendége meglátogatta tegnap a pápai nunciust és Posada de Herrara kormányelnököt. Az udvari hangversenyen pedig sokáig társalgott Canovas del Castilloval és Sagostaval.

A német trónörökös aligha lesz kedvelője annak a véres látványnak, melyben a spanyol népnek oly nagy öröme telik, de azért el kellett türnie, hogy a tegnapi bikaviadalt az ő czége alatt hirdessék e szavakkal: «Corrida extraordinaria en honor de S. A. Y. el principe Federico Guillermo». Sok aprólékosságban, de különösen a bikaviadal nemzeti sportját illetőleg, szuverénnek érzi magát a spanyol nép. Az a király, a ki megtiltaná a bikaviadalokat, koczkára tenné tronusát s az a vendég, a ki a bikaviadal alakjában bemutatott hódolatot megvetné, vesztese lenne a nép kegyének. Már ez itt szokás, melyet különféleképen lehet megitélni, de a tény, az tagadhatatlan.

Azzal a borzasztó elszántsággal, mely a matadort harczra készti a bikával, mely Cortest Mexikó meghóditására, Pizarrot Peru elfoglalására sarkalta, együtt jár a gyermekes naivság. A véres viadal előtt néhány nappal programmokat árulták az utczákon a megölendő bikák képeivel és életrajzaival. A hét kép tökéletesen egyforma volt, mert ugyanegy fametszettel nyomtatták valamennyit, de a közönség azért nagyban vitatta az egyes bikák testi előnyeit. A modern spanyol bikaviadalok egyenes utódai ama véres látványosságoknak, melyekben 1500—2000 évvel ezelőtt gyönyörködtették a római népet. A régi arénák alakja ovális volt, a mostani gömbölyü, de a madridi «Placa de Toros» nagyságra egyenlő a római kolosszeummal. Valamennyi páholynak van örökös gazdája, a többi helyeket pedig szétosztják a nép között. A páholyok természetesen a legdrágábbak s igazán szomoru dolog, hogy a nem épen gazdag Spanyolország nemzeti vagyonából oly sokat nyelnek el ezek a barbár mulatságok. Spanyolországban még sokkal jobban találkoznak a végletek, mint egyebütt s a robogó fényes uri fogatok mellett ott döczögtek az öszvérektől vont rozoga szekerek is az aréna felé. Itt-ott nyegle fiatal emberek vágtattak tánczoló paripákon.

Egész Madrid talpon volt s mindenki a szőke szakálu vendégről, már mint a német trónörökösről beszélt. Az utczák szélein polgári őrök állottak sort s festői egyenruháikkal eszébe juttatták az idegennek azt a nemrég mult időt, melyben Spanyolország első katonai állama volt Európának.

Az aréna karzatain vegyes rangu sokaság lepte a viadalt; ott a porond körül megszünnek a kasztok, melyeknek határait különben oly gondosan őrzik a nemes spanyolok.

Az egyszer mértéket tartott a bámuló közönség a tapsolásban, rivalgásban. Mielőtt megkezdődött a véres küzdelem, nyugodtan viselte magát s mindenki szótlanul türte a szomszédja lökéseit s a tömegből ki-kinyult magas kalapokat sem zuzták be, melyeknek más, kevésbé ünnepies alkalmakkor nem adnak kegyelmet.

Bikaviadaloknál szörnyen pontos a spanyol nép. Két órára volt kitüzve a viadal kezdete s öt perczczel előbb megjelent az udvari páholyban a királyi család: Alfonzó király, Mária Krisztina királyné, a német trónörökös, Izabel és Eulalia infansnők. Ott voltak a német trónörökös kiséretének előkelő tagjai is. A páholyokban köröskörül szebbnél-szebb nők ültek s Alfonzó király hol ide, hol oda forgatta messzelátóját. A nők közül azok, kik különös kedvelői a bikaviadal szörnyü látványának, fehér köpenyt öltöttek, hogy rájuk ismerjenek.

A spanyolok nagyon sajnálják, hogy a német trónörökös nem tavaszszal jött, mikor a bikák a legtüzesebbek. Hanem azért most is elég tüzesek voltak. Az első bika két-három lovat ölt meg, a második kettőt, a harmadik hármat, a negyedik ötöt, az ötödik kettőt, a hatodik egyet, a hetedik kettőt. A közönségnek nem volt ugyan elég véres a látvány, de a vendég kedveért mérsékelte vérszomját s csak gyéren hallatszott e kiáltás: «Caballos á la plaza» (több lovat az arenába.) Pár nappal előbb tudták már a városban, hogy az egyszer — kivételképen — nem hajszolják ujabb rohamra a megsebe ült lovakat hanem azonnal megadják nekik a kegyelemdöfést. Szép szándék, melyet azonban nem nagy gonddal valósitottak meg. A banderillero vagy malador harczát a bikával, a bátorság és ügyesség harczát a nyers erővel szépnek tarthatja a lovagias kedély is, de a védtelen lovak sanyargatása, lemészárlása, melyeket bekötött szemmel vezetnek harcztérre, mig a rajtuk ülő pánczélt vi el, — igazán utálatos!

A második bika átugrotta a hat láb magas korlátot, mely a porondot elválasztja a nézőtérről, a mi a bikaviadalok történetében ritka eset. Egy Rafael Molina nevü matadort, kinek a harmadik bikát kellett volna megölnie, tulságosan magasztaltak már előre az ujságok. De a mikor roszul csinálta a dolgát s az ötödik döfésre sem találta sziven a bikát, a közönség elárasztotta őt gunyos kiáltásaival: «Ember — orditotta egy elegáns hölgy — mit gondol majd felőled a principe imperial! Rajta! Anda curajo! Kontár vagy!» A negyedik eszpada ügyesebb volt s ennek bőven dobáltak szivarokat, kalapokat, kabátokat a porondra.

A trónörökös nagyon komolynak látszott s az egész idő alatt németül társalgott a királynéval, mig az infansnők el sem forditottak tekintetüket a harcztérről. Néhányszor, midőn valamelyik küzdő c odálatos jelét adta bátorságának és lélekjelenlétének, tapsolt a trónörökös, követve a király példáját.

Bámulatos ellentétek vannak a spanyol nép jellemében; jószivü a szegények iránt, gyöngéd a betegekkel szemben, de azt elfelejti, hogy az állatok is éreznek!

. . . Mennyivel különb ünnep volt ennél a jogtudományi akademia idei ülésszakanak megnyitása, mi szintén tegnap ment végbe. Humanitásról, szabadságról, emberi méltóságról, munkáról és rendről beszéltek a pompás kifejezé ekkel, melyekben annyira gazdag a spanyolok nyelve. A kis terem szorongásig tele volt a tudo-

---

porfelleggel. Végezetlen kép; de mozgalmas és egyes alakjai tevékenységben vannak.

Eisenhut Ferencz (Odessában van) keleti benyomásait adja «A Korán által való gyógyitás»-ban, egy török csoportozatban. Beteges asszonynak karjába tetoviroz egy dervis szent mondatot. Csinos kép.

Peske Géza (München) ezer forintos képe «Borpróba» három középkori harczos pityizálása, az ablakon bejövő világitásnál. Jó kép, habár nem is ezer forintnyi értékben. *Molnár* József, a régibb gárdából, két népéleti genret festett: «Tiszai komp» és «Jégverés».

Szobonya Mihály (Münchenben tanul) családias két életképben mint serdülő tehetség hivja föl a figyelmet; *Balló* Ede is «A szájhős»-sel, a ki egy középkori katona és nagy gesztussal beszél poharazás közben. Régibb hollandi festők előszeretete látszik a képen. *Kubányi* Lajostól a «Vásári részlet», melynek csoportgyüjtő pontja egy komédiás, elrajzolásból, hibás intonálásból és megfigyelni való részekből áll. *Tahi* Antal a bosnyák világra emlékezik «Bosnyák kalauz»-ával. A bakák és vadászok egy patak hidjánál pihennek; a kalauz maga is fáradtan települt le. Közvetlenséggel előadott tábori emlék. Kisebb kép. *Blaskovics* Ferencztől «Irja alá» rövid nadrágos és harisnyás két személy duoja.

A tájképek sorozata gazdag. Ezen a téren nagy a termelés, sok az ismert és kezdődő név. *Ligeti* Antal egy meleg és tiszta levegőjü képe «Kesüj-vizi töltés Nádudvarnál» a jeles müvesz minden kedvelt előnyét egyesiti. Nem versenyez. *Telepy* Károly vagy ritka vagy szerény vendége a müc sarnoknak, mert hát ugyis az ő keze rendez el itt mindent. Most kivételesen nagyobb tájképet is állitott ki, jobban mondva elrejtett egy sötét szobácska zugába. Szakadékos, partos vidék, szép alakulása fákkal, az országut mentében sorakozva. Komor felhők az égen; s fegyverekből elszálló lőporfüst a földön. Honvédek csatároznak az oroszok ellen. A kép müvészi értékét történeti vonatkozása is emeli. A Losoncz melletti dugáti utat tünteti föl 1849-ből. *Markó* Károlyt, a hasonló nevü kitünő müvész fiát is föltaláljuk több olaszos jellegü tájképpel. *Somogyi* Dánielt havasi és vizparti részleteket mutató tájképeivel, *Brodszky* Sándortól az «Erdei malom», *Tarnóczy* Bertától egy bajor faluvégi táj, *Györök* Leotól kisebb tengeri kép a versenyt nem fogják neheziteni a győzőnek. *Valentiny* János életképfestőnket a Balaton tajképre lelkesitette és egy képecskén őrizte meg az est benyomását.

A Balaton szépségével azonban *Mészöly* Géza bir legjobban. Sok elismerést is szerzett vele. Egy pár miniatür dolog mellett nagyobb tájképeket hozott a versenyre. Jótékony változatosságot nyujtanak mind azok számára, kik e jeles müvésznek már-már modorosságba csapó apróságait ismerik. A ki oly tiszta éget, oly játszi viztükröt, oly enyhe és nyugalmas természetet tud festeni, nagyon örömest látjuk most viszont ismét a Balaton partjánál, egészen kitárulva és elmerengve. Ilyen a «Részlet Siófokról»; füzek a parton s három gyermek, aztán a deszka fürdőbódé s azon tul a csillogó viz. De még inkább a «Balaton», mely Mészöly egyik nagyobb és legszebb festménye, a parton tehenekkel, talyigás csacsival, s a viz és ég poétikus harmóniájával.

Spányi Béla termékenységét hat tájkép hirdeti. Egyebet is hirdet, s a mi a «Szeptemberi reggel» czimü nagy tájképére föl van jegyezve, hogy t. i. «kormány költségén a muzeumi képtárnak megvásárolták», ezt igazságos kritikának elfogadhatja a szigoruság is. A fiatal képiró gyorsan emelkedett s a tavalyi kiállitáson mindenkit meglepett a mély érzésü hangulattal, mely tájképeit kedvelteti s az aránylag nem sokat változó motivumokat is oly vonzóvá teszi. A «Szeptemberi reggel» szintén parti részlet, a vizben tehenekkel, a táj felett elhuzódó köddel, szépen rendezett, de természetes sorban álló fákkal. Szinei üdék, a kezelés gyöngéd. Szintén ily kiváló és egyre finomabban fejlő tulajdonaival festette a «Balaton mellett» nevü nagyobb képet. Ez a két festménye mutatja, hogy a müvészi előadásban és érzésben Spányi ismét mély előmenetelt tett.

Tölgyessy Arthur és *Mesterházy* Kálmán uj festményein a régiekhez mérten tisztultság látszik. Mind a ketten szeretik a nagyobb alakokkal, vagy állatokkal élénkitett tájakat. Bizonyos, hogy ezuttal látjuk tőlük a legjobb képeket. *Tölgyessytől* a «Szalmás szekér» az élet egész közelségével hat. *Mesterházytól* a «Hátramaradtak» ér legtöbbet (maga a festő 2000 frtra becsüli), átlátszó vizzel, s abban három tehén.

A tájfestők közt ott találjuk idősb *Markó* Károly nagy nevét is, három tájképpel. A nagynevü tájfestő e müveit eladásra kinálják. Az egyik, melyet még 1838-ban festett és Pistoja vidékét mutatja, egyik becses müve, s helye volna a muzeumi Markó-gyüjteményben.

Feledi Tivadar vegyes müvekben szerepel. Egy arczkép tanulmányának czime «Modern Magdolna». Gondosabb tanulmányra mutat azonban a «Keresztény vértanu», a ki a soványság anatómiai megfigyelésére szolgáltatott alkalmat a festőnek. Lánczra vert, elgyötrött alak, sötét pinczében. Két nagyobb állatképet is festett. Az elsőn három ágaskodó lovat akar megfékezni egy paraszt suhancz. Jobb ennél a másik, melyen huszárok ugratásra oktatják a paripát. Feledi sok irányba indult eddigelé sikert keresni. Még mindig nem bizonyos, hol állapodik meg.

Még folytathatnók az ismertetést, de a verseny fő mozgását és abban főszereplőit eléggé feltüntettük. A hatással, melyet a kiállitás tesz, meg lehetünk elégedve.

mány férfiaival, kik közül különösen kiváltak vörös sipkáikkal a jogtudósok. A német trónörökös, ki frakkot öltött, Izabella exkirálynét vezette karján; nyomon követte őket a király, a ki királyné meg a két infánsnő. Mikor Romero Robledó, a legkitünőbb span ol jogász, megemlékezett ünnepi beszédében a király vendégéről, lelkes éljenzés hangzott fel a teremben. Alfonzo király maga elnökölt: fiatal kora daczára jeles szónok, Romero Robledo beszédére a következő szavakkal felelt:

«Uraim, az udvariasságnak egy kötelességét mulasztanám el, ha nem sietnék köszönetet mondani e kiváló testületnek és minden tagjának, kik díszei a hazának s díszei lesznek a jövőben is, ha nem sietnék köszönetet mondani ama szép szavakért, melyeket Romero Robledo ur mindnyájunk nevében hozzám, s a mit még többre becsülök, a hirneves vendéghez intézett, kit magunk közt látunk. Uralkodónak, ha ilyen ünnepélyes alkalmakkor elnököl, rendkivül nehéz ily nagy müveltségü és a jogtudományokban ennyire jártas hallgatósághoz szólani. Tehát ne várjanak tőlem üres beszédet s még kevésbé előadást, mely az önök fontos föladataira világot vetne. Fájdalom, az én életem változásai nem engedték meg nekem, — mint más fejedelmeknek, mint vendégünknek, ki a bonni egyetemen végezte tanulmányait, — hogy valamely főiskola jogi fakultásában elfoglaljam helyemet. Mikor abba a korba jutottam, melyben teljesülhetett volna óhajtásom, Spanyolország hitt s én jöttem; de nem azért, hogy békés nyugalomban folytassam a hazán kivül megkezdett munkát, hanem azért, hogy a polgárháboru és az anarchia által megrongált hazámban helyreállitsam a békét. (Nagy tetszés.) Ne vegyék zokon, ha én itt arra szoritkozom, hogy két megjegyzést tegyek, melyeket a hazám iránt való szeretet s a kötelesség teljesitésének föladata mondat velem. Az oly nagy áldozatok árán szerzett béke és az igazságszolgáltatás, minden müvelt társadalomnak alapja, legelszántabb védőjét, leghivebb támaszát találja bennem s ha szerencsétlenségünkre szükségessé válnék, hogy kivételes rendszabályokat alkalmazzunk, nem fogom elmulasztani kötelességem teljesitését; s én meg vagyok róla győződve, hogy önök is követni fogják azt, ki a tizenkilenczedik század Spanyolországának zászlaját lobogtatja, melyen e szavak állanak: «Béke, munka, igazság, rend és szabadság!»

Az ünnep fölöttébb komoly volt, de azért nem hiányzottak mulatságos epizódok sem. A terem egyik ablaka kinyilott s bet dult rajta a hideg levegő; egy uri ember be akarta csukni, de nagyon komikusan viselte magát. Eulália herczegnőt nevető görcs fogta el, s folyvást ránczigálta Izabella ex-királynénak ruháját, ki szintén kaczajra fakadt, mire a német trónörökös mosolyogni kezdett, sőt még a király és a királyné sem állhatta meg nevetés nélkül. S mindez akkor történt, midőn a nagy tudományu Romero Robledo gyönyörü beszédjét mondta nagy komolysággal. A jogtudósok maguk is kivették részük t a tréfából s mikor a királyi család távozni készült fölharsantak e kiáltások: «Viva el roy, viva el principe imperial, viva la reina, viva la princesa imperial de Alemania, viva la reina Isabel!» Krisztina királyné a trónörökös karján, Izabella exkirályné pedig Alfonzo királylyal hagyta el a termet.

SZINHÁZ, MŰVÉSZET.

— **A nemzeti szinházban** ma este Vörösmarty Mihály születése emlékezetére a költői szépségü «Csongor és Tünde» került szinre. A szinház egészen megtelt és a nagy közönség mindvégig jól mulatott ugy a tündéri látványosságokon, mint a szép dikczióju részeken és bohóságokon. Csongor szerepét Nagy Imre helyett *Horváth* Zoltán játszta teljes gonddal és elég sikerrel; csak itt-ott nem volt szava elég érzelmes, szerelme elég őszinte; de dicséretére legyen mondva — ami eddig hiányzott játékából — meg volt benne az energia. Sokszor kitapsolták Pulszkyné-*Márkus* Emilia asszonynyal együtt, ki a poetikus Tünde egész illusióját megmentette mind alakjával, mind igaz ábrázolásával. *Palotai* Piroska is fürge társnője volt az istenű Tündének. A fiatal szinésznő egyátalán igen halad, beszéde érthető, komolyan törekszik becsesebb alakitásokra. *Vizvári, Jászai* Mari, *Helvey* Laura és a prima ballerina: *Coppini* szintén aratták a sürü tapsokat.

— **A német szinházban** holnap adják elő először *Wilken és Just* uj vigjátékát: «Gesellschaftliche Pflichten». A fobb szerepek Rothenberg, Gunther, Schulz, Chauvet kisasszonyok, Muller asszony és Weisz, Blasel, Gelling és Franker urak kezeiben vannak.

— **Filharmoniai hangverseny.** A nemzeti szinház zenekarának tagjaiból alakult filharmonikusok egyesülete harmadik hangversenyét decz. hó 5-én este 7½ órakor a vigadó nagytermében *Erkel* Sándor karnagy vezetése és *Isaije* hegedümüvész közremüködése mellett fogja megtartani. A müsor a következő: 1. Egmont-nyitány *Beethoventől*, előadja a zenekar. 2. Második hegedüverseny (először) *Wieniawsky* Henriktől, előadja Isaje. 3. Második Suite (először) *Essertől*, előadja a zenekar. 4. a) Prelude *Bach* S. J.-tol, b) Scherzo-Etude *Lauterbachtól*, előadja Isaje. 5. D-moll simfonia *Schumanntól*, előadja a zenekar.

— **A 2-ik kamara-zeneestély** a vigadó kis termében e hó 10-én este 7½ órakor lesz Major J. Gyula, Grünfeld V., Willmouth B. közremüködése mellett. Müsor: 1. Trio zongora, hegedü, gordonkára (Allegro con spirito, Allegro vivace, Adagio quasi Recitativo, Andante con moto, Allegro molto, Cis-moll op. 33) uj Kiel. 2. Trio zongora, hegedü, gordonkára (Poco sostenuto, Allegro ma non troppo, Allegretto, Allegretto ma non troppo, Finale, Es-dur op. 70. Nr. 2) Beethoven. 3. Quintetto zongora, hegedü, mélyhegedü, gordonka, nagy gordonka (Allegro vivace, Andante, Scherzo. Thema «Die Forelle», Finale, A-dur op. 114.) Schubert.

SPORT.

— **A budapesti vasparipa-egyesület** (Előre) ma nyitotta meg a Lipót- és Havas-utcza sarkán levő uj helyiségét. A megnyitásra szép hölgykoszoru jelent meg, mely élénk érdeklődéssel nézte végig a vasparipa és skating-ring mutatványokat. A sima porond különösen az utóbbi sport mivelésére igen alkalmas. Este kedélyes banketre gyültek egybe az egyesület tagjai a Szikszay-féle vendéglő első emeleti termébe. Természetesen felköszöntésekben sem volt hiány. Kozderka Flóris *Gregersen* Hildebrandtért emelte poharát, majd *Bockelberg* Ernőt és *Fenyő* Sándort a sajtó képviselőjét éltete. Fenyő Sándor az egyesület jólétéért üríté poharát. Schleinz Károlyt, Kozderka Flórist és Szőke Edét is éltették. A banket a legvidámabb hangulatban ért véget.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **A városi képviselők** néhai Tavaszy Endre hamvai fölé díszes síremléket helyeztek, a melynek felállitása már hetek előtt megtörtént. A pénzt egy törvényhatósági bizottsági tagokból alakult bizottság gyüjtötte össze *Királyi* Pál kezdeményezésére. E bizottság Királyi elnöklete alatt ma tartotta zárülését. Frey József pénztárnok jelentése szerint összegyüjtetett 710 frt, a síremlék 747 frtba került. A mutatkozó hiányt az ülés tagjai azonnal összeadták és pótolták. Ezután *Ybl* Miklósnak, a síremlék tervezéséért és a müvezetésért, *Frey* Józsefnek a pénz kezeléseért, *Kurcz* Vilmos ferenczvárosi plébánosnak a jegyzői teendőkért és Kamermayer polgármester inditványára a kegyeletes mozgalom megindítójának *Királyi* Pálnak köszönetet szavaztak. Kurcznak a síremlék leleplezésénél mondott beszédét az adakozók közt széjjel fogják osztani.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **Az országos középisk. tanáregyesület** küldöttsége *Berecz* Antal egyesületi elnök vezetése alatt ma járt *Tréfort* közokt. miniszternél, s *Tisza* Kálmán miniszter-elnöknél, hogy a kolozsvári közgyülés határozata értelmében mindkét miniszternek fejezze ki a középisk. törvény megalkotásáért az egyesület köszönetét, egyszersmind adja át a miniszterelnöknek a tiszteleti tagsági oklevelet. A küldöttség az elnökből s 9 egy. tagból állott. Résztvettek ugyanis benne *Hofer* Károly alelnök, *Brozik* K. első titkár, *Mayer* József pénztárnok, *Malmosi* Károly szerkesztő, *Bermüller* Ferencz könyvtárnok, *Volf* György, *Müller* József, dr. *Say* Móricz s *Suppan* Vilmos (a szépen kiállitott diszoklevél készitője) választm. tagok. Trefort miniszter a küldöttséget lakásán fogadta s hosszabban igen szivesen s bizalmasan társalgott vele. Emlitette a nehézségeket, melyek a törvény megalkotásának utját állották s rámutatott a törvény hiányaira, melyeket a jövő, részben már a közel jövő van hivatva megszüntetni. Föihivta az egyesület figyelmét arra a fontos, égető kérdésre, miképp lehetne a középiskolai oktatást sikeresebbé tenni. — *Tisza* Kálmán a belügyminiszteri palotában fogadta a küldöttséget. *Berecz* Antal átadván a miniszterelnöknek a diszoklevelet, rövid beszédben kifejezte a hálának amaz érzelmeit, melyek a tanáregyesület kolozsvári közgyülését eltöltötték, midőn a miniszterelnököt a középisk. törvény hathatós támogatásáért közfelkiáltással tiszteletbeli tagjának választva. A miniszterelnök megköszönte a megtiszteltetést, melyet nagy örömmel fogadott, midőn róla az első hirt kapta, s biztositotta az egyesületet, hogy a középisk oktatás ügyét ezentul is szivén fogja hordani.

— **Egyetemi felolvasások.** Előkelő hölgyközönség és tudós tanárok ritkán voltak oly nagy számmal együtt, mint ma a központi egyetem diszterméében. A bölcsészethallgatók segitő egyesülete által rendezett felolvasásoknak volt ma a megnyitója. Két ismert iró, *Szász* Károly és *Beöthy* Zsolt tartott felolvasást s a nagy tetszés, melyet arattak, a legékesszólóbb tanuság rá, hogy a közönség igazi élvezetet meritett a felolvasásokból. Ott voltak: *Szabó* József rektor, *Than* Károly, *Budenz* József, *Hunfalvy* János, dr. *Heinrich* Gusztáv, *Lengyel* Béla egyetemi tanárok s többen. *Szász* Károly mint első felolvasó Tennyson király-idilljeiről értekezett. Rövid bevezetés után két gyönyörü idillt olvasott fel. Az egyiknek «Pelleas és Etarre», a másiknak «Arthur eltünése» a czime. A két költemény eddig irodalmunkban ismeretlen volt. A zajos tetszés, melylyel a hallgatóság fogadta őket, bizonyitja, hogy a két költeménynek átplántálása irodalmunkba haladatos munka volt. — *Beöthy* Zsolt «Madách Ádámja és Goethe Fausztja» czim alatt olvasott fel magvas tanulmányt, mely hasonlóképen élénk tetszésben részesült.

— **A budapesti (budai) tanitóegylet** ma délelőtt tartotta évi rendes közgyülését *Trajtler* Károly elnöklete alatt. Elnök a megjelenteket üdvözölvén, visszapillantást vetett az egylet lefolyt évi müködésére s jelentést tett, mint az egylet képviselője, a II. orsz. tanitógyülésen való müködéséről. Jelezte a pártok állását s kifejtette az okokat, melyek őt arra birták, hogy ő is azon állami s községi tanitók sorába álljon, kik a felekezetek ellenében az iskola államiságának védelmezői voltak. Végül ajánlotta a tagok figyelmébe a Belicza József által kiadott iskolai zsebnaptárt. Az elnök jelentésének helyeslő tudomásul vétele után a közgyülés a választmány javaslata alapján az Eötvös-alap és a magyarországi tanitók árvaházának alapitói közé lépett 50—50 frttal. Ezután az alapszabályok módositása került szőnyegre s a választmány javaslata elfogadtatott. A pénztárvizsgáló bizottság jelentése szerint az egyesület vagyona készpénzben 328 frt. A segélyalap pedig 2375 frt 16 krból áll. A könyvtárnok jelentése szerint használta a könyvtárt 21 tag, kik 44 müvet vettek ki. Belicza jegyző az egylet évi müködéséről terjesztette elő jelentését. E szerint a tagok száma 70, a választmány tartott 7 ülést, melyeken 54 ügy intéztetett el; közgyülés volt a lefolyt évben 3, melyeken előadást tartottak: Priczel János, Goli János és Gränzner Antal. Végül az évi költségvetés 285 frtban megállapittatván, megejtetett a tisztujitás, elnök lett Trajtler Károly, alelnök Priczel János, jegyzők Belicza József s Almási János, pénztárnok Jurman János, ellenőr Garay Antal, könyvtárnok Könyves Károly. Választottak még ezenkivül 7 rendes és 4 póttagból álló választmányt s ezzel a közgyülés véget ért.

— **A m. t. akadémia** II. (társadalom- és történettudományi) osztálya I. évi deczember 3-án hétfőn d. u. 5 órakor ülést tart, melynek tárgyai a következők: 1. *Majláth* Béla l. t.: «A magyarországi oláh nyomtatványokról a XVI. és XVII. században.» 2. *Vaisz* Ignácz m. t vendég: «Magyar műtörténelmi tanulmányok olasz levéltárakban.»

— **Az állatvédő-egyesület** e hó 1-én tartotta közgyülés utáni első választmányi ülését, a melyben az ujonnan megválasztott alelnök *Békey* Imre osztálytanácsos és tanfelügyelő s számos ujonnan bevalasztott választmányi tag vett részt. — *Királyi* Pál elnök megnyitván az ülést, első helyen az egyesület hivatalos helyiségének kérdése intéztetett el. E szerint az egyesület helyisége ezentul a régi városház épületében, első emelet, az elnöki ügyosztályban lesz, hivatalos órák szerdán és szombaton délután 4—6 óráig tartatnak, a mikor az egyesület tagjai is ügyeiket elvégezhetik. A választmány *Kamermayer* Károly polgármesternek a helyiség átengedéseért köszönetet szavazott. Az elintézett ügyek közül emlitést érdemelnek a következők: a m. k. pénzügyigazgatóság megengedte, hogy az egyesület hirdetményei a bélyeg alól felmentessenek. Az egyesület azok számára, a kik az egyesület körül érdemeket szereztek, továbbá azok számára, a kik, ha nem tagok is, az állatvédelem körül buzgólkodnak, okleveleket készittet. Az állatvédelem eszméjének irodalmi téren való terjesztésére a külföldi irodalom tekintetbe vételével dr. *Kerékgyártó* Árpád, dr. *Müller* Ede és *Fenyvessy* Adolf vál. tagok ajánlkoztak. A felolvasásokra nézve az elsőt legközelebbről *Herman* Ottó főtitkár tartja meg. Az oly botrányos majorság- és borjuhajtás ügye behatóbb megbeszélés tárgyát képezte s határozatba ment, hogy az egyesület a kezdeményezés terére lépve, statutumot dolgozzon ki, s ezt ajánlja a főváros tanácsának elfogadásra. A statutum kidolgozására háromtagu bizottság küldetett ki, melynek tagjai *Busbach* Péter, *Klein* István és *Herman* Ottó. A közgyülés által kiküldött bizottságok megtevén jelentéseiket, Királyi Pál elnök és Békey Imre alelnök köszönetet mondtak megválasztatásukért, mire a rendkivüli népes gyülés eloszlott.

— **A szegény iskolás gyermekek** felruházása végett az V-ik kerületben is alakult jószivü polgárokból egyesület, «Budapesti V. ker. jótékony egyesület» név alatt. Máris igen szép számu tagja van. Ezen egylet ma tartotta végleges alakuló közgyülését *Burian* János iskolaszéki elnök elnöklete alatt a lipótvárosi kaszinó helyiségében. Az eddigi áldásos müködésről szóló jelentést fel olvastatván, kitünt, hogy a mult évben 150 gyermeknek 194 pár czipőt, 198 drb ruhaneműt s egyéb kisebb adományokat osztottak ki. A pénztárba befolyt 1697 frt 40 kr, kiadatott 1475 frt 91 kr. A jelentéseket tudomásul vették. Az ülés végén dr Kresz Géza bejelentette, hogy Ehrlich Manó egyleti czélokra 100 frtot adományozott, mit éljenzéssel vettek tudomásul. — A tisztikar igy alakittatott meg: *Burian* János elnök, dr *Gerlóczy* Gyula és *Neuwelt* Ármin alelnökök, dr. *Vajda* Adolf titkár, *Hajnal* Adolf jegyző, lovag *Falk* Zsigmond pénztárnok, dr. *Kresz* Géza ellenőr. Megalakittatott továbbá a száztagu választmány, 60 férfiu és 40 nőből. Egyuttal a folyó évben kiosztandó ruhák beszerzésére 1000 frtot praeliminaltak s elhatározták, hogy a választmány végrehajtó bizottságot válaszszon, melynek feladata lesz a kiosztandó ruhák beszerzéséről intézkedni.

— **A Kemény Zsigmond-társaság** ma délután tartotta *Marosvásárhelyen* beszámoló és tisztujitó gyülését. A gyülésen *Apor* b. elnökölt. A választások megejtetvén, elnökké *Apor* b., alelnökké *Antal*, titkárrá *Tolnay*, helyettes titkárokká *Lakatos* és *Kerekes*, továbbá tiszteletbeli tagokká *Szász* Károly, *Gyulai* Pál s *Jókai* Mór s kültaggá *Neubauer* László választatott meg. A társaság nagygyülése 1884. január 6-ára tüzetett ki.

— **A magyar kereskedelmi csarnokban** dr. Vámbéry Ármin egyetemi tanár deczember hó 7-én este 7 órakor «Nemzetek és nemzetiségek» czim alatt felolvasást tart. A felolvasást társas vacsora követi.

— **A rabsegélyző-egylet** Kőbányán készülő menedékháza deczember közepe táján kész lesz. Az épület mintegy 30,000 forintba került és 50 egyén befogadására van berendezve. Önkéntes dologházi jellege lesz és rendeltetése az, hogy kiszabaduló vizsgálati foglyok és rabok ott az első időben élelmet és hajlékot nyerjenek munkáért. Lesznek benne asztalos, szabó, czipész és szalmatokkészitő mühelyek, de fősuly a konyhakertészetre fog fektettetni, mely czélra a menház mellett egy holdnyi telekkel rendelkezik az egylet.

— **Gyorsirászat a gyakorlati jogszolgálatban.** Ily czim alatt tartott *Kriesnaber* Adolf ügyvédjelölt a budapesti gyorsiró-egylet tegnap esti havi ülésén a képviselőház helyiségeiben felolvasást, mely által fölég a gyakorlati jogászok figyelmét volt szándéka felhivni a gyorsirás hasznára. Felemlitve, hogy hazánkban érthetetlen közönynyel viseltetnek a gyorsirászat iránt, áttér annak fejtegetésére, hogy a gyorsirászat által különösen ügyvédi irodákban mennyi időt lehetne megtakaritani. Egy gyorsiró legalább is 3 közönséges irásu egyénnek felel meg, és a mely ügyvéd gyorsirót tart, az még utolsó kis levelét is saját fogalmazványa szerint tétetheti papirra a nélkül, hogy az iroda tisztjének a fogalmazványt hosszasan magyaráznia kellene. Hasonló kitünő szolgálatot tehet a gyorsirás a közjegyzőknek is. A jelenlevők éljenzéssel fogadták az érdekes felolvasást.

— **A mezőturi iparos ifjuság** önképző és betegsegélyző egyletének, saját könyvtára javára, hangversenynyel összekötött tánczvigalma, mely e hó 25-én tartatott meg, igen fényesen és jövedelmezőleg sikerült, mi nagyon is feltünő volt, mert Mezőturon, kivált az egészen magukra hagyatott iparos osztálynak, az ily és másnemü mulatságai nem igen szoktak volt sikerülni. Volt szép és népes közönség, mellé lankadatlan jó kedély, melynek csak a reggeli óra vetett véget. A mezőturi iparos ifjuság e tekintetben megérdemli a dicséretet, mert megmutatta, hogy a hasznost a széppel, és simulékonyabb társulással és illem korlátai között tartott jó kedélyességgel is tudja párositani. A bevétel 183 frt 10 kr volt, volt számos felülfizetés is.

— **Az országos iparegyesület** szállitásügyi bizottságához három árlejtési hirdetmény érkezett az érdekelt iparosokkal leendő közlés végett. Az egyik *Torontálmegye* számára 1884-re szükséges 478 riz ma különféle papir, 150 kilo lemezpapir, 26,500 boriték, 100 doboz toll, 110 csomag spanyolviasz, 77 tuczat irón, 32,000 ostya, 1222 csomag apolló gyertya stb. szállitására vonatkozik, a másik a *budapesti kir. itélő tábla* árlejtése összesen 240 darab, a szolgaszemélyzet számára szükséges köpeny, atilla, zubbony, nadrág, mellény, sapka stb. szállitása iránt; a harmadik a *kassa-oderbergi vasut* számára szükséges vasöntvények (másod olvasztásu vasból) szállitására vonatkozik. Mindhárom esetben a benyujtási határidő deczember 10-ike. Bővebb feltételek az iparegyesület ujvilág-utcza 14. sz. a. helyiségében megtudhatók.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **A «Függetlenség» ügye.** *Böck* kir. ügyész tegnap adta át a büntető törvényszéknek a *Verhovay* Gyula kikérésére vonatkozó inditványt. A referens *Tholdt* törvényszéki biró. A törvényszék még e hét elején fog határozatot hozni.

— **Érdekes végtárgyalás** volt e hó 28-án Nagy-Becskereken. A mult év tavaszán a *Freund* S. és fia czég egyik czégtársa *Freund* Vilmos 136,000 frt értékü váltókat hamisitott és ezért vizsgálati fogságba került. A czég ennek következtében csődbe jutott. A vizsgálat folyama alatt azonban a czég kiegyezett a hamis váltók birtokosaival, a csődöt beszüntették és az üzlet ismét megnyilt. A végtárgyalást az emlitett napon megtartotta a törvényszék. Freund Vilmos beismerte a váltóhamisitást, de károsult nem jelentkezett. A tárgyalás befejeztével az ügyész kérte a 92. §. alkalmazását. A törvényszék visszavonult és egész délután tanácskozott, este 5 órakor pedig nem a leszavazott elnök, hanem a szavazó birák egyike kihirdette az itéletet. A vádlott *Freund* Vilmos a váltóhamisitás büntettében bünösnek mondatott ki, s a btk. 403-ik §-a alapján nyolcz havi fegyház elszenvedésére itéltetett. Mindazonáltal tekintettel arra, hogy Freund Vilmos a váltóhamisitás által senkit sem kárositott meg s tekintettel még számos enyhitő körülményre, a btk. 92. §-a alkalmazása mellett, a fegyházi büntetés nyolcz hónapi börtönbüntetésre változtattatott át; a börtönbüntetés pedig a már eltöltött vizsgálati fogság betudásával megsemmisülvén, vádlott szabadlábra helyeztetett. A kir. ügyész megnyugodott az itéletben.

— **Elitélt gyilkos.** Sopronban tegnap délután tartották meg a végtárgyalást *Heckenast* János ellen, a ki julius 11-én meggyilkolta *Lehner* János földmüvest és elrabolta a nála volt 50 frtot. A törvényszék *Tóth* Henrics elnöklete alatt a töredelmes vallomást tett gyilkost 15 évi fegyházra, öt évi hivatalvesztésre és állami jogainak felfüggesztésére itélte. *Baghy* kir. ügyész halálra kérte itéltetni a vádlottat és felebbezett az itélet ellen.

MULATSÁGOK.

— **A budapesti vas- és fémáru munkások** egyesülete ma este a régi polgári lövölde helyiségében sikerült mulatságot tartott. Közönség szép számmal jelent meg a mulatságra, mely kilencz órakor kezdődött. A müsor dicséretre méltólag magyar jellegü volt, de nem kizárólag, mert volt német szavalat is. A hangversenyben közremüködött az országos központi kath. legény-egylet, melynek dalárdája több sikerült magyar dalt adott elő karmestere *Waldbauer* József vezetése mellett. Közben *Kiss* József, Arany «Rachel siralma» czimü költeményét szavalta érzéssel. Utána még *Beretz* József Arany «A honvéd özvegye» czimü költeményét szavalta. Ezutan tánez következett, melyben résztvettek: Farkas Károlyné, Pog Józsefné, Bosch r Józsefné, Turetsek Gyuláné, Erményi Aureliné, Blachó Pálné, Jelák Mihályné, Viclurenie Lajosné, Schnábel Antalné, Wawrek József stb. Továbbá Fekete Ilka, Soós Mariska, Török Juliska, Kováts Juliska és Emilia, Spilmann Adél, Rátz Anna, Watzer Wetti, Schnepf Anna, Német Mariska, Nemecz Karola, Boros Emma, Jancsó Irma, Rauch Mariska és Emma, Koderle Juliska, Terzer Irma, Sauter Erzsébet s még többen. A 23. sz gyalogezred zenekara játszott.

— **Az «Ujpesti társalgókör»** tegnap este a Széchenyi-szálló díszterméében kitünően sikerült, jótékony czélu hangversenyt rendezett. Az érdekesen összeállitott müsorból mindenekelőtt meg kell emliteni *Fáy* Szeréna kisasszonynak, a nemzeti szinház drámai tagjának, müvészi szavalatát, továbbá *Ellinger* veterán operaénekesnek énekét és a *Drucker* testvéreknek hegedüjátékát. Ezután *Schuck* Anna kisasszony játszotta el zongorán Liszt «XI. Rapszodiáját», mely igen tetszett. Reggelig tartó tánez követte a hangversenyt, mely — mint halljuk — a jótékony czél számára jelentékeny összeget eredményezett.

— **A mezőturi «Központi olvasóegylet»** tegnap este avatta fel nagy ünnepélyességgel uj helyiségét. Az egyesület tagjai — mint levelezőnk irja — kevés kivétellel mind megjelentek s nagy örömé telt valamennyiöknek a pompás helyiségben, melyet néhányuk buzgó fáradozása révén szereztek. Az ünnepélyek fénypontja volt a lakoma, melyen több sikerült felköszöntőt mondottak. Az egyesület elnöke: Bolváry Antal polgármester kiemelte toasztjában, hogy a tagok vállvetett buzgalma adott állandó tanyát a hazafias testületnek, mert mindenki hozzájárult erejéhez képest a vételár fedezéséhez. A lakoma hét órakor kezdődött s vidám hangulat uralkodott mindvégig a teremben. A felköszöntők jobbára Bolváry Antal elnököt, Dörgő Dániel alelnököt és Ernszt Gyulát éltették, mint a kiknek legnagyobb részük van az egyesület fölvirágoztatásában. Szabó György királyi járásbiró az olvasó-egylet tiszteleti elnökét: Kossuth Lajos nagy hazánkfiát köszöntötte föl, nagy lelkesedést keltve az ünneplők közt. A kerület képviselőjeért is többen ürittették pohara. Spett Dezső inditványára a következő sürgönynyel üdvözölték a turini nagy számüzöttet: «Kossuth Lajos. Turin. A mezőturi központi olvasó-egylet házfelszentelési ünnepélyén megemlékezik nagy fiára s kivánja, hogy ön boldogságban hosszu életet éljen.»

— **Katalin-bál Egerben.** A hevesmegyei nőegylet nov. 24-én Egerben az o-kaszinó ujonnan diszitett nagytermében tánczmulatságot rendezett árvaháza javára. A mulatság fényesen sikerült, ami az elnöknő és a rendezőség fáradozásának köszönhető. A tiszta jövedelem 400 frt. A hölgyek közül jelen voltak: Gáspárdy Malvin, Fülöp Berta, Toronyi Anna, Horánszky Irma, Erdélyi Anna és Gizella, Fülöp Piroska, Szombathelyi Regina, Bodnár Bella, Diviáczky Irma (P. Szikszóról), Galambos Margit, Eötvös Gizella, Jámbor Hedvig (Recskről), Fiezere Viktória (Ostorosról). Dusárdy Etelka és Stand Ilona, Imre Miklósné (az egylet szeretett elnöknője), dr. Danilovics Pálné, Szabó Imréné, dr. Hubert Jánosné, dr. Ury Józsefné, Mocsáry Imréné (Andornakról) és Hyeronymi Béláné urhölgyek.

— **Bál vasutmegnyitásra.** Szegzárdról távirják: A város ma is szokatlan élénk képet nyujt a rét-szilas-szegzárdi vasut megnyitása alkalmából. Lépten-nyomon idegenek találhatók, kik a vasut megnyitása alkalmából a fővárosból és a környékről érkeztek. A lakosság öröme határtalan. A vendégek mind a lakosság vendégszerető házainál vannak elszállásolva és kifogyhatatlanok vendégszerető házigazdáik dicséresében. E hó 1-én este a vöröskereszt-egylet által rendezett tánczvigalom fényesen sikerült. A tánez reggeli hat óráig tartott. A hölgyek közül jelen voltak: Perczel Dezsőné, gr. Apponyi Sándorné, b. Dory Andorné, Perczel nővérek, Láng nővérek, Kelenfy k. a., Szeghi k. a., Friderichné, Boda Kl., Ellmann Elvir, Horváth Györgyi, Horváth Erzsike és Etelka, Landeker Lilla, Haidekker Jenny, Modly nővérek, Pesthy Róza, Francsich nővérek, Dory Etelka és Gabriela, br. Wimmersberg Ilona, Forster Gizella, gr. Zichy Lászlóné és leánya Ilma, Tömöry k. a. A fényes társaság a legfesztelenebb hangulatban volt. A megnyitó bizottság teljes számban megjelent a vigalmon és élénken részt vett a tánczban. A tánczrendhez nem igen kötötte magát a társaság. Reggel 9 óra 15 perczkor elindult a különvonat a bizottság tagjaival, de a városban még folyton tart az öröm, lelkesülve ünneplik a vasut megnyitását, e nevezetes fordulópontot Szegzárd és vidéke történetében.

— **A pestmegyei ifjuság bálbizottsága** e hó 4-én fog végleg megalakulni. A meghivók a karácsonyi ünnepek alkalmával küldetnek szét. A bál napjául febr. 6-ika tüzetett ki.

— **A n.-szombati dalárda** s vele egyesült magyar mükedvelők kere sikerült szini előadást rendezett e hó 18-án az ottani árvaház-alap javára. A ház egészen megtelt, s a jelenvoltak végig mulattak; nem is fukarkodtak a tapsban és elismerésben. Szigligeti vigjátékát a «Liliomfi»-t adták, melyet megelőzőleg, minthogy a királyné neve napja következett, ő felsége megkoszoruzott képe körül a mükedvelők s a dalárda tagjai, Beznák Sándor zenekarának kisérete mellett a Hymnust énekelték, melyet vele a lelkes közönség is együtt énekelt. A szini előadás sikerének fő érdeme ugyan Szöllössy Gyula ügyvédet illeti. A nők közül közremüködtek: Novotha Ida, Mentzel Janka, Jánoska és Jolán kisasszonyok. A dalárda karmestere, Matzenauer Ottó a dalok betanitása körül szerzett magának elismerést.

— **A p.-fegyverneki ipartársulat** mult vasárnap tartá zászlószentelési ünnepélyét. A szertartás délelőtt 10 órakor a r. kath. templomban isteni tisztelettel kezdődött. tt. Bodó Károly plébános a német eredetü, de ma már nemcsak hazafiságban páratlan, hanem nyelvileg is tulnyomólag magyar községben a magyarositás fáradhatlan apostola, magánbeszédben emelte ki a nap jelentőségét. Isteni tisztelet után a közönség a fölszentelt zászlóval a nem rég alakult olvasókör tagas és gondosan feldiszitett helyiségébe gyült össze, a hol a zászlóanyát, G. Lelovics Gyuláné, szül. Falcsik Gizella urhölgyet az ipartársulat nevében Jancsó Dániel k. jegyző meleg szavakkal üdvözölte. Egy díszes emlékalbum átnyujtása után, melylyel a zászlóanyát a társulat tisztelte meg, a zászlóanya emelt szó, melyen megköszönve a társulat megtisztel tését, a tagoknak szivökre kötve a zászló jelmondatát («A munka nemesiti az embert!») és az egyesületi szellem ápolását. Este az olvasókör termében sikerült tánczmulatság tartatott.

— **Az országos nőképző-egyesület** tánczczal és szabad buffet vel összekötött társas estélyt rendez január 6-án a redoute éttermében. Ez lesz a téli idény első díszes mulatsága, mely a jövő farsang társas életének ismerkedési estélyét fogja képezni.

HÁZASSÁG.

— **Fényes esküvő** volt tegnap Bobdán (Temes m.), gróf *Bethlen* József vezette oltárhoz bobdai és csávosi *Csávossy* Gyula, Torontálmegye egyik legtekintélyesebb nagybirtokosának leányát.

— **Eperjessy** István deési könyvkereskedő a napokban tartá kézfogóját *Görög* Katinka kisasszonynyal.

— **Berger** Dezső a gyöngyösi takarékpénztár főkönyvelője eljegyezte *Rolf* Lenke kisasszonyt, Rolf Emil turai jószágigazgató bájos leányát.

— Dr. **Tóth** Sándor a maros-illyei járás-, kör- és vasut orvosa, Pujon (Hunyadmegyében) a napokban vezette oltárhoz *Lengyel* Sámuel ügyvéd kedves, szép leányát, *Lengyel* Róza kisasszonyt.

— **Fényes esküvő** volt Egerben november 28-án. Mészáros Szidónia kisasszonyt, özv. Mészáros Istvánné leányát vezeté oltárhoz dr. *Végh* Jenő egri birtokos. A nyoszolyó asszonyi tisztet a menyasszony nővére, Volf Károlyné szül. Mészáros Ilona urnő, a nyoszolyó lányit a másik nővér, Mészáros Kornélia kisasszony, a násznagyit Pots Antal és Volf Károly ügyvédek, a vőfélyit Dobrányi Lajos teljesiték. A násznenet az örömanya házától délután 4 órakor indult a székesegyházba, hol az eskető szertartást Eger közszeretetben álló plébánosa Ludányi Antal apátkanonok végezte. Az esketés után gazdag lakoma volt. A násznépek közt voltak: A menyasszony nagyanyja özv. Matékovics Józsefné, Reintz Ferenczné, Póts Antalné, Egediné, Matékovics Mórné, özv. Matékovics Lőrinczné, Végh Gerőné asszonyok, Markovics Anna és Janka k. a.-ok.

GYÁSZROVAT.

Temetés. *Zsivora* György nyug. kir. táblai tanácselnök és Csanádmegye volt főispánjának földi maradványait ma délután helyezték örök nyugalomra. A végtisztesség az elhunyt kerepesi uti 12. sz. alatti lakásán ment végbe, hol az elhunyt ravatala a fekete posztóval bevont teremben volt felállitva s koszorukkal elhalmozva. A temetésen megjelentek: *Pauler* Tivadar, a királyi Curia és kir. tábla birói majdnem teljes számban, *Szabó* Miklós, *Fabiny* Teofil és *Vajkay* Károly vezetése alatt. Az akadémia részéről *Pulszky* Ferencz, dr. *Szabó* József, gr. *Dessewffy* Aurél igazgatósági tag, *Deák* Farkas voltak jelen; azonkivül Ráth Károly főpolgármester, Szalay Imre oszt. tanácsos, Thaisz Elek főkapitány, Pulszky Ágost, b. Wodiáner Béla, Kállay Ákos, Harkányi Frigyes orsz. képviselők, a magyar ált. biztositó-társaság igazgatósága s mások számosan. A gyászbeszédet *Győry* Vilmos ev. lelkész tartotta, ki megemlékezett az elhunytnak a politika s igazságszolgáltatás terén szerzett kiváló érdemeiről.

TAVIRATOK.

Laxenburg, deczember 2. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Az eddigi megállapodások szerint e hónap 5-dikén költözik be a trónörököspár a kis Erzsébet főherczegnővel a *bécsi* hofburgba. A trónörökös ma *Ottó* és *Ferencz* főherczegek, továbbá a vendégeként itt időző *Teleki* gróf társaságában vadászaton volt a lainzi állatkertben s délután Bécsbe utaztak valamennyien. Ma délelőtt levétették a kis főherczegnőt; arczképét a királyi párnak szánták karácsonyi ajándékul.

Triest, decz. 2. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Az «Independent» czimü irredentista lap szerkesztőségében ma három óra hosszáig tartó házkutatás volt. A szerkesztőség egyik tagját: *Caprin* Emilt le is tartóztatták politikai vétség miatt.

Madrid, decz. 1. A tegnapi udvari bálon a király porosz dzsidás egyenruhában és a német trónörökös pomerániai vértes egyenruhában jelent meg. A trónörökös Krisztina királynét vezette karján, ki világoskék öltözéket viselt, a király pedig Izabella királynét. Ezután következtek az infánsnők, az udvari kiséret és a fejedelmi személyek katonai kiségrete. A tánez négyessel nyittatott meg, melyben nyolcz pár vett részt, a trónörökös Krisztina királynéval és a király Izabella királynéval tánczolt. Az ünnepély reggel 3 órakor ért véget. A király a német trónörökösnek a Szt. Ferdinand katonai rend nagy szalagját adományozta, melyet a trónörökös már a tegnapi udvari bálon is viselt.

London, decz. 2. *Hartington* marquis tegnap Aceeringtonban beszédet tartott választói előtt, melyben kiemelte, hogy *Angolország* és *Francziaország* között zavartalan egyetértés uralkodik. Anglia az európai hatalmak egyikével sem kötött külön szövetséget. Angolország viszonya Németországhoz a legszivélyesebb. Németország csak rövid idő előtt is készségét nyilvánitá az angol kormánynak, hogy szükség esetén *Khinában* a német és angol alattvalókat közösen védelmezzék.

London, decz. 2. Mint az «Observer»-nek Kairóból jelentik, Darfur tartományban fölkelés tört ki. A kormányzó megsebesült. Hir szerint Kassala környékén a beduin törzsek szintén föllázadtak.

London, decz. 2. (Az «Egyetértés» távirata.) *Careynek*, a főnixparki gyilkosok árulójának halálát megboszulta a londoni törvényszék. *O'Donellt*, ki az árulót Amerikába utaztában agyonlőtte, a gyilkosság büntettében vétkesnek találta s *halálra itélte*.

Belgrád, decz. 2. (O. É.) *Garasanin*, ujonnan kinevezett bécsi szerb követ egyszersmind tartalékos alezredessé neveztetett ki.

Belgrád, decz. 2. Irányzatos koholmánynak nyilvánittatnak a hirlapok ama közleményei, mintha a kerületekben *ujból zavargások* törtek volna ki. Az egész országban a legteljesebb nyugalom uralkodik. Belgrádba naponként üdvözlő táviratok érkeznek az ország minden részéből.

Belgrád, decz. 2. *Milán* király tegnap bucsukihallgatáson fogadta *Miatovics* volt minisztert, ki ma reggel Baziáson keresztül egyenesen Velenczébe utazott.

Kairo, deczember 2. A kedive távirátot kapott, mely szerint két, Khartumba érkezett személy megerősiti Hicks pasa vereségének hirét. A mahdi a zsákmányul ejtett ágyuk, fegyverek, sok élelmiszer és tevékkel El-Obeidbe tért vissza. *Az angol csapatok két napig tartott kemény ütközet után teljesen megsemmisittettek.* A mahdi egy foglyot sem vitt magával.

Alexandria, decz. 2. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A Nubiában levő egyiptomi tisztviselők parancsot kaptak, hogy ne hagyják oda állomásaikat. A szultán szárnysegéde majd csak Khartumban keresi föl a máhdit. Megvárja, mig oda érkezik.

KÖZGAZDASÁG.

Szabadka, decz. 2. A budapest-zimonyi vasut ujvidék-zimonyi vonalának holnap kezdődő *müszak-rendőri bejárásához* ma este a délután 2 óra 40 perczkor Budapestről elindult vonatával a bizottsági tagok Tolnay Lajos igazgató vezetése alatt ide érkeztek. A bizottság tagjai közt vannak Ráth Péter felügyelő, Görgey főmérnök. Szalay min. tanácsos, az építési fővállalat részéről Mercier Gusztáv, Schwarz Armin, Stromsky mérnök és dr. Sziválc Imre ügyvéd. A bizottság rövid tartózkodás után külön vonattal tovább utazott Ujvidékre, hol holnap reggel 9 órakor kezdetét veszi a vonal bejárása.

Szabadka, decz. 2. (O. É.) A *budapest-zimonyi vasut* ujvidék-zimonyi része s india-mitroviczai szárnyvonalának müszak-rendőri bejárására kiküldött bizottság ma este 8 órakor a személyvonaton ide érkezett. — A társasághoz csatlakoztak még: Budapesten *Freund* Ferencz a fővállalat tagja és dr. *Csatáry* közp. tanácsos; Szabadkán pedig dr. *Szivák* kisajátitási jogbiztos, *Perczel* vasutüzletvezető, *Mukics* polgármester és *Perties* kapitány. A bizottság félórai időzés után külön vonaton tovább utazott Ujvidékre, hol az éjt tölti. Holnap reggel kezdődik az ujvidék-zimonyi szakasz bejárása.

Fiume, decz. 2. (O. É.) A «*Stephanie*» nevü Adria gőzös Bordeauxba indult 156,000 kilogramm liszt, 90000 klg. bab, 20,000 kgr ásványviz, 30000 klgr. kendermag, 245,183 hectoliter bor, 176,000 drb donga 12712 drb mü fa, 125 klgr gyógyfü rakománynyal vitt ezenkivül Valencziába 49,590 klgr szeszt, Barcelonába 186,740 klgr szeszt és 20,000 klgr babot. A «*Deák*» nevü Adria-gőzös elindult Dublinba 20320 klgr liszt, 162400 klgr korpa rakománynyal, s vitt még Glasgowba 627300 klgr lisztet, 536 klgr, ásványvizet, és 470 klgr maraschinot. «*Zenobia*» magángőzös 2610000 klgr árpával Grimsbyba indult.

Pétervár, decz. 2. A hivatalos lap czári rendeletet tesz közzé, 50 millió arany rubel névleges értékü, törlesztés alá nem eső állami járadék kibocsátása iránt, mely a birodalmi banknak járó 50 millió rubel vasutépitési költségek fedezésére fog forditattni.

Pétervár, decz. 2. A czári ukáz főpontjai a következők: A járadékkötvények 125, 500, 1000, továbbá ezen összegek tizszeresére ugy mint 1250, 5000 és 10,000 arany rubelre kiállitott kötvényekben fognak kibocsáttatni. Az értékegység következőleg állapittatik meg: 125 aranyrubel egyenlő 410 német birodalmi márka, egyenlő 500 frank, egyenlő 240 hollandi értékü frt és egyenlő 20 font sterling értékével. A kamat 6%-ban állapittatván meg, annak kifizetése félévenként, és pedig 1884. január 1-től és deczember 1-től kezdve fog történni. A kormány fentartja maga számára azon jogot, hogy a névleges tőke kifizetése mellett a járadékkötvényeket visszavásárolja, de csak tiz év után a járadék kibocsátásának időpontjától számitva. A birodalmi bank közzé teszi, hogy az idézett czári rendelet alapján meghatalmazást kapott a pénzügyminisztertől, hogy a kibocsátandó aranyjáradékot nem alább mint 98%-nyi áron eladhassa. Ennél fogva a birodalmi bank főintézetében, annak moszkvai, rigai, kiewi, odessai és más fiókjaiban és a lengyel bankban az aranyjáradék eladását 1883. nov. 22-én megkezdik és decz. 5-én berekesztik. A hirdetmény továbbá kiemeli, hogy a járadékvásárlók a vételárat a következő időszakokban tartoznak befizetni, mindjárt a vétel bejelentésénél 10%-ot, 1884. évi január 14-én 15%-ot, február 14-én 15%-ot, márczius 14-én 15%-ot, április 14-én 20%-ot és május 14-én 23%-ot. A teljes vételárnak idő előtti befizetése szintén elfogadtatik és ez esetben évi 6% megtéríttetik. Papirrubelekkel történendő befizetések esetén a papirés érczrubel közti értékkülönbözetet a birodalmi bank állapitja meg. Folyó év nov. 22 és 25-ike között eszközlendő vásárlásoknál az érczrubel értéke: 164 papirkopeket tesz ki. A kamatok Oroszországban aranyban vagy az árkülönbözet hozzászámitásával papirrubelekben, Berlinben német birodalmi márkában, Parisban frankban, Amsterdamban hollandi értékü forintban és Londonban sterlingben fognak fizettetni.

Bécs, decz. 2. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) **Értéktőzsde.** A mai vasárnapi tőzsde minden ösztönzés hiányában teljesen üzlettelen. **12 órakor záruitak:** Osztrák hitelrészvény 282.80, *magyar hitelbank* 280.50, angol-osztrák bank 108, unionbank 107.75, bankegyesület 104, osztr. tartom. bank 107 20, tramway részv. 217.60, osztrák-magyar államvaspálya 311 80, Károly-Lajos vasut 285, déli vasut 140, elbavölgyi vasut 196, májusi járadék 79.02, *magyar 4% aranyjáradék* 87.40. *Zárlat után:* Osztrák hitel részvény 282.80 után 282.50, *magyar 4% aranyjáradék* 87.37½. *Délután* maradt: Osztrák hitelrészvény 283, *magyar 4% aranyjáradék* 87.40.

Páris, deczember 1. (Esti terménytőzsde.) *Buza* folyó hóra 24.90 frk (= 11.93 forint), januárra 25.10 frk (= 12.02 frt), első 4 hóra 25.75 frk (= 12.33 frt), márcziustól 4 hóra 26½ frk (= 12.69 frt). — *Liszt* folyó hóra 54.50 frk (=16.42 forint), januárra 54.90 frk (= 16.54 frt), első négy hóra 55.60 frk (= 16.75 frt), márcziustól 4 hóra 56.60 frk (= 17.06 frt). *Olaj* folyó hóra 77½ frk (37.12 forint), januárra —.— frk (= —.— frt), első 4 hóra 78 frk (= 37.36 frt), márcziustól négy hóra —.— frk (= —.— frt). *Szesz* folyó hóra 47¼ frk (= 24.78 forint), januárra 47⁵⁄₄ frk (= 24.91 forint), első 4 hóra 48½ frk (= 25.31 frt), májustól 4 hóra —.— frk (= —.— frt). — Átszámitási árfolyam 100 frank vista = 47.30 frt. — Szállitási dij: Budapestről 8.27 frk (= 3 frt 93 kr.) — 7.87 frk (= 3 frt 74 kr.)

Newyork, deczember 1. (Kabelsürgöny.) *Petroleum* New-Yorkban deczemberre 8⅞, Philadelphiában deczemberre 8⅞. — *Liszt* 3.90. *Piros őszi buza* helyben 112. (= 10.18 forint), deczemberre 110¾ (= 10.07 frt), januárra 112⅞ (= 10.26 frt), februárra 115 (= 10.45 frt), 100 kilókint. Tengeri 63⅞ — Gabona fuvardij imperiál-quarterkint Észak-Amerikából az angol kikötőkbe és az ezekkel egy magasságon fekvő kontinentális kikötőkbe 4 (= 1.08 frt 100 kilókint.)

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

⁂ **A budapesti közuti vaspálya-társaságnak** f. évi november havában 704,538 szállitott személy után 77,243 frt 68 kr. bevétele volt, tehát többlet a mult év hason havához képest (67,807 frt 92 kr.) 9435 frt 76 kr. Az összes bevétel f. évi január 1 től november 30-ig 949,136 frt 36 krt tesz; többlet a mult év hason szakának bevételével szemben (858,170 frt 25 kr.) 90,966 frt 11 kr.

⁂ **Az időjárásról** a budapesti központi időjelző állomás tegnap a következő hivatalos heti jelentést adta: *Európában* a közelebb mult héten, mig a nagy légnyomások keletről s részben később nyugotról is jöve, a hét vége felé Magyarország és Közép-Európa felett erélyesen egyesültek, addig a depressziók, északnyugaton Skóczia körül s később egy gyengébb a Földközitengeren is, erélyüket hova-tovább inkább veszitették. Ezért voltak csapadékok a hét első nagyobb részében Nagy-Britanniában, Skandináviában, Német- és Francziaországban s az Alpeseken inkább, a hét derekában az osztrák-magyar monarchiában és részben Oroszországban is. Viharosig erős szelek a hét első felében, Nagy-Britannia és Skandinávia körül jelentkeztek. A hét vége felé pedig a légnyomás-különbözetek kisebbedésével, a légmozgalom átalánosan csendesebb lett. A hőmérséklet Észak-Oroszországban s a Kárpátok és Alpesek közelében éjjel fagypont alatt hideg, a kontinens többi részeiben és Nagy-Britanniában pedig többnyire fagyponton felül enyhe volt. *Hazánkban* többnyire nagy légnyomás alatt, eleinte inkább délkeleti- és keleties, később északias szelek mellett, az idő helyenkint ködössel változva, lassan felhősebbé, borusabbá s reá csapadékossá vált; a hét vége felé pedig derüsebb, csendesebb, szárazabb lett, az ország északi nagyobb részében gyenge éjjeli fagygyal. A csapadék átalában aránylag kevés mennyiségben, a Kárpátok közelében helyenkint hóval volt. Az időjárási tényezők jelen állásában a jövő hétre, elein fagypont körüli hőmérséklet mellett, havas csapadékkal változó, szel sebb időt várhatni; mely a hét közép táján szárazabbra, csendesebb- és derüsebbre fordulva hidegebb lesz, nagy részben éjjeli fagygyal.

SORSOLÁS.

— **A badeni 35 forintos sorsjegyek** november 30-án Karlsruheban tartott 152-ik sorozatszám-huzása alkalmával következő 40 sorozatszám huzatott ki: 90 360 921 1433 1693 1742 1744 2129 2336 2431 2734 2741 2913 2974 3372 3484 3536 3582 3584 4141 4506 4597 4890 5034 5088 5655 5826 6427 6521 6680 6931 7045 7109 7213 7285 7322 7337 7444 7832 7912. A nyerő számok huzása 1884. február 1-én lesz.

— **Szász-meiningi 1870-iki 7 forintos sorsjegyek.** Az 1883-ik évi november 1-én kihuzott és annak idején lapunkban közölt 50 sorszámhoz e hó 1-én Meiningenben tartott nyerőszámhuzás alkalmával nyertek: **10,000** forintot: 8169 sorsz. 48 sz. **2500** forintot: 6740 sorsz. 15 sz. **500** forintot: 5380 sorsz. 29 sz. 8087 sorsz. 8 sz., 9419 sorsz. 37 sz. **100** forintot: 449 sorsz 12 sz., 567 sorsz. 25 sz., 1642 sorsz. 26 sz., 2249 sorsz 8 sz., 2793 sorsz. 41 sz., 3803 sorsz. 33 sz., 5180 sorsz 5 sz., 5766 sorsz. 7, 31 és 48 sz., 6220 sorsz. 8 sz., 6546 sorsz. 26 sz., 7136 sorsz. 44 sz., 7938 sorsz 45 sz., 8947 sorsz. 24 sz. **20** forintot: 449 sorsz. 8 és 21 sz., 567 sorsz. 24 sz., 1426 sorsz. 40 sz., 1642 sorsz 48 sz., 1832 sorsz. 2 sz., 1886 sorsz. 25 sz., 3570 sorsz 50 sz., 5380 sorsz. 1 sz., 5766 sorsz. 8, 21 és 23 sz. 6094 sorsz. 33 sz., 6546 sorsz. 6 és 45 sz., 6740 sorsz 18 sz., 7131 sorsz. 32 és 38 sz., 7938 sorsz. 19 és 43 sz., 8169 sorsz. 17 és 46 sz., 8188 sorsz. 48 sz., 9419 sorsz. 6, 8 és 46 sz., 9713 sorsz. 21 sz., 9951 sorsz 39 sz., 9972 sorsz. 33 és 48 sz. A november 1-én kihuzott sorszámokban foglalt többi nyerőszám mindegyikére 8 frt nyeremény esik. A nyereményeket 1884. márczius 1-től kezdve fizetik ki.

— **Az 1864 iki állami sorsjegyek** tegnap Bécsben tartott huzásánál a táviratilag már közlött számokon kivül nyertek: **500** forintot: 720 sorsz 45 sz., 951 sorsz 5 és 96. szám, 1088 sorsz. 14, 19 és 51 sz., 1931 sorsz 31 sz., 2831 sorsz. 68 és 78 sz., 2848 sorsz. 16 és 71

sz., 2893 sorsz. 65 sz., 3401 sorszám 13 és 92 szám. **400** frtot: 342 sorsz. 33. 52, 59, 71 és 95 sz., 489 sorsz. 6 sz., 720 sorsz. 89 sz., 951 sorsz. 14 és 69 sz. 1088 sorsz. 26 és 74 sz., 1931 sorsz. 7 és 38 sz., 2785 sorsz. 18 és 59 sz., 2848 sorsz. 10 és 70 sz. 3009 sorsz. 39 sz., 3401 sorsz. 61 sz. és 3853 sorsz. 40 sz. A táviratilag már közölt sorszámokban foglalt többi 1350 nyerőszám mindegyikére 200 frt nyeremény esik. A nyereményeket 20 százalék nyeremény-adó levonással 1884. évi márczius 1-től kezdve fizetik ki. A legközelebbi huzás 1884. márcz. 1-én lesz. A huzás eredményéről lapunk mai számában hozott távirati tudósitásban két szám hibásan jelentetett, a mennyiben az egyik **2000** frtos nyeremény az 1869-ik sorozatszámra ugyan, de nem az 51-ik, hanem a 87-ik nyerőszámra, az egyik **1000** frtos nyeremény pedig a 2785 sorozatszámnak nem 47, hanem a 43-ik nyerőszámára esett.

IPARÜGYEK.

— **Az orsz. iparegyesület ülései.** A kézműipari szakosztály kedden délután 5 órakor az iparegyesület helyiségében (Ujvilág-utcza 14. sz.) ülést tart, melyen a tagok részt venni kéretnek. Tárgyak: 1. Mudrony Soma igazgató előadása: «Szemelvények a külföldi ipari szaklapokból.» 2. Bizottsági jelentés az «iparos és kereskedő» törvényes definitiójára vonatkozó inditvány tárgyában. 3. Eszmecsere a kézi elárusitásra adandó engedélyeknek az 1885-iki szesz-kiállitáson miként leendő szabályozása felett. 4. A vas- és fémáru munkások önképző egyletének kérvénye szakfelolvasások és anyagi támogatás tárgyában. 5. Inditványok. 6. Mármarosi szőnyegek bemutatása. — A mű- és épités ipari szakosztály szerdán decz. 5-én tartja ülését. Tárgyak: 1. Az állandó bizottságok megválasztása. 2. Az évi tagdij megállapitása. 3. Az egyesületi tagsági okmány megbirálása.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **Franczia kereskedelmi szerződés.** A tárgyalások, melyeket *Kuefstein* gróf a franczia kormánynyal egy osztrák-magyar-franczia vám- és kereskedelmi szerződés megkötése ügyében folytat, még nem vezettek végleges eredményre, de remélni lehet, hogy az eredmény kedvező lesz, annál is inkább, mivel a most érvényben levő és márczius közepén lejáró provizorium meghosszabbittatik addig, a mig egy legtöbb kedvezményt biztositó szerződés megköttetik. Mindkét szerződő félnek érdekében áll, hogy óvakodjék minden oly kereskedelmi politikai bonyodalomtól, mely összeesnék a kereskedelmi politikai viszony megszakitásával, minek tekintetbevétele a tárgyalások eredményére nagy befolyással lesz.

** **A budapesti hitelezői védegylet** november 15-től 30-ig Eisenberger H. (Budapesten), Neumann Ignácz (Csáktornyán), Felberbaum Fülöp (Nyir-Madán) Türkl Dávid (Bajmokon) és Lederer Miksa (Félegyházán) elleni ügyekben alakitott csoportot.

** **Fizetésképtelenségek.** A bécsi Kreditorenverein következő fizetésképtelenségekről tesz jelentést: Rocco Antal (Rocco és társa) Trieszt, Trescinski Károly Przemyslben, Rist Löszl és társa, (czégtulajdonos Ferrari) Triesztben, Grünfeld Márkus kereskedő K.-Blatniczon, *Bajnóczy* Gyula kereskedő Deésen, *Turkl* Dávid kereskedő Bajmokon, Lewinsohn M. és társa kézműárukereskedő Bukaresztben, *Taub* Károly vászonkereskedő és fehérnemügyáros Budapesten.

BUDAPESTI ÁRU- ÉS ERTÉKTŐZSDE.

— Deczember 2. —

Gabonatőzsde.

— Vasárnapi magánforgalom. —

Készáruban ma, minthogy a gabonacsarnok zárva maradt, nem volt üzlet.

Határidőüzlet jelentéktelen volt lanyha irány mellett. — Köttetett:

Szokványbuza tavaszra mintegy 5000 mm. 10.03, 10.04 és 10.05 forintjával.

Déli 12 órakor zárulnak:

Szokványbuza 1884. tavaszra	10.04—10.06
» 1884. őszre	10.32—10.35
B.-tengeri 1884. május—juniusra	6.67— 6.69
Szokványzab 1884. tavaszra	7.25—7.28
Káposztarepcze 1884. augusztus-szeptemberre	14.5/8—14.1/2

Értéktőzsde.

— Vasárnapi forgalom. —

A mai előtőzsdei forgalom igen nyugodt és lanyha volt. Osztrák hitelrészvény indult 283.40-en, esett 282.60-ra, mire 283 után maradt 282.60 pénz; magyar hitelbank 281-en köttetvén, maradt 280.50 pénz, magyar 4%-os aranyjáradék 87.35-től 87.30-ig magyar papirjáradék 85.10-en köttetett. Osztrák-magyar államvasut 312.50-en kináltatott.

NAPIREND: deczember 3-án.

Naptár: Hétfő. — Római kath.: Xav. Ferencz. — Prot.: Atala, Kassandra. — Görög-orosz: (nov. 21.) Boldog asszony avattatása. — Zsidó: (kizlev 4.) Bermán. — Nap kél 7 ó. 31 p., nyug. 4 ó. 9 p. — Hold kél 10 ó. d. e., nyug. 7 ó. 46 p. este.
Horvát miniszter fogad d. e. 10-től d. u. 2-ig.
A magyar tudományos akadémia II. (jog- és történettudományi) osztályának ülése d. u. 5 órakor. Értekeznek: Mailáth Bela és Vaisz Ignácz.
A fővárosi gazdasági és penzügyi bizottság ülése d. e. 10 órakor a régi városháza tanácstermében.
A képzőművészeti társulat őszi kiállitása (II. sorozat) sugárúti műcsarnokában d. e. 9-től d. u. 4-ig. Belépti dij 50 kr.
Műszaki iparmuzeum a kerepesi-uton (Beleznay-kert) nyitva d. e. 9—12-ig.
Állandó gyümölcskiállitás a Köztelken d. e. 10—12-ig.
Gazdasági és tanszermuzeum a Köztelken d. e. 10—12-től d. u. 2—4-ig.
Egyetemi füvészkert az üllői-uton d. e. 8—12 és d. u. 2—4.
Muzeumban: term. rajz és népismetár d. e. 9— d. u. 1.
Egyetemi könyvtár d. u. 2—7.
Akademiai könyvtár d. u. 3—7-ig.
Állatkert nyitva egész nap.
Császárfürdőbe hajó indul óránkint.
Margitszigetre hajó indul óránkint

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Csávolszky Lajos.

Elhaltak Budapesten 1883. nov. 30.

Röszler Magdolna 56 é. pék özv. I. pálya-u. 7. agyhüdés. Schmidt Mária 70 é. czipész özv. I. felsőhegy-u. 28. aggkór. Tain József 50 é. napsz. I. gomba-u. 8. tüdőgümő. Looser Jozefa 2 é. szőlős leánya III. bokor-u. 19. görcsök. Wohlfarth Katalin 10 é. napsz. neje utról szivbaj. Szücs Zsuzsánna 9 é. napsz. leánya III. borszeszgyár tüdőgümő. Fiáhlich Miksa 52 r. kádár VI. Dávid-u. 10. agyhüdés. Fleckinger György 34 é. üzletv. X. Csihál-ház tüdővész. Stensi Alajos 3 é. felügy: fia X. kőbányauti fabódé roncsoló torokl. Eliás Zsiga 17 é. tanuló VI. hajós-u. 4. mellhártyalob. Tompa Katalin 73 é. özv. V. Géza-u. 8. aggkór. Simschen József 51 é. napsz. utról tüdőlob. Löbl Anna 36 é. korcsm. neje utról kimerülés. Janoska Zsuzsánna 26 é. napsz. neje VII. szövetség-u. 11. agylob. Lipcsei János 27 é. molnár V. ujpesti rakp. 19. öngyilkosság.

NYILT-TÉR.

8140 **ZONGORÁK** legnagyobb választékban legjutányosabb árak mellett **CHMEL J. ÉS FIÁNÁL** cs. kir. udv. szállitók Budapesten, Haas-palota. Kizárólagos raktár Bechstein, Blüthner, Bösendorfertől stb., valamint a legujabb s legjobb, mi ezen szakban Europában és Amerikában készittetik.

SZINHÁZAK ÉS MULATSÁGOK.

NEMZETI SZINHAZ.

Budapest, deczember 3-án.

Cecil házassága.

Szinmű 3 felv. Irta Csiky G.

Személyek:

B. Radnóthy M. Bercsényi
B. Radnóthy F. Feleki
Fánni — Molnárné
László — Mihályfi
Veronka — Adorján B.
Gábry Kristóf — Szigeti J.
Cecil — P. Márkus E.
Törcsváry G. — Náday
Szinán B. — Vizvári
Gerezdy V. — Gyenes
Szaláuczy L. — Földényi
Kolnay — Körösmezei
Vermes — Horváth
Kapor Balázs — Tárnoki G.
Rebi — Gaál I.
Imre — Sántha
Adolf — Faludi
Kocsis T.-nál — Gergely

Kezdete 7 órakor.

Holnap, deczember 4-én.

TUROLLA EMMA kisasszony vendégjátékául:

Bűvös vadász.

NÉPSZINHÁZ.

Budapest, deczember 3-án.

TEMPEFŐI.

Eredeti operette 3 felv. Irta Rákosi Jenő. Zenéjét szerzette Erkel Elek.

Személyek:

Tempefői — Blaha L.
Dorottya — Rákosi Sz.
Lilla — Hegyi A.
Zsuzis — Tóth I.
Báró Serteperti — Solymosi
Csipkerózsa — Szelényi A.
Nótárius — Tihanyi
Boszorkány — Sik G.
Prof. Silányi — Horváth
Adorján — Bónis
Márta — Vidorné
Adelgunda — Pesthy M.
Kis diák — Ágostoni B.
1-ső diák — Deréki
2-ik » — Mihajlovics
3-ik » — Munkácsy
Egy legény — Kiss M.
Másik legény — Juhász
Egy leány — Galantai M.
Másik leány — Vári I.
Öreg ember — Baranyai
Öreg asszony — Izsóné
Trombitás — Pintér

Kezdete 7 órakor.

Holnap, deczember 4-én.

Harmadszor:

Csókon szerzett vőlegény.

NÉMET SZINHÁZ.

Igazgató és tulajdonos *Lesser Szaniszló.*

Budapest, deczember 3-án.

Először:

Gesellschaftliche PFLICHTEN

Vigjáték 4 felvonásban.

Kezdete 7 órakor.

!ORPHEUM!

hajós-utcza 27. szám alatt.

Miss Vellyn s Mr. Sperlo kitünő szájharmonikus és illusionista föllépte. **Pawez József** komikusfellépte. **Az excentricus comicus** quartett fellépte. **Schwarz N. Ilcna k. a.** magyar énekesnő fellépte. **A Delepierre család** xilophon-művészcsalád fellépte. **Mayer Jeannette** bécsi énekesnő fellépte. **Jakobella k. a.** dán énekesnő fellépte. Magyar énekesnők és tánczosnők előadásai. **Emil és Lorenzo** a két kigyó ember, a hajlékonyság csodái fellépte. Minden ünnep- s vasárnapon két előadás tartatik. Az elsőnek kezdete délutáni 4 órakor, a másodiké 7½ órakor. A d. u. előadásra, szabadságában áll minden felnőttnek egy 10 éven aluli gyermeket ingy. bevezetni.

IDŐJÁRAS decz. 2. regg. 7 órakor.

Az időjelző-intézet távirati jelentése.

Állomások	Légnyomás mm 700+	Szél iránya és ereje (1—12)	A hőmérséklet Celsius-fokban	Csapadék mm	Felhőzet
Arad	62.6	DNY 5	+ 0.5	—	●
Beszterce	—	—	—		
Beszterczebánya	58.4	NY 5	+ 2.4	—	◑
Budapest	57.6	EK 2	+ 1.0	1	●
Csáktornya	62.6	D 1	+ 0.1	—	●
Debreczen	58.5	DNY 1	+ 0.0	—	●
Eger	60.1	ENY 4	+ 1.0	1	●
Eszék	—	—	—		
Fiume	61.0	ENY 1	+ 5.2	—	○
Késmárk	60.5	D 1	— 0.5	—	●
Keszthely	63.3	ENY 2	+ 1.0	—	●
Kolozsvár	61.9	NY 1	— 2.8	—	●
Magyar-Óvár	62.7	NY 4	+ 2.6	—	●
Mármaros-Sziget	59.0	D 1	— 0.4	—	●
Nagy-Enyed	62.5	K 1	+ 1.0	—	●
Nagy-Szeben	60.2	ENY 1	— 1.6	—	●
Nagyvárad	60.7	K 4	+ 0.0	2	≡
Orsova	60.9	ENY 3	+ 0.6	—	◑
Pancsova	62.0	E 1	+ 1.2	—	●
Selmeczbánya	60.7	ENY 5	+ 0.0	—	●
Sopron	63.6	D 1	— 2.1	—	●
Szatmár-Németi	59.4	NY 3	+ 2.0	—	●
Szeged	61.4	DNY 1	+ 2.2	—	●
Sepsi-Szt-György	58.9	◎	— 1.3	—	≡
Szolnok	60.1	D 2	+ 0.6	—	○
Temesvár	64.0	NY 3	+ 1.4	—	●
Trencsén	60.5	K 1	+ 2.8	1	●
Ungvár	57.8	D 4	— 0.2	✳ 1	●
Zágráb	63.4	ENY 2	+ 1.3	—	●
Bécs	62.6	ENY 4	+ 4.2	—	●
Bregenz	67.7	DNY 1	— 3.7	—	●
Lesina	59.8	K 2	+ 11.2	—	●
Pola	60.6	◎	+ 5.6	—	●
Prága	64.1	K 2	+ 2.3	—	●

Jelek magyarázata ◎ — szélcsend; ○ — tiszta, derült ◔ — ¼ felhős; ◑ ½ felhős; ◕ — ¾ felhős; ● — borult; ● — esős, ▲ — jég; ≡ — köd; ✳ — hóeső; ∞ — gőz; ⚡ — zivatar, villám.

Áttekintése a mai időjárásnak:

Európában: A depresszió (755—756) Oroszországban, a nagy légnyomás (766—768) akontinens északnyugati részében van. Az idő Közép-Európában többnyire borus, helyenkint csapadékkal, kevés hőváltozás mellett, kissé erősbödött szelekkel.

Hazánkban: Többnyire északnyugati és déli, helyenkint erősebb szelek mellett a hőváltozás csekély, a légnyomás mindenütt, északkeleten jóval kisebbedett. Az idő többnyire borus, helyenkint ködös. Csapadék gyéren és kis mennyiségben voltak.

Kilátás a jövő időre:

Hazánkban: Észak-keleten többnyire borus. délnyugaton változó, szeles időt várhatni, helyenkint csapadékkal.

FRANKLIN-TÁRSULAT KÖNYVNYOMDÁJA.

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 2 krba kerül, hirdetésekért, melyek a hirdető félnek lakczimével el vannak átva, minden egyes közlés után 30 kr. bélyegdij is fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágositást ad a kiadóhivatal. Levélbel tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postai bélyeg beküldetik, és a hirdetés alatt álló kis szám közöltetik

E. 22.
Elment. 4776

«Váljunk el.»
jó is vagyok, szép is vagyok, csak hamis nem vagyok és mégis megteszem, a ki nem hiszi, próbálja meg — ha vagyoni helyzete olyan, hogy egy külföldi ut eddig ismeretlen élvezetébe részesithet. — Ajánlatok «Váljunk el» czim alatt e lap kiadóhivatalába. 4788

Egy intelligens
fiatal özvegy asszony ismeretség hiányában ezen már nem szokatlan uton ismeretséget kiván kötni egy szinte intelligens korosabb uri egyénnel. Ajánlatok fiatal H. özvegy a kiadóhivatalban. 4796

Egyetlen agyalom!
Igéretemhez hiven értesitelek, hogy ma vissza érkeztem de reggel ismét elutazom; miért nem irtál néhány sort, mily jól esett volna rólad valamit hallani. — Szerdáig irjál néhány sort ama bizonyos helyre a hová májusba irtál, biztositalak, hogy soraidat nem pazarlod érdemtelenre. Csókol milliószor 1000, 4797

46 éves férfi,
húszezer forint vagyonnal bir, óhajt egy hozzá hasonló csinos nővel ismeretséget kötni. Kivántatik legalább ötezer forintnyi vagyonnal rendelkezék. Ajánlatok «Vidéki» czim alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4775

Zenekedvelő nők
és urak kéretnek egy szegény zeneszerző müveinek kinyomatására anyagi segélyt nyujtani. Bővebbet e lap kiadóhivatalában. 4798

A legkomolyabb!
Egy 30 éves, csinos fővárosi fiatal ember, r. kath., ki 2000 frtnyi biztos jövedelemmel bir, (adóssága nincs) egy szép, művelt polgári leanyt óhajt nőül venni, kinek 3—4000 frtnyi készpénze van. Ajánlatok «Őszinteség» czim alatt a kiadóhivatalba. 6000

800 frt évi jövedelemmel
biró városi fiatal igazgató tanitó nősülési szándékból, csinos, szép, fiatal izr. tanitónővel ismeretséget óhajt kötni. Ajánlatok arczképp 1 «paedagogia» czimmel a kiadóhivatalba kéretnek. 4782

Egy elsőrangú
kereskedő fia kiván ismeretséget kötni egy előkelő házból csinos, művelt 15—17 éves leánynyal, levelek «Előkelő» czim alatt e lap kiadóhivatalához. Titoktartás becsületbeli dolog. 4776

Eladás.

Gőzmalom eladás.
Egy igen jó forgalomban lévő 3 pár köre, uj, 12 lóerejü lokomobillal és koptatóval ellátott gőzmalomnak fele része kedvező feltételek mellett eladó. Bővebb tudositást a kiadóhivatalnál. 4774

Székesfehérvárott
Szent István-utczai 18. sz. emeletes ház alkuszok kizárásával készpénz fizetés mellett, azonnal eladó. A vételár felével 6% kamatozás és bekebelezés mellett egy évig, söt hosszabb időre is adós maradhat vevő. Közelebbi felvilágositásokat Udvardy János szfehérvári ügyvéd ad. 4777

Pestnél vasut mellett
1000 hold körül egy tagositott házilag kezelt birtok, nagyrésze buzatalaj, többi rét, lakház, uj épületekkel eladó, közvetlen vevők közvetitők kizárásával ajánlataikat a kiadóhivatalhoz intézzék. 4489

A Józsefvárosban
egy földszintes ház, mely még 5 évig adómentes, 32000 frtért eladó. Bővebbet a kiadóhivatal. 6002

Saját nevelésü vadászi
harczi kanári madarak felelőség mellett eladók. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 5287

Fehérmegyében
1114 holdból álló birtok egy órányira a vasuti állomástól, szép lakházzal és elegendő gazdasági épületekkel 160,000 frtért eladó. Teher 80,000 frt, mely maradhat. Bővebbet a kiadóhivatal. 6001

Egy igen finom
czimbalom eladó. Bővebbet a kiadóhivatal. 4759

Vétel.

A belvárosban kerestetik
megvétel végett egy 15000 forint értékü ház, készpénz fizetés mellett. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6006

Budapesttől
2—3 órányi vasuti távolságra kerestetik egy 25000 frtig erő birtok megvétel végett lakházzal és felszereléssel. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5255

Kerestetik
egy 8—12,000 frtot forgalmazó gyógyszertár bérbe vagy megvételre. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4752

Birtokvétel.
150 h. birtok a fővárostól 2—3 órai távolságban, egészséges vidéken egy 2—3 szobából álló lakház, kerttel, istálóval, butorozva vagy anélkül ápril hóra vagy bérbe, vagy megvételre kerestetik. Ajánlatok e lap kiadóhivatalába küldendők. 4761

Alkalmazást nyer

Tanonczul azonnal
felvétetik egy izr. fiu egy nagyobb vidéki vegyes áru üzletbe. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4709

Egy végzett és gyakorlott
nőtlen gazdasági irnok vidékre alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6004

Gyógyszerészsegéd,
okleveles, routinirozott kerestetik vidéki intelligens városba, magyar és német teljes birása megkivántatik, kik franciában is jártasak, előnyben részesülnek. Hol? megtudhatni a kiadóhivatalban. 4781

Kerestetik
azonnali alkalmazásra egy bonne, ki németül és francziául jól beszél. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5295

Egy fiatal vas- és
füszer kereskedősegéd, ki a magyar és tót nyelvet birja, azonnal alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4644

Vidékre 3 gyermek
mellé kerestetik egy bonne, ki igen szépen beszél németül és a gyermekeket az elemi tantárgyakban oktatni képes. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5288

Képzett és jó bizonyitványokkal
biró nürnbergi és díszmű (keresztény) kereskedősegédek azonnal alkalmazást nyernek helyben, a provincziáról is. Bővebbet a kiadóhivatal. 4740

Házvezetőnőül kerestetik
videkre egy művelt leány vagy asszony, ki a gazdasszonyi teendők végzésén kivül társalgásával és zongorajátékával szórakoztassa a gyöngélkedő urnőt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4745

Egy jól főzni tudó
szakácsné, hű és megbizható, kerestetik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4625

Egy tanult kertész
teljes ellátás és 140 frt évi fizetés mellett, vidékre alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5292

Egy szakács,
ki hajlandó volna katonai korházban mint szakács működni, jan. hó 1-étől alkalmazást nyer vidékre. Bővebbet a kiadóhivatalban, 5293

Egy 15—16 éves
leány, becsületes családból, csendes, szelid és jó viseletü, kerestetik egy gyermektelen vidéki földbirtokos családhoz mint szobaleány, ki ha szorgalmas leend, kiházasitást fog kapni. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4763

Alkalmazást keres

Egy bonne, ki az
elemi tantárgyakban oktatni képes, a házvezetéshez is ért, helyben kisebb gyermekek mellé alkalmaztatni óhajt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5285

Egy a női ruha varrást
és szabást tökéletesen értő nő, magány házaknál vagy hasonló üzletben alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban.4613

Egy középkorú nő.
ki a háztartás vezetését igen érti, főzni jól tud, magányos urnál alkalmaztatni óhajt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4772

Egy ügyes fehérvarrónő,
jártas szabásban, kiván foglalatosságot nyerni urasági háznál vagy mint szabászné üzletben. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4765

Egy takaritónő
ajánlja magát egy magányos urhoz csupán lakásért; a főzést is elvállalja. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4428

Egy nős, családos
férfi, czipész, házmesteri állást óhajt; ilyen minőségben már működött. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4784

Szolid leány,
ügyes szakácsnő, a ki a házi teendőket is érti és jó bizonyitványokkal rendelkezik, óhajt egy magányos urnál vagy nagyobb házban alkalmaztatni. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4568

Ajánlkozik,
egy kisasszony mint kitünő varrónő. Czim a kiadóhivatalban. 4700

Olasz urnő
olasz konverzálásra ajánlkozik. Bővebbet a kiadóhivatal. 4492

Egy csinos leány,
ki magyarul és németül jól beszél, helybeli czukrászdában mint kiszolgálónő alkalmaztatni óhajt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4587

Egy komorna,
ki magyarul és németül beszél, kézimunkában, fehérnemü és nőiruha varrásban igen ügyes, a fésülést érti, alkalmaztatni óhajt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5276

Ügyes kertész,
házfelügyelői, vagy hasonló állomást keres, kertet haszonba átvesz. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4447

Egy 33 éves nős,
családos erdész kitünő bizonyitványokkal hasonló vagy vadászi alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4502

Egy okl. gépész,
nős, ujévtől esetleg előbb is éves alkalmazást keres kisebb gőzmalomnál a vagy mezőgazdaságnál. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4769

Urasági inas állást
keres. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek. 4716

Komorna fésülésben
és varrásba valamint a háztartásban jártas, ajánlkozik egy uri házba. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4456

Egy kereskedősegéd
ki a füszer- és vaskereskedést tanulta, magyar, román, kevéssé német nyelvet beszéli alkalmazást keres a fővárosban, vagy egy nagyobb vidéki városban. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4790

Egy középkoru, tisztességes
nő, megnyerő külsővel, ki a házvezetés minden ágát alaposan érti, kitünő bizonyitványokkal bir, mint házvezetőnő alkalmaztatni óhajt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5219

Egy tapasztalt nőtlen
gazdatiszt, ki nem csak a gazdaság vezetését alaposan érti, de mint okleveles gépész a gazdasági gépek kezelését is, kitünő bizonyitványokkal bir, egy és ugyanazon uradalomban 8 évig mint ilyen működött, hasonló alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4253

Molnár, ki 12 éven
át különféle mümalmokban mint fömolnár működött, hasonló és állandó alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4791

Urasági inas minőségben
óhajt alkalmazást nyerni egy jó bizonyitványokkal ellátott fiatal ember. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4468

Bonne, egy fiatal
leány, ki a magyar és német nyelvet tökéletesen birja s háztartás vezetéséhez is ért 1—2 gyermek mellé óhajt alkalmaztatni. Bővebbet a kiadóhivatal.4590

Egy igen jól főző
szakácsnő helyben vagy vidéken 15 frt havi fizetésért alkalmazást keres. Gazdasszonyi állást is elfogad. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5298

Lakás és bérlet.

Bérlet,
Pestől vasut mellett 1 óra 900 esetleg 1070 hold, 650 hold buza föld, többi rét, uj épületek, vetés és instructional együtt kiadó. 50.000 frt töke kell. Közvetitők kizáratnak. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4542

Kerestetik
február 1-sőre egy 3 szobából (legalább két utczai s 1 udvari szoba) előszobából, fürdőszobából, konyhából álló harmadik emeleti lakás a belvárosban, vagy annak közelében. Ajánlatok a kiadóhivatalba E. L. jegy alatt. 4783

Szabadszálláson
— vasutállomással — a vasututczában egy ujonnan épült bolt helyiség, 2 szobából álló lákással, éléskamra, konyha, pincze és padlással bérbe kiadó. Értesitést nyerhetni özv. E. Kovács Józsefnénél Szabadszálláson. 4770

Kerestetik
május 1-söre hat szobából és mellékhelyiségekből álló első, vagy második emeleti lakás a belvárosban, vagy annak közelében. Bővebbet a kiadóhivatal. 4675

Oktatás.

Egy joghallgató, ki
több évi nevelői működését jó bizonyitványokkal igazolhatja nevelői vagy correpetitori állást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4795

Kerestetik
helyben nappali foglalkozásra egy nevelőnő, ki magyarul, németül és francziául, valamint zongorázni jól tud; kik kézimunkában ügyesek, előnyben részesülnek. 5276

Egy okl. tanitónő,
ki magyarul s németül tökéletesen beszél, az elemi- és polgári tantárgyakban pedig alaposan oktathat, valamint a kézimunkákban igen jártas, vidékre alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5299

Egy kisasszony, ki
egy londoni előkelő leánynevelőében tanitott az angol és franczia nyelvben még néhány órát óhajtana adni. Bővebb tudositás a kiadóhivatalban. 4705

Egy okl. gyermekkertésznő,
ki magyarul és németül beszél, kellemes külsejü, gyermekek mellé alkalmaztatni óhajt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5229

Egy fiatal kisasszony,
ki németül és magyarul beszél, a háztartás vezetését érti és az összes kézimunkában jártas, jól zongorázik, alkalmaztatni óhajt mint házikisasszony vagy gyermekek mellé mint nevelőnő. Bővebbet a kiadóhivatal 4422

Egy végzett theologus,
ki a gymn. és reáltantárgyak alapos oktatásán kivül a magyar, német és franczia nyelvet jól beszéli, mint nevelő alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5254

Egy nevelőnő, ki
magyarul, németül és francziául jól beszél és zongorázik, a kézimunkákban gyakorolt, vidéki uraságoknál mint nevelőnő alkalmaztatni óhajt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5247

Egy középtanodai
nyugalomba lépett igazgató tanár, ki a gymnasialis, reál- kereskedelmi és polgári iskolai összes tantárgyakat, a magyar, német, latin és franczia nyelveket, festést, zongorát, éneket, szép- és gyorsirást alaposan tanitja — azonkivül családtagjai gyakorlott kisdedóvónők és az összes kézi munkát, szabást értik — óhajt egy vidéki városban, pusztán egy fi- és leány intézetet és ovodát felállitani saját költségén, mihez felsőbb engedélye van és a szükséges taneszközökkel és felszerelésekkel el van látva. Kéretnek az érdeklettek ajánlataikat e lap kiadóhivatalába küldeni, előnyben részesül azon ajánlat, mely segélyezést igér. 4571

Egy egyetemi hallgató
ajánlkozik helyben gyermekek mellé, mint oktató. beszél magyarul és németül, a hegedűből is képes oktatást adni. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4366

Kerestetik
vidékre egy nevelőnő, ki magyarul és németül beszél, jól zongorázik és a kézimunkákban gyakorolt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6005

Okleveles tanitónő
órákat óhajtana adni az elemi tantárgyakból, azonkivül zongora, olasz nyelv,rajz és kézimunkákból. Bővebbet a kiadóhivatal. 4491

Egy egyetemi hallgató,
ki a magyar és német nyelvet jól beszéli, a franczia nyelvben pedig kezdőket oktathat, azonkivül a hegedü- és zongorajátékban jártas, helyben mint nevelő alkalmaztatni óhajt. Bővebbet a kiadóhivatatban. 5256

Különféle.

A tyukszemirtó
Haschisch Collódion készitője Rozsnyai Mátyás aradi gyógyszerész; főraktára Budapesten Thallmayer s KochmeisternélNádor-u. 7. sz. Ezek által minden gyógyszerész és magán ember hozzá juthat. 4738

Szamárhurutban
szenvedőknek biztos szer, mely pár nap alatt eltávolitja a kinokat, hogy hol kapható? megmondja a kiadóhivatal. 4664

Örökbefogadásra
ajánlja egy szegény sorsu róm. kath. hivatalnok 4 és 7 éves, jól nevelt leánykáit. Bővebbet a kiadóhivatal. 5281

Egy orvos özvegye,
két jó házból való, iskolába járó izr. leányt teljes ellátásra előnyös feltételek mellett elfogad. Bővebbet a kiadóhivatal. 457

Egy gyermektelen
házaspár elvállal egy gyermeket ápolás alá szerény fizetésért, de csak két évtől fölfelé. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 4521

Központi iroda: koronaherczeg-utcza 3. Trattner-Károlyi-féle ház

Legjobb és legolcsóbb kőszén.

Van szerencsém vevőim becses tudomására hozni, hogy kőszén-megrendelések átvétele czéljából a koronaherczeg-utcza 3. sz. a. 8122

EGY KÖZPONTI IRODÁT

nyitottam, mely következő árak mellett fogad el megrendeléseket:

Salgótarjáni szalon darabos szén	60 kr.	Porosz szalon szén	82 kr.
Salgótarjáni koczkaszén	52 kr.	Porosz diószén	79 kr.
Salgótarjáni diószén	42 kr.	Coaks a bpesti gázgyárból eredeti árban	87 kr.

Ezen árak 50 kiló tiszta sulyért és önzött zsákokban a pinczébe szállitva és berakva számittatnak. Egész kocsival való megrendeléseknél nagy árleengedés.

Oly zsák, mely K. S. betükkel nincsen ónozva, visszautasitandó. — Miután a megrendeléseknek saját kocsim és megbizható személyzet által teszek eleget, teljes jótállást vállalok jó minőségért és helyes sulyért. Megrendelések levelezőlap utján eszközölhetők.

Rakhely: magy. kir. államvaspálya-udvar, 10. kapuszám. **KOHN S.**

Központi iroda: koronaherczeg-utcza 3. Trattner-Károlyi-féle ház

WERTHEIM ADOLF ÉS TÁRSA
Bécs I., Franz-Josefs-Quai 43. sz. alatt.
ajánlja tüzmentes és betörés ellen biztos
pénzszekrényeit.
Vidéki képviselők kerestetnek.

Messinai és jeruzsálemi narancs	2 frt — kr.	5 kilós csomagban
» » » czitrom	1 » 90 »	
Romagnai gesztenye	1 » 70 »	

CSEMEGE BOROK:

Cipro stravecchio	5 frt 35 kr.	5 kilós hordócskában (mintegy 4 literes tartalommal
Malaga	5 » 50 »	
Muscat	5 » 60 »	
Malvasi	6 » 70 »	
Valódi dalmát vér-bor	3 » 50 »	

8175

Minden postabérmentesen, dijtalan csomagolással és vámmentesen kapható
N. SALVARI ismert czégnél Triesztben.

HIRDETMÉNY.

Az Adonyi takarékpénztár részvénytársaság alapszabályai 60. §-a értelmében közhirré tétetik, miszerint 1884-ik évi január 1-től fogva az összes kamatozó betétek kamatlába **5%-tolira állapittatik meg.**

A 10% betét kamat adó azonban, mint eddig, az intézet által fizettetik.

Kelt Adonyban 1883. november 28. **Az igazgatóság.**

A nekünk bemutatott számtalan megbizható hiteles köszönő irat folytán ezen **legőregebb és legismertebb rendelési intézet**, a hol a tudomány legujabb vivmányai a legbővebb tapasztalatokkal párosulva értékesittetnek, legmelegebben ajánlható. 8191

Dr Leitner

40 év óta fennálló rendelési intézetében, Budapesten, dob-utcza 18. **titkos betegségek, tehetetlenség,** önfertőzés, fehérfolyás levélileg is biztosan gyógyittatnak. Rendelési órák: reggel 7—9-ig, 1—5-ig, este 7—10-ig.

A sápkór és vérszegénységet legjobban gyógyitja a Fer Bravais (Bravais concentrált vascseppei) rendszeres használat mellett. Ez visszaadja a vér egészséges szinét, melyet a betegség által elvesztett. — Raktár Budapesten: Török, J. gyógysz. nádor-utcza 870

Finom posztó-végek

4—6 méter hosszaságuak, legujabb és legkeresettebb mintákban, csakis valódi szinüek, legjobb gyapjúból, egy nadrágra 1·15 méter hosszaságban 3.—, 3.50, 4.—, 4.50, 5.— és 5 frt 75 krt. Egy téli kabátra 2·20 méter 6.—, 7.—, 7.50., 8.—, 9.—, 10.—, 11.— 17 frtig. Vevőknek minták bérmentve. Azoknak kik minta nélkül rendelnek, legjobb szolgálatot biztositok s az ily árut nem tetszés esetében becserélem. 8079

Ziffer Leopold posztókereskedése Brünnben, Ferdinandstrasse 43.

Hirdetések

felvétetnek a kiadóhivatalban Budapesten IV. ker., himző- és kalaputcza sarkán.

Titkos betegségeket

hugycsőfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóbajait, az **elgyengült férfierőt, magömléseket, a bujakórnak utókövetkezményeit, nőknél fehér folyást,** bármennyire is idültek, valamint mindazon **női betegségeket,** melynek a **magtalanság** egyik főokozója, és **bőrbetegségeket** gyógyit **uj gyógymód** szerint biztos sikerrel **gyorsan** és **alaposan**

Dr. GARAI ANTAL

orvos, sebész, szülész és szemésztudor, volt cs. k. osztályfőorvos.

Lakás: Budapest, Terézváros, gyár-utcza 3. II. em., bejárat a lépcsőről, a sugár-ut és király-utcza közt.

Rendel: naponta 10 órától d. e. egész délután 4ig. este 7—8-ig. Dijazott levelekre a legnagyobb figyelemmel válaszoltatik és gyógyszerekről gondoskodtatik.

Nőknek külön váróterem. 8273

WIESE TIVADAR és Társa 7553
BUDAPESTEN, dob-utcza 1. sz.
ajánlják
pénzszekrényeiket
Legolcsóbb és legszolidabb tüz- és betörés elleni gyártmány.
Névcsere ellen óvjuk a közönséget.
Képes árjegyzékek ingyen.

JAPÁN. 8292

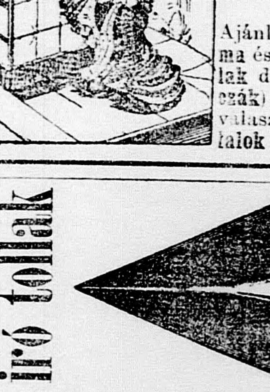

Uj szállitmány érkezett.

ID. VANEK J.

Japáni ritkaságok szállitója Budapest koronaherczeg (uri)-utcza 3. sz, a párisi házzal szemközt.

Ajánlja gyönyörü **porczellán, satzuma** és **cloisonne-vázák** valamint **tálak** dús raktárát. **Teádeszkák (tálczák)** gazdag aranyhimzéssel; nagy választék **szelenczék, etagérek asztalok** és **japáni régiségek, stb. stb.**

Tévedések kikerülése végett kérjük czimünket figyelembe venni.

Első Magyar Asztalos-Társaság.

BUDAPEST, V. ker., Lipótváros, József-tér 1. szám.

Az „Osztrák-Magyar Bank" mellett.

Minthogy t. vevőinknél a **hazai butoripar terén** oly mérvü támogatásra akadtunk, hogy vevőink jelentékeny szaporodását örömmel észleltük, indittatva éreztük magunkat **asztalos- és kárpitos gyári műhelyeinket raktárral együtt** nagyobbitani, mit a magas uraságok és a t. cz. közönség tudomására hozunk és továbbra is **hazafias támogatását kérjük.** Mint legjobb **asztalos- és kárpitos-munka készitők** biztositjuk az általunk készitett áruk **szilárdságát,** és bátorkodunk a t. cz. **butorvásárló közönségnek** dusan felszerelt **butorraktárunk** megtekintését legjobban ajánlani. Árusitunk **készpénz** mellett:

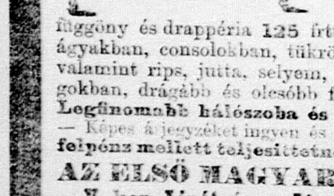

1 hálószoba: 2 szekrény, 2 ágy, 2 éjjeli szekrény, 1 mosdószekrény **125** frttól feljebb.

1 ebédlő: 1 kredencz, 1 asztal, 6 ebédlőszék, 1 trumneau és tükör **125** frttól feljebb.

1 szalonberendezés: 1 pamlag, 4 kisebb 2 nagyobb zsöllye crépeből vagy juttából, 1 consol márványnyal és tükörrel, faragott, 1 szalonasztal, 2 ablakfüggöny és drappéria **125** frttól feljebb. — Továbbá dús választék szekrényekben ágyakban, consolokban, tükrökben, ezüst-szekrényekben és könyv-szekrényekben, valamint rips, jutta, selyem, atlasz, pluch és bársony-garniturákban és pamlagokban, drágább és olcsóbb fajuakban. 8241

Legfinomabb hálószoba és ebédlőberendezések tölgy-, diófából és boulból — Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk. — Vidéki megrendelések **10%-nyi** felpénz mellett teljesittetnek. Csomagolásért 4% Gyártmányunk jóságáért kezeskedik.

AZ ELSŐ MAGYAR ASZTALOS-TÁRSASÁG *régi jó hirneve*
V. ker. Lipótváros. Józseftér 1. sz, az osztrák magyar bank mellett.

Tévedések kikerülése végett kérjük czimünket figyelembe venni.

HIRDETÉSEK

felvétele valamennyi magyarországi és külföldi lap részére

postabér és költség nélkül. — Legpontosabb szolgálat és legolcsóbb árak. — Nagyobb megrendeléseknél megfelelő engedmény.

STERN MÓRICZ
hirdetési irodája Bécsben I. Wollzeile 22. 7446

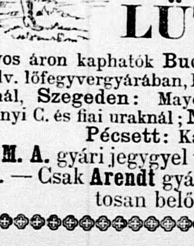

Pontosan belőtt lőfegyver-különlegességek, vadászfegyverek, szalonlőfegyverek, pisztolyok és revolverek

ARENDT M.

szabadalmazott gyárából

LÜTTICHBEN,

jutányos áron kaphatók Budapesten: **Kirner József** m. kir. udv. lőfegyvergyárában, Engl M. A. és fia uraknál; Huzella M. urnál, **Szegeden:** Mayer Ferdinánd urnál; **Aradon:** Andrényi C. és fiai uraknál; **Nagyváradon:** Huzella M. urnál; **Pécsett:** Kaiser M. F. urnál.

Csak **M. A.** gyári jegygyel valódiak, közönséges jó minőségre. — Csak **Arendt** gyári jegygyel valódiak, mint pontosan belőtt lőfegyverek. 6211

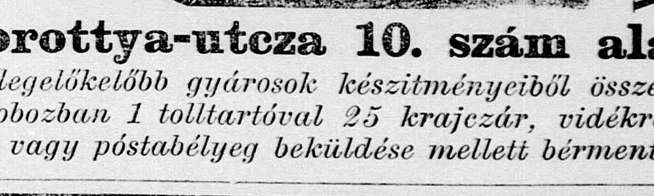

A legjobb iró tollak — **A legjobb iró tollak**

V., Dorottya-utcza 10. szám alatt.

Minták a legelőkelőbb gyárosok készitményeiből összeválogatva, 1 dobozban 1 tolltartóval 25 krajczár, vidékre 30 krajczár vagy póstabélyeg beküldése mellett bérmentve.

K. K. C. A. PRIV. GEW.
Dr. JOHN BROWN'S POMADE.

Vegetabilis hajifjitó és hajfentartó-szer. 8088

Egyedül biztos, minden ártalmas elemtől szabad szer a **haj eredeti természetes szinének visszaállitására.** A hajra **élénkitőleg** hat és kihullását megakadályozza.

Kis tégely 1 frt, nagy tégely 2 frt.

Főraktár Osztr.-Magyarország számára a **„Szent Leopold"**-hoz czimzett gyógyszertárban Bécsben, Stadt, Spiegelgasse.

Raktár Budapesten: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszertárában.

Sorsjegyek és értékpapirok részletfizetés mellett.

Értesitjük a t. közönséget, hogy a

Kereskedelmi takarék- és hitelszövetkezet
(Budapest, Gizella-tér 2. sz. I. emelet)

a mai naptól kezdve sorsjegyeknek és értékpapiroknak részletfizetés melletti eladását az 1883. évi XXXI. t. cz. rendelkezése szerint üzletkörébe vonta.

Hivatalos órák délután 4—5 óráig.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Dr. Herich Károly elnök — **Peterdy Lajos** vezérigazgató — **Lovag Falk Zsigmond** alelnök. 8193